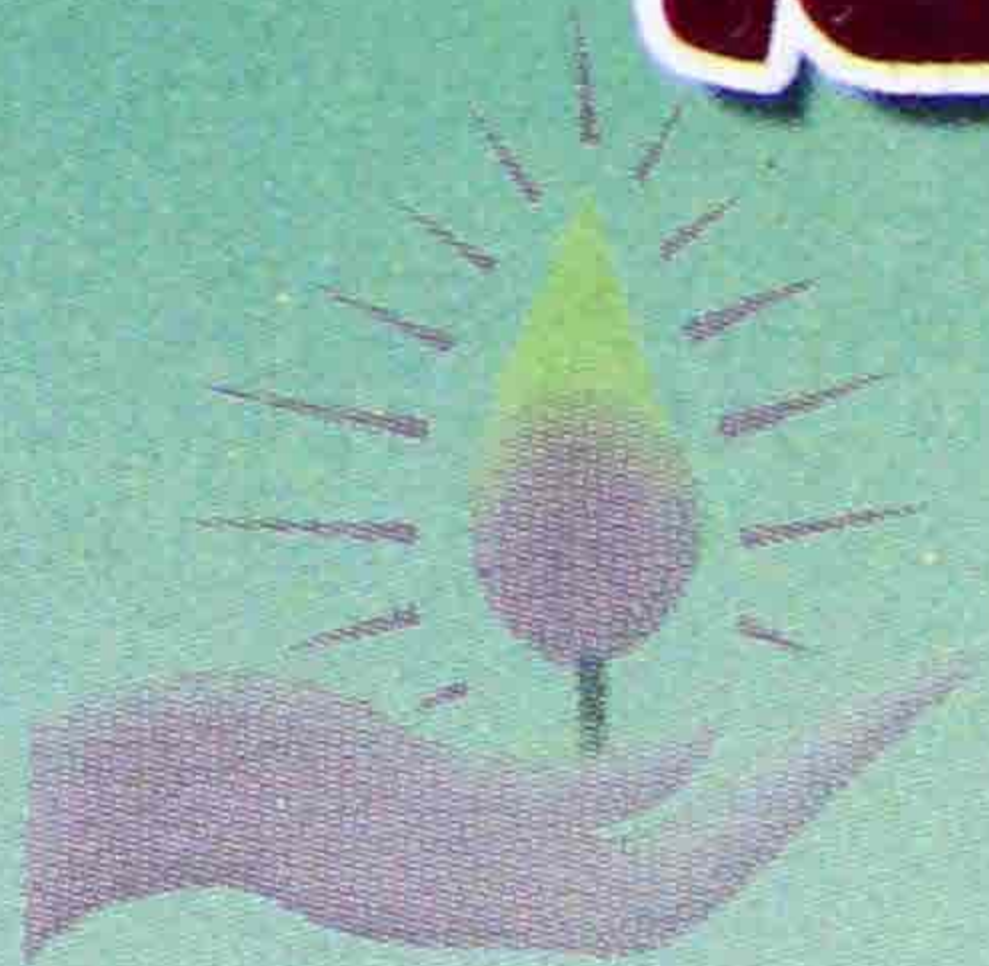
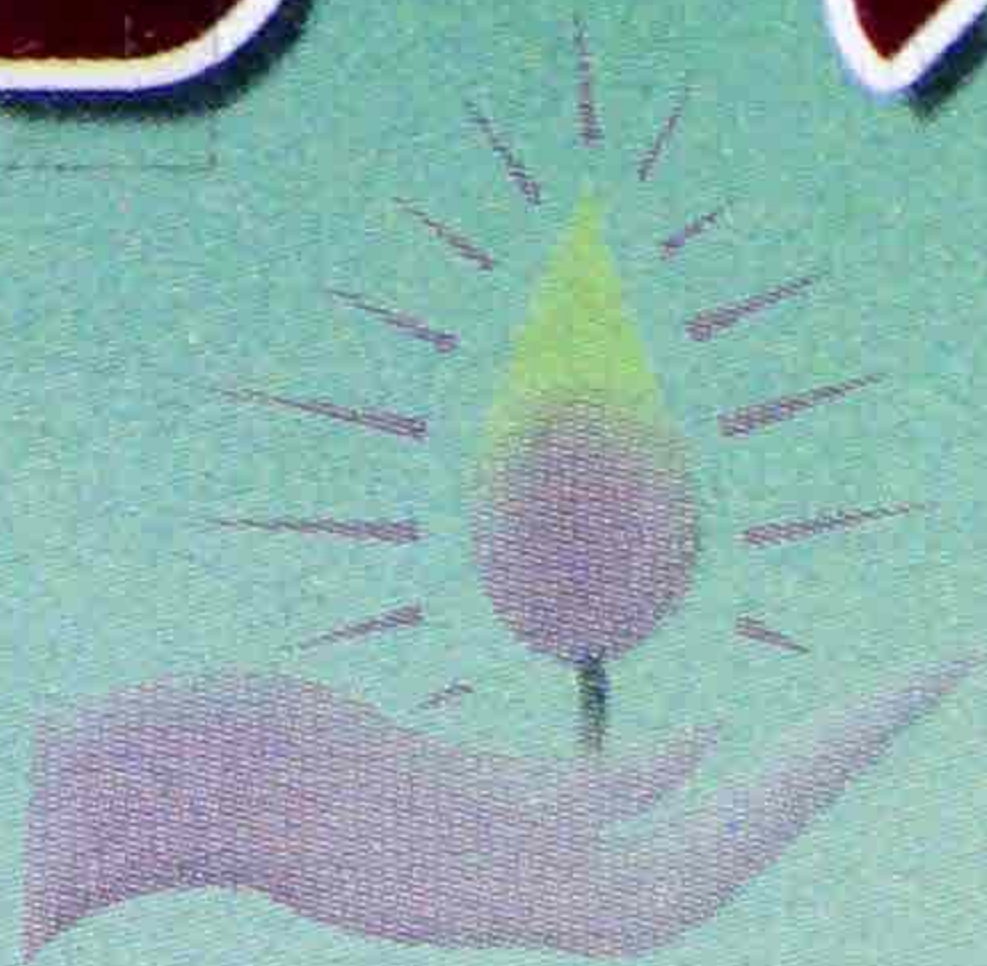
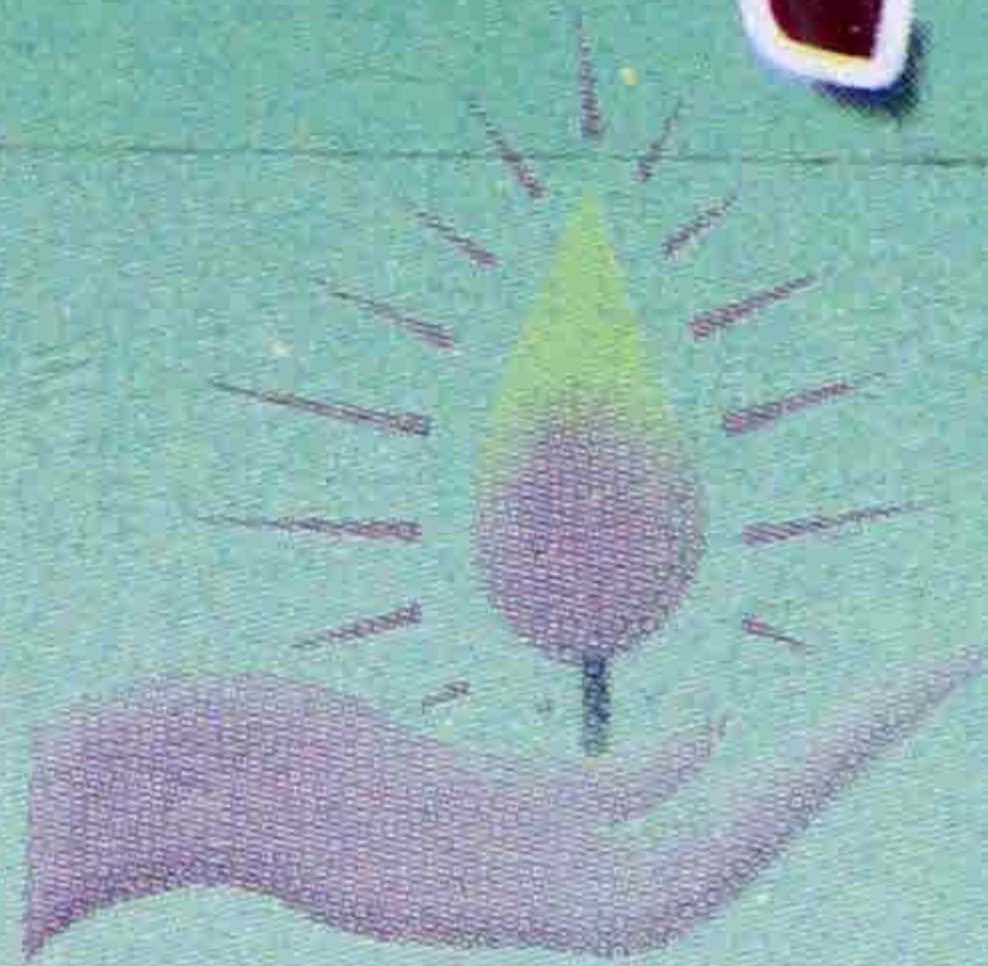

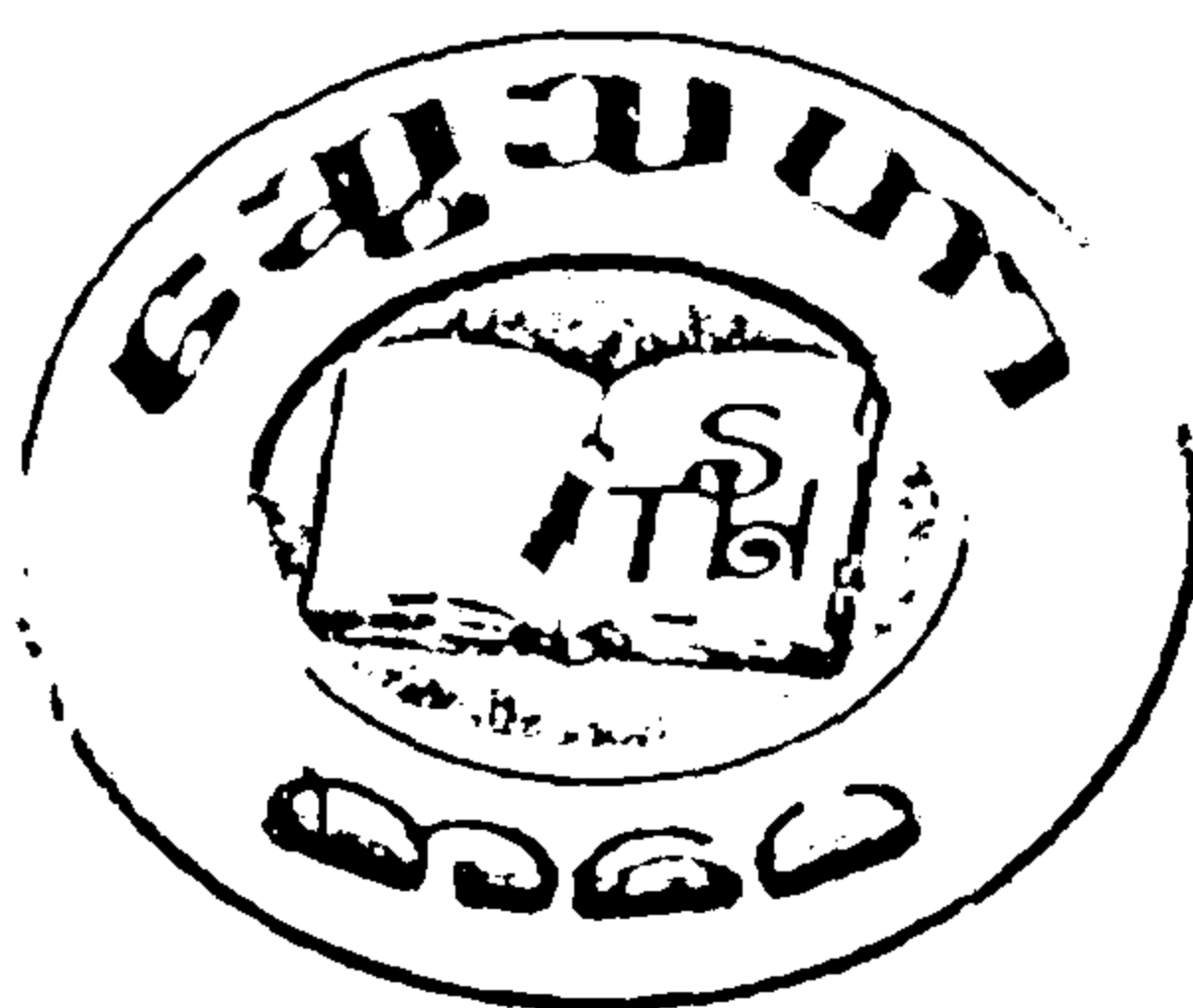
မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ

တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယဘိဒော)

ဆရာပြတ်ပုဏ္ဏရည်

‘ဆွေသဟာ’ စာပေ

အမှတ် (၅၅) ၊ (စ) ရပ်ကွက်
သုနန္ဒာ(၃)လမ်း

မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

 - ၀၁-၉၆၉၀၃၂၄

 - ၀၉၇၃-၀၈၆၉၃၂

ဖြန့်ချိရေး

ဆွေယဟာ စာပေ

အမှတ် (၅၅)၊ သုနန္ဒာ(၃)လမ်း

(စ)ရပ်ကွက်၊ မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း - ၆၉၀၃၂၄ , ၇၃၀၈၆၉၃၂

မြတ်ပန်းရုပ် စာပေ

အမှတ်(၁၉၄)၊ မြေညီထပ်၊ ၂၉-လမ်း(အထက်)

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း - ၀၉၅၁ ၃၉၄၅၀ , ၀၉၅၁ ၅၅၇၄၃

ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့

WORLD TEACHERS DAY

ဆောက်တိုဘာလ ၅ ရက်

လောကကို ပညာဖြင့် အလှဆင်သူ၊ သောကကို ကရုဏာဖြင့် ပြေပျောက်သူ၊
အများအကျိုးကို ကိုယ်ကျိုးစွန့်၍ ဆောင်ရွက်တတ်သူ--ဆရာဟူ၏။

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး

ဒို့အရေး

တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး

ဒို့အရေး

အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး

ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

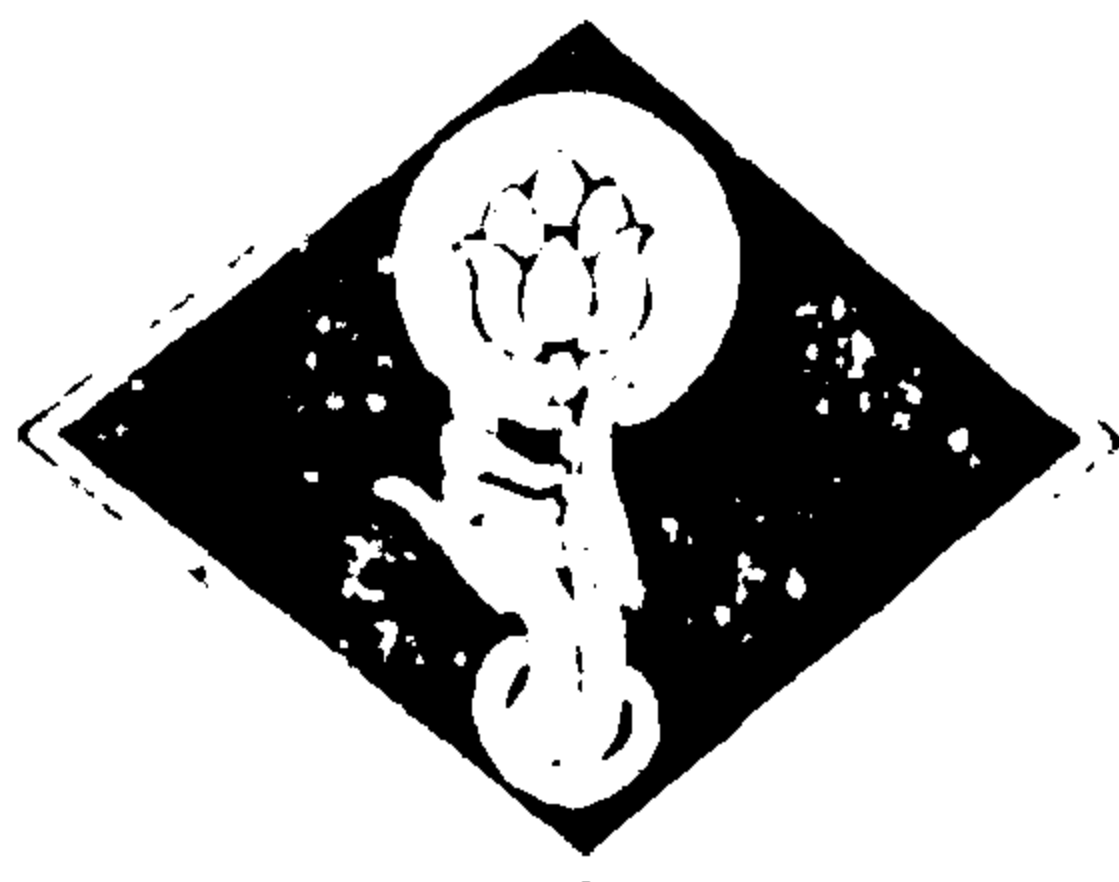
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
- အမျိုးသား ပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- ခိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ် တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြှင့်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေး၊ လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

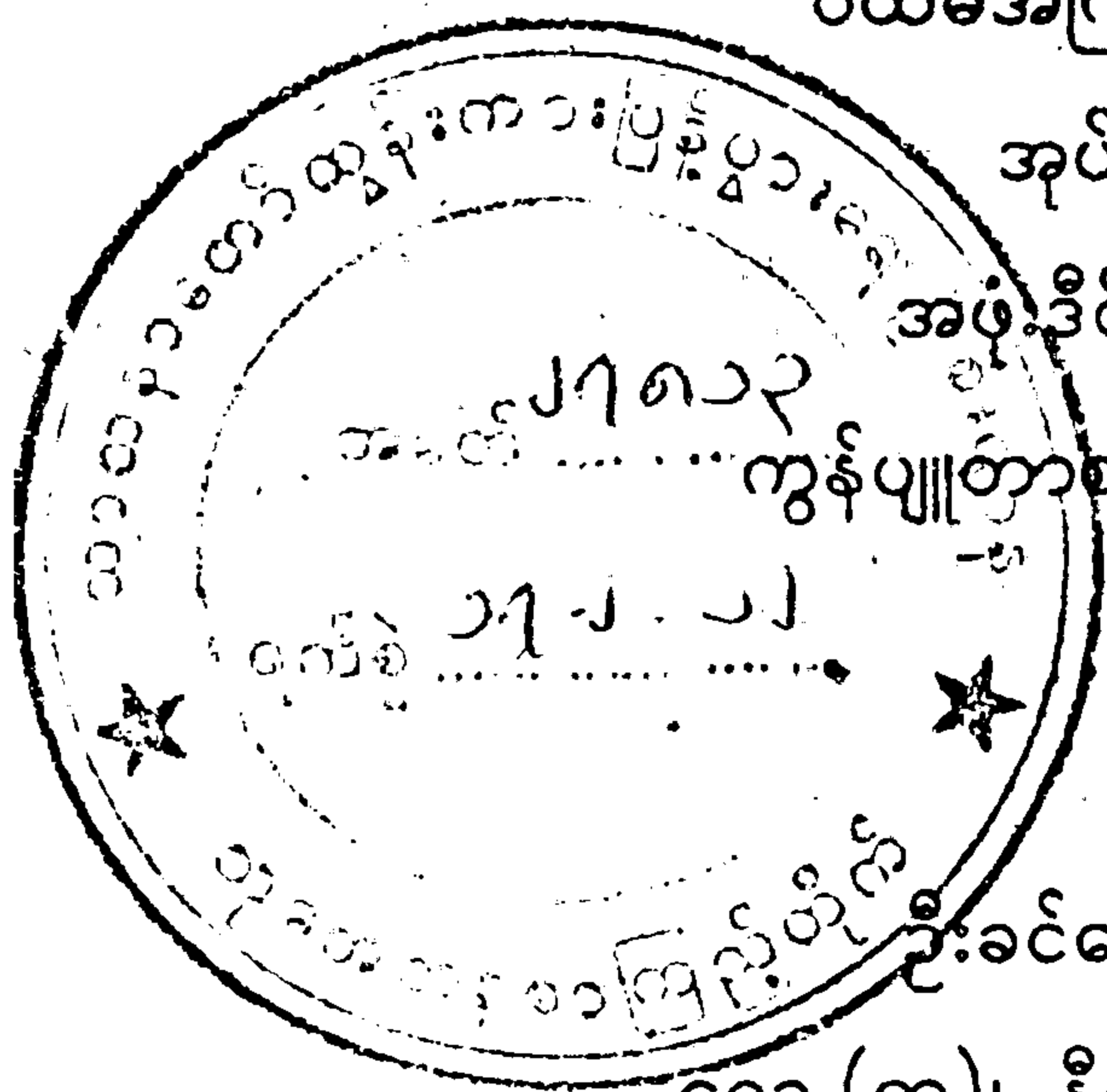
ဆရာမြတ်ရဟန်း

မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ
တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ)

ဆွေသဟာစာပေဖြန့်ချိရေး

စ/၅၅၊ သုနန္ဒာ ၃ လမ်း၊ မြောက်ဥက္ကလာပ၊
ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း - ၆၉၀၃၂၄

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် * ၄၀၀၁၂၄၀၅၀၂
 မျက်နှာပုံခွင့်ပြုချက်အမှတ် * ၄၀၀၃၅၅၀၅၀၅
 ပထမအကြိမ် * ၂၀၀၅ - ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်
 အုပ်စု * ၁၀၀၀
 အပုံနှိပ်ခိုင်း * Conqueror အောင်လွင်
 ကွန်ပျူတာစာစီ * ဆွေသဟာ

ထုတ်ဝေသူ

ဦးခင်မောင်ဦး (မြ - ၀၄၀၇၃)
 ၄၇၃ (က)၊ နီလာ (၆)လမ်း၊ (ဂ) ရပ်ကွက်၊
 မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

အပုံနှိပ်နှင့် အတွင်းစာပုံနှိပ်သူ

ဦးအောင်မြင့်သိန်း (မြ - ၀၆၃၆၄)
 အင်ကြင်းမြိုင် ပုံနှိပ်တိုက်
 အမှတ် ၁၄၇၊ ဆိပ်ကမ်းသာလမ်း၊
 ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မာတိကာ

၁။ အမှာစာ

အခန်း(၁)

၂။ ဆရာဆိုသည်မှာ

- ဆရာဟုခေါ်ဆိုခြင်းအဓိပ္ပါယ်
- ကမ္ဘာပညာရှင်များအမြင် ဆရာဟူသည်
- မြတ်သောဆရာဘဝ ရရန်မလွယ်
- လောကလူသားတို့တွက် ဆရာလိုပါသည်
- ဆရာအလုပ် ဓားသွေးကျောက်
- ဖယောင်းတိုင်လို တိုမသွားကုန်မသွားပါ
- ဆရာ၏အဆုံးအမနှင့် တပည့်၏ အမြင် စိတ်ထား

အခန်း(၂)

၃။ ဤလောက၌ ဆရာဖြစ်ပေါ်လာမှုအဆင့်ဆင့်

- ဗြဟ္မာဆရာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း
- မဟာသမ္မတမင်းဆရာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း
- မုနိဆရာ ဗြဟ္မဏဆရာဖြစ်ပေါ်လာခြင်း
- ဒိသာပါမောက္ခဆရာဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

- ပုဏ္ဏားဆရာ(ပရောဟိက)နှင့်ရသေ့ဆရာတို့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း
- ရဟန်းဆရာများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း
- ပညာရေးကို ရဟန်းဆရာများ ဦးဆောင်လာခြင်း
- လူဆရာ ဆရာမများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

အခန်း(၃)

၄။ ဆရာအမျိုးမျိုးနှင့်ဂုဏ်ရည်တာဝန်

- ဆရာအမျိုးအစားများ
- ဆရာ၏ဂုဏ်ရည်များ
- ဆရာတာဝန်နှင့်ကျင့်စဉ်များ
- မိလိန္ဒခေတ် ဆရာကျင့်ဝတ်နှင့်တာဝန်များ
- သိပ္ပံခေတ်ဆရာ ဆရာမတို့၏တာဝန်များ
- ဆရာနှင့်ကမ္ဘာ့ပညာရှင်များအမြင်

အခန်း(၄)

၅။ ဆရာမြတ်တို့၏ အနှိုင်းမဲ့ဂုဏ်ဇာတ်လမ်းစုံ
တပည့်အတွက် မိခင်ကိုစတေး၍
ပညာသင်ပေးခဲ့သော ဆရာမြတ်

ဆရာသည် တပည့်ထက်လက်စောင်း
ထက်ရမည်

တပည့်၏ အနာဂါတ်နှင့်ဆရာ၏
မေတ္တာမာတ်

တပည့်တွက်တာ နောင်ကျိုးငှာဆုံးမသည်
မြတ်ဆရာ

ဆရာမြတ်နှင့် ရှင်မဟာကဿပ

ဆရာမေတ္တာစေတနာ ဆီးဖြူသီးပမာ

လတစ်စင်းပမာ ဘဝအလင်းပေးသည်မှာ
မြတ်ဆရာ

ဆရာ၏ဝမ်းသာမျက်ရည်

ဆရာမြတ်၏အားမာန်

အမှာစာ

ယနေ့ခေတ်တွင် စာပေပညာသင်ကြားရာ၌ သူငယ်တန်းကလေးမှသည် အထက်တန်းအထိ ကျူရှင် ယူရသည်။ တက္ကသိုလ်အဆင့်မှာလည်း ကျူရှင်ယူရသည်။ ကျူရှင်ယူမှ အမှတ်ကောင်းကောင်းရသည်။ စာမေးပွဲကို ရှောရှောရှုရှုအောင်သည်ဟု ကျောင်းသားရော မိဘများ ကပါ လက်ခံယုံကြည်နေကြပါသည်။

စာရေးသူကိုယ်တိုင် ပညာရေးလောက၌ ကျောင်းဆရာအဖြစ်(၁၄)နှစ်ကျော်ကျော် တာဝန်ထမ်း ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ပညာရေးကို အလွန်တန်ဖိုးထား ကြသော အသိုင်းအဝိုင်းမြို့နယ်ဖြစ်သည့် အထက(၁)

လမ်းမတော်(စိန်ဂျွန်း)၊ အလက(၁)လသာ၊ အထက(၂)
ပန်းဘဲတန်းတို့၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရာ ကျောင်းသား
ကျောင်းသူရော၊ ဆရာဆရာမများပါ ကျူရှင်သင်ခြင်းကို
စိတ်မဝင်စားကြပါ။ နိုင်ငံတော်က ထိုက်သင့်သော လစာ
ရိက္ခာယူထားသော ဆရာ/ဆရာမဟူသည့် တပည့်
ကျောင်းသား/ကျောင်းသူအပေါ်မှ ငွေကြေးယူပြီး ပညာ
သင်ပေးရမည်ကို အလွန်ရှက်ကြပါသည်။ မိမိ၏မြင်မြတ်
သော ဆရာဘဝကို တပည့်နှင့် မိဘတို့က ငွေကြေးဖြင့်
တန်ဖိုးဖြတ်မည်ကို အလွန်ကြောက်လန့်ရှက်ရွံ့မိကြသည်။
သို့အတွက် ကျူရှင်မပေး၊ ညံ့သောကျောင်းသား/
ကျောင်းသူ၊ စာမလိုက်နိုင်သောကျောင်းသား/သူ ရှိပါက
အချိန်ပိုသင်မေးလေ့ရှိပါသည်။ အိမ်ခေါ်ပြီး အခမဲ့
သင်ကြလေ့ ရှိပါသည်။

ကိုယ်တိုင်သည်ပင် အမက၊အလက၊ အထက
တက္ကသိုလ်အဆင့်ဆင့်၊ ဇာက်ရောက်ပြီး ပညာသင်ကြားခဲ့
ရပါသည်။ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ သူငယ်တန်းမှသည် တက္ကသိုလ်
အထိကျူရှင်ယူရသော အခြေအနေ မရှိခဲ့ပါ။

ဆရာ ဆရာမကလည်း ကျောင်းမှာသာ အထူး
အာရုံစိုက်ပြီး သင်ပေးသလို တပည့်များကလည်း ကျောင်းမှ

ဆရာဆရာမသင်ပေးသောစာကို အထူးကြိုးစား လေ့ကျင့်
သင်ဒင်သည်သာ ရှိခဲ့ကြပါသည်။

ပညာနှင့် ပညာ၏တန်ဖိုး ငွေကြေးပူဇော်မှုသည်
ယနေ့ခေတ်မှ ပေါ်လာသည်မဟုတ်ပါ။ ရှေးဒိသာပါမောက္ခ
ခေတ်ကထဲကပင် ဆရာကို ပညာသင်ငွေပူဇော်ပြီးမှ ပညာ
သင်ယူရသော အစဉ်အလာရှိခဲ့ပါသည်။

မည်သို့ပင်ငွေကြေးပေးရသည်ဖြစ်စေ ဆရာသည်
ဆရာပင်ဖြစ်သလို ဆရာ၏မေတ္တာ စေတနာသည့် တပည့်
သားများအပေါ် ယုတ်လျော့သည် မရှိပါ။ ထို့မေတ္တာ
စေတနာသည်ပင်လျှင် ဆရာ၏ကျေးဇူးဂုဏ် ဖြစ်ပါသည်။
ဆရာ၏ ပညာသင်ကြားပေးမှု ဖြန့်ဝေမှုသည် ရော့ပတ္တမြား
ရော့နဂါးဟူသော အရောင်းအဝယ် သဘောမျိုးမဟုတ်ပါ။
တစ်ဦးကမေတ္တာ တစ်ဦးကစေတနာ သဘောအရ ဆက်ဆံ
သင်ကြားသင်ယူရသော လုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။

တပည့်တို့က ဆရာကို ဆရာ၏စားဝတ်နေရေး
အဆင်ပြေစေရေးအတွက် စေတနာဖြင့် ဉာဏ်ပူဇော်ခ
ပူဇော်ရသလို ဆရာကလည်း တပည့်အပေါ် မေတ္တာ သဒ္ဓါ
တရားအပြည့်အဝဖြင့် ပညာပြန်လည် သင်ကြားပေးရ
ပါသည်။

ဆရာကလည်း ငွေကြေးဟူသော အကြောင်းဖြင့် တပည့်များအပေါ် မျက်နှာကြီးရာဟင်းဖတ်ပါ သဘောမျိုး အဂတိလေးပါး လိုက်စားသော သဘောမျိုးမထားဘဲ ပညာသင်ကြားရန် လိုအပ်ပါသည်။

မြတ်ဆရာများဟူသည် ပုခက်လွှဲသောမိခင်လက် ကဲ့သို့ပင် တိုင်းပြည်၏ကံကြမ္မာ လူသားများ၏ကံကြမ္မာ၊ ဘဝအသီးသီး၏ ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးပေးစွမ်းနိုင်သောသူများ ဖြစ်၍ ဆရာ၏တာဝန်နှင့် ဂုဏ်သိက္ခာသည် အနှိုင်းမရှိ အတိုင်းမသိ ရှိနေပါသည်။

ထို့သည်ကို တပည့်များ သိစေလိုပါသည်။ ဆရာများကိုယ်တိုင်ကလည်း ငါသည် ဘယ်လိုလူ ဘယ်လို အဆင့်အတန်းမှာ ရှိနေသည်။ ငါ့မှာ ငွေရေးကြေးရေး မပြည့်စုံ တစ်ပြားမရှိလင့်ကစား ငါ၏စေတနာတန်ဖိုးသည် မည်မျှတန်ဖိုးရှိသည် အရေးပါသည်ကို သိစေလိုပါသည်။

သို့တွက် စာရေးသူသည် ဤ“မြတ်ဆရာဟူသည်” ဟူသောစာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေလိုက်ရပါသည်။

ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ကျူရှင်နှင့် ဆရာ့ကိစ္စဆွေးနွေးလာသော မိဘများ၊ တပည့်များနှင့်

ဤဆရာဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးကျေးဇူးတင်ရှိအပ်ပါသည်။

မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ

တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ(ဓမ္မာစရိယ၊ဘီအေ)

ဦးကိုကိုမြိုင်

အမှတ်၊၈/၅၅၊သူနန္ဒာ(၃)လမ်း

စ-ရပ်ကွက်၊ မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်

ဖုန်း-၆၉၀၃၂၄

မြတ်ဆရာ

* ချစ်ခင်သနား တပည့်များ၏
ကြီးပွားချမ်းသာ တိုးတက်လာအောင်
ကောင်းစွာမချွတ် ကျင့်ဆောင်တတ်
ထူးလတ်မြတ်ဆရာ။

* သိလစသား တရားကျေးဇူး
စွမ်းရည်တူးကြောင့် ချီးကျူးမကုန်
ဂုဏ်ပေါင်းစုံကို ပွားတုံအောက်မေ့
တရားဓမ္မကာ ကောင်းစွာလေးမြတ်
ဆည်းကပ်အပ် ထူးလတ်မြတ်ဆရာ

* သင်ပြတတ်ငြား မြင်ကြားဆရာ
ဤသုံးဖြာကြောင့် ကောင်းစွာပွားတိုး
လွှတ်န်ခိုး ကန်ဘိုးတက်နိုင်ပါ။

(ဟိပိဋကယောဆရာတော်)

အခန်း(၁)
ဆရာဆိုသည်မှာ

ဆရာဟုခေါ်ဆိုခြင်းအဓိပ္ပါယ်

ဆရာနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၌
မနှိုင်းယှဉ်အပ်သောဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၍ မမေ့အပ်
မမေ့ကောင်းသော ဆရာသမားဟူသည် ရတနာသုံးပါး
မိဘများနှင့် တန်းတူအနန္တဂိုဏ်းဝင်ဟု သတ်မှတ်ယုံကြည်
ထားကြပါသည်။

အနန္တဂုဏ်က အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော ဂုဏ်
ကျေးဇူးရှိသူများဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။

၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ပါဠိဝေါဟာရ၌ သတ္တာ,အာစရိယ,ဥပဇ္ဈာယ
ဟူသောပုဒ်များသည် “ဆရာ”ဟူသော မြန်မာအနက်
အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ညွှန်းပြသော စကားများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ပါဠိအဖွင့်၌ -

- သိဿာနံ ဟိတံကာရေ တီတိ အာစရိယော
- အာဒိတော ဓာရေတိ သိက္ခာပေတိ အာစရိယော
တပည့်တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ပြုကျင့်တတ်သူသည်
ဆရာ၊
- ရှေးဦးစွာ အတတ်ပညာကို သင်ပေးတတ်သူသည်
ဆရာ၊

ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

မြန်မာစာအဘိဓာန်၌-

“ဆရာဟူသည် သွန်သင်လမ်းပြ ဆုံးမတတ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပညာသင်ကြားပို့ချပေးသောပုဂ္ဂိုလ်၊အတတ်ပညာ
တစ်ခုခုလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်တွင် ကျွမ်းကျင်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို
ဆရာ” ဟူ၍ ခေါ်ကြောင်းပြ ထားသည်။

ဆရာသခင်ကျေးဇူးရှင်သည်-

မိမိတို့၏တပည့်များကို မသိသည်ကို
သိအောင် ဆိုတတ်၏။

- မရှိသည်ကို ရှိအောင်ဖြည့်ဆည်းပေးကြ၏။
- မတတ်သည်ကို တတ်အောင်သင်ပေးကြ၏။
- တပည့်ဖြစ်သူတို့အား လူ့ဘဝခရီးလမ်းကို ဖြောင့်တန်းအောင် သွားလာတတ်စေရန် ညွှန်ကြားပေးတတ်သော မီးရှူးတိုင်ကြီး သဖွယ် ဖြစ်ကြ၏။

သို့ပင် သို့ဖတ် သို့မှတ်သို့ရေး သို့မေး သို့ဖြေ သို့နေ သို့ထိုင် ပဲ့ကိုင်ဆုံးမ သွန်သင်ပေး တတ်ကြသဖြင့် တပည့်တို့၏ လမ်းညွှန် လှေသူကြီးသဖွယ်လည်း ဖြစ်ကြ၏။

မည်သို့မဆို အထက်တန်းကျ၍ လှပသော ဘဝ တစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန်အတွက် ဆရာနှင့်ကင်း၍မရ။

“ပညာကိုလိုသောသူသည် ဆရာကိုချဉ်းကပ်ရာ၏” ဆိုသည့်အတိုင်း ဆရာသမားကို ချဉ်းကပ်၍ ဘဝပညာ ရှာဖွေကြရသည်။ မေတ္တာ စေတနာအရင်းခံသော ထိုဆရာ သည် လောကတွင် အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ ပူဇော် ထိုက်သောသူ ဖြစ်ရပါသည်။

၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

နိတိကျမ်း၌-

- တပည့်ကို အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ဆုံးမတတ်သူ။
- တပည့်ကြီးပွားတိုးတက်ရေး နည်းလမ်းကို အမြဲကြံဆောင် ညွှန်ပြတတ်သူ။
- မည်သည့်အခါမှ တပည့်များ ပျက်စီးစေရန် အကျိုးဆုတ်ယုတ်စေရန် ညွှန်ပြလေ့ မရှိသူ။
- တပည့်အကျိုးစီးပွားကိုသာ အလိုရှိသူ။

ဤသူသည်သာ တပည့်များအတွက် ဆရာကောင်း ဖြစ်သည်ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ကဝိသာရမဉ္ဇူကျမ်းတွင် -

“ချစ်ခင်သနား၊ တပည့်များ၏၊ ကြီးပွားချမ်းသာ၊
တိုးတက်လာအောင်၊ ကောင်းစွာမပြတ်၊ ကျင့်ဆောင်
တတ်၊ ထူးလတ်မြတ်ဆရာ”။

“သီလစသား၊ တရားကျေးဇူး၊ စွမ်းရည်ထူးကြောင့်၊
ချီးကျူးမကုန်၊ ဂုဏ်ပေါင်းစုံကို၊ ပွားထုံအောက်မေ့၊

တရားမွေ့ကား၊ ကောင်းစွာလေးမြတ်၊ ဆည်းကပ်
အပ်၊ ထူးမြတ်ဆရာ”ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

မဃဒေဝလင်္ကာ၌-

“ရှေ့ရှုမေတ္တာ၊ ကရုဏာနှင့်၊ နာနာကျင်ကျင်၊ အပြစ်
မြင်တိုင်း၊ ဝမ်းတွင်မသို့၊ ဟုတ်တိုင်းဆို၍ ကျိုးလှိုစိတ်
က၊ ဆုံးမတတ်သူဆရာဟူလော့”ဟူ၍ ဆိုထားပါ
သည်။

ဆရာဟူသည်-

“လောကကို ပညာဖြင့် အလှဆင်သူ”

“လောကကို ကရုဏာဖြင့် ဖြေဖျောက်ပေးသူ”

“အများအကျိုးအတွက် ကိုယ်ကျိုးကိုစွန့်၍
ဆောင်ရွက် ပေးတတ်သူ ဆရာဟူ၏”

ဟု ပညာရှင်များက မိန့်ဆိုထားပါသည်။

ဆရာဟူသည်-

မိမိတတ်သိကျွမ်းကျင်သောပညာကို မေတ္တာ
အရင်းခံ စေတနာအရင်းခံ အကြင်နာနှင့် စာနာတရားများ

၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ပဓာနထားပြီး ဝါသနာအလျောက် ထာဝရ မဆုတ်မနစ်
ကြိုးပမ်းအားထုတ် ဆောင်ရွက်သူ၊ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကို
ရှေ့တန်းမတင်ဘဲ နောက်တန်းမှာထားပြီး ဆောင်ရွက်သူ။

ထိုသူမျိုးကို လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အသပြာဆရာဟု
မသတ်မှတ်ဘဲ စေတနာရှင် စေတနာဆရာဟူ၍ သတ်မှတ်
အားထားကြလေ့ရှိ၏။

ဟူ၍ ပညာရှင်တို့က မိန့်ကြားထားပါသည်။

ဆရာဟူသည်-

-တပည့်များအား အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ
သင်ပေးသည်။

-အမျိုးဘာသာ သာသနာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်
တတ်ရန် လမ်းညွှန်ပဲ့ကိုင်ပေးတတ်သည်။

-လိမ္မာယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စေရန် ဆုံးမပေးသည်။

-လမ်းကောင်းလမ်းမှန်သို့ ဦးတည်ပေးသည်။

-နိုင်ငံသားကောင်း အသိစိတ်ဓာတ် ပြည့်ဝစေရန်
အတွေးအခေါ် မှန်ကန်စေရန် နည်းလမ်းပြသ ပေး
သည်။

-နိမ့်ရာမပို့ မြင့်ရာသို့ ပို့ဆောင်ပေးတတ်သည်။

-တပည့်များ ကောင်းစားရေးတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းရေး
အတွက် ထကြွနှိုးကြား သနား,သည်းခံ ဝေဘန်
ထောက်ရှုမှုဖြင့် ရေအဟုန်နှင့်တူသော မေတ္တာ
ကရုဏာကို ရင်နှင့်အမျှပွားပြီး ပြုစုပျိုးထောင်
ပေးလေ့ရှိသည်။

ထိုသူသည် မြတ်သောဆရာမည်ပေ၏ ဟူ၍
ပညာရှင်တို့က မိန့်ကြားထားပါသည်။

ဆရာသည် အရာရာကြည့်ရှုသုံးသပ် ဆုံးဖြတ်
နိုင်အောင် လောကအသိ,ဘဝအသိ,ဓမ္မအသိကို တပည့်များ
၏ မျက်စိနှင့်နားမှတစ်ဆင့် တန်းစေ့လမ်းစေ့ ထည့်သွင်း
ပေးသည်။ တပည့်များ၏ ဉာဏ်မျက်စိနှင့် ဉာဏ်နားကို
ပွင့်လင်းသွားအောင် ဖွင့်ပေးသည်။

အနီးကပ်သင်ကြားပြသ ဆိုဆုံးမသော ဆရာသည်
တပည့်အပေါ်၌-

မေတ္တာဖြင့် အရိပ်ပေးသည်။
(ဆရာအရိပ်အေးမြကြောင်းကို-

၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

“သုခံစုက္ခဿ သာယာယ တတော ဉာတိ
မာတာပိတု တတော အစရိယော ရညော
တတော ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”

ဟု ဟောထားရာ မိဘဆွေမျိုး အရိပ်ပြီးက ဆရာ့အရိပ်က
အေးမြကြောင်း ဟောထားပါသည်။

- စည်းကမ်းဖြင့် အလှဆင်သည်။

- ပညာဖြင့် ထယ်ဝါအောင် ဂုဏ်ကျက်သရေ
အဆင့်ဆင့်တင်ပေးသည်။

- မတိမ်း မစောင်းအောင် ထိန်းကျောင်းပေး
သည်။

- မဆုတ်မရပ် မချော်ရအောင် အချိန်မီပြီးစီး
အောင် ပန်းတိုင်မရောက်မချင်း တွန်းပေး
သည်။

- လမ်းမမှားရအောင် ညွှန်ကြားပေးသည်။

ဆရာကောင်းသည် တပည့်ကောင်း၏ အထိန်း
တွန်းအား လမ်းညွှန်ကောင်းဖြစ်သည်။

ဆရာကောင်းသည် တပည့်များကို-

- မေတ္တာတရားဖြင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ

ဆရာမြတ်ဂုဏ်ရည် ၉

မိသားစု စိတ်ဓာတ်ထားကာ အတူလက်တွဲ
နေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် ဦးဆောင်ပေးသည်။
မေတ္တာလွှမ်းခြုံ ပေးသည်။ မေတ္တာဓာတ်
ကူးစက် စိမ့်ဝင် စေသည်။

အဆင့်မမီသေးသော တပည့်များ အခက်
အခဲ ကြုံနေရသူတပည့်များကို ကရုဏာဖြင့်
ကြင်နာသနား စာနာစိတ် ထားကာ ဖေးမ
ကူညီ စောင့်ရှောက်ပေးသည်။

တကယ်ကြိုးစား၍ တကယ်တော်သူ
ကောင်း သူများကို လက်မနှေးဘဲ မုဒိတာ
ဖြင့်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဂုဏ်တင်ချီးမြှောက်
ပေးသည်။

မတော်မကောင်း တိမ်းစောင်းသွားသူ
အပြစ် ရှိသူများကို စိတ်ဆိုးမှု ပူလောင်
မုန်းတီးမှုမပါဝင်စေဘဲ ဥပေက္ခာဖြင့် အေးမြ
စွာ ပြစ်ဒဏ်ပေးသင့်သည်။

အပြစ်ရှိသူများကို ဒဏ်ခတ်ရာ၌ပင် ဒေါသ
အပူကို မပါဝင်စေရပါ။

၁၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

- ကိုယ်က အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်း သွန်သင်ပေးပါလျက် မလိုက်နာနိုင်လျှင် သူကံနှင့် သူသာဖြစ်၍ အေးမြကြည်လင်စွာ လက်လွှတ်ပေးလိုက်ရမည်။

အကျင့်သိက္ခာ ပြည့်ဝ၍ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားဖြင့် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်း သွန်သင်ပေးတတ်သော ဆရာမြတ်သည် တပည့်များ၏ အခါခပ်သိမ်း မမေ့အပ်သော ချစ်မြတ်နိုးအပ် အားထားအပ် လေးစားဂုဏ်ယူအပ်သော ဆရာထူးပုဂ္ဂိုလ်ထူး ဖြစ်ပေသည်။” ဟူ၍ ဝိနယာလင်္ကာရဆရာက ဖွင့်ဆိုထား ပါသည်။

လောက၌ မျိုးစေ့ကောင်း၍ အပင်ကောင်းသည်။ အပင်ကောင်းမှ အသီးအပွင့်ကောင်းနိုင်သည်။ အသီးအပွင့်ကောင်းမှလည်း မျိုးစေ့ကောင်းကို အဆက်မပြတ်ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်သလို ဆရာကောင်းမှ တပည့်ကောင်းများ အဆက်မပြတ် ပေါ်ထွက်နိုင်သည်။ သို့တွက် ဆရာသည် ဆရာကောင်း ဖြစ်ရန် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ဓားပမာ အမြဲလေ့လာဖတ်ရှုမှတ်သား၍ ထက်မြက်နေစေရန် စီမံဆောင်ရွက်နေရမည်။

တပည့်များ ပညာရှာမှီးရာတွင် ဆရာသည် အဓိက ဖြစ်သည်။ ဘုရားရှင်က အင်္ဂုတ္တိုရ်တွင် ဆရာကောင်းကို ရှာဖွေ ဆည်းကပ်သင့်ကြောင်းဟူ၍ တပည့်၏ ပညာရှာနည်း (၇)နည်းတွင် လမ်းညွှန်ဟောကြားခဲ့ပါသည်-

- ၁။ နည်းနာအမျိုးမျိုးကို မေးမြန်းရှာမှီးခြင်း
- ၂။ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ နှစ်ဌာနတို့၌ သန့်ရှင်းစွာ ထားခြင်း
- ၃။ သဒ္ဓါ၊ ပညာ၊ ဝီရိယနှင့် သမာဓိကို အညီအမျှ ထားခြင်း
- ၄။ လိမ္မာပါးနပ်ပြီး ပညာရမှုကို အမြဲလိုလား တောင့်တနေခြင်း
- ၅။ ဉာဏ်နည်းသူကို ဆရာအရာမထားဘဲ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း
- ၆။ ပညာရှိသော ဆရာကို မှီဝဲခြင်း
- ၇။ အရာဌာနတိုင်း၌ နက်နဲသောပညာဖြင့် အမြဲဆင်ခြင်နေခြင်း

၁၂ ကက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (မွှာစရိယ၊ ဘီဆာ)

ဟူ၍ရှိရာ ဉာဏ်နည်းသူဆရာကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း အင်္ဂါတစ်ချက် နှင့် ပညာရှိသော ဆရာကို မှီဝဲခြင်း အင်္ဂါတစ်ချက် ပါရာ ဆရာဟူသည် တပည့်တို့ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ရရေး ကြီးပွားတိုးတက်ရေးအတွက် မည်မျှအရေးပါ၍ ဆရာက မည်မျှဂုဏ်အရည်အချင်းပြည့်ဝရန် လိုအပ်ကြောင်း ဖော်ပြနေပါသည်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားတွင် ဆရာဟူသောစကားကို **TEACHER** ဟူသော ဝေါဟာရဖြင့် ခေါ်ထားသည်။ ထို**Teacher**ဟူသောစကားသည် လက်တင်စကားဟောင်း ဟု ဆိုပါသည်။ **Trea** ဟူသောစကားလုံး **Church** မှ **ch** ဟူသော စကားလုံးကိုယူပြီး ပေါင်းထားသည်ဟု ဆိုပါသည်။ မူလစကား၏အနက်မှာ ဘုရားကျောင်း၌ရှိသော ယုံကြည်လေးစား အားထားရာဆရာ(၃)ပါးဟု ဆိုလိုသည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် တို့အနေဖြင့် ဘုရားကျောင်း၌ ရှိသေသမှုပြုရပြီး ထိုဘုရား ကျောင်းမှ သင်ကြားပြသ၍ လူကြီးလူကောင်းဖြစ်လာရသည်။ ထိုဘုရားကျောင်းမှ သင်ကြားပြသပေးပြီး အလေးအမြတ် ထားရသူမှာ အဘဘုရား+သားဘုရားနှင့် သန့်ရှင်းသော ဝိညာဉ်တော် ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့အနေနှင့်မူ ဘုရား တရား သံဃာ

ရတနာသုံးပါးဟုယူက ရနိုင်ပါသည်။ ထို(၃)ပါးကို ရည်ရွယ်ပြီး Teacher ဟူသောစကားလုံးကို သုံးခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုစကားလုံးတွင် တစ်လုံးစီ၏ အဓိပ္ပါယ်သည် လေးနက်သော အဓိပ္ပါယ်သဘောပါရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။

Teacher - ဟူသောစကားလုံးတွင် -

T=TALENTED - လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ရှိရမည်။

E=EXPERT - မိမိသင်ကြားပေးရမည့် ဘာသာရပ်အတွက် အယူဝါဒတတ်ကျွမ်း ရမည်။

A= ACTION - တပည့်တို့အတွက် အမြဲတက်ကြွစွာလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် နေရမည်။

C=CLEVER - လိမ္မာပါးနပ်ပြီး တော်ရ တတ်ရမည်။

H=HONEST - ဖြူစင်ရိုးသားဖြောင့်မတ်ရမည်။

E=EXPERINCE- အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတ ရှိရမည်။

၁၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

R=RESEARCH - သေချာစွာ စူးစမ်းရှာဖွေပြီး
သုတေသနမှတ်တမ်း ပြုထား
တတ်ရမည်။

ဟူ၍ Teacherနှင့်ပတ်သက်၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ ဖွင့်ဆို
ရေးပြ ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

လောကကို ပညာဖြင့်အလှဆင်သူ၊ လောကကို
ကရုဏာဖြင့် ဖြေဖျောက်သူ၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့်၍ အများအကျိုးကို
ဆောင်ရွက်တတ်သူမျိုးကို ဆရာဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြောင်းကို
အင်္ဂလိပ်စာပေတွင် A Teacher is the embellisher
of the world with knowledge, the
diminisher of worries with compassion,
the self-sacrificer for the weal of all ဟူ၍
ဖော်ပြထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤလောကဝယ် ဆရာဟူသည် လောက
အကျိုး လူသားအကျိုး ကောင်းကျိုးအထွေထွေ ရရှိရန်
ဆောင်ရွက်ပေးတတ်သူဖြစ်၍ အနန္တဂိုဏ်းဝင်ကျေးဇူးရှင်
မြတ်ဆရာဟူ၍ ဆိုလိုပါသည်။

ကမ္ဘာပညာရှင်များအပြင် ဆရာဟူသည်

“တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ အနာဂတ်ဟာ ဆရာတွေရဲ့ လက်ထဲမှာရှိတယ်လို့ ပြောရင်ရပါတယ်”

ဝီလျံဂျိမ်း(စ်)

ဆရာဆိုသည်မှာ အနန္တကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သည်။ သူ၏ ဩဇာသက်ရောက်မှုသည် မည်သည့်အခါမှ အဆုံးသတ် သွားမည် မဟုတ်ပေ။

ဟင်နရီဘရတ်(စ်)ဘဒမ်

သက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုပညာရပ် အားလုံးထဲတွင် ဆရာအတတ်သည် အကြီးမြတ်ဆုံးဟု ယူဆရမည်။

သီယိုဒိုဘရမ်မဲ(လ်)

တိုင်းပြည်ရဲ့အနာဂတ်ဟာ ဆရာများရဲ့ပခုံးပေါ်မှာ ကျရောက်နေပါတယ်။

ဆရာတွေက တပည့်တွေကို ဘယ်လိုသင်ကြား ပေးနေသလဲဆိုတာအပေါ်မှာ တည်နေတယ်။

၁၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ကမ္ဘာကြီးရဲ့အနာဂတ်ကတော့ ဆရာတွေသင်ပြ
နေတဲ့ စာသင်ခန်းထဲမှာ ရှိနေတာပေါ့။

ဒီကနေ ကလေးသူငယ်တွေ စာသင်ခန်းထဲမှာ
ဘယ်လို သင်ကြားပေးနေသလဲဆိုတာတွေဟာ ၂၁ရာစုမှာ
ကောင်းသော အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေကို အာမခံချက်
ပေးနေမှာပါ။

ရစ်ချတ်ရယ်ကီနယ်(လ်)ဂရင်
ဆရာဆိုတာ သိပ်ထူးခြားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။

သူ့ရဲ့ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားနှင့်

သူ့ရဲ့ချစ်ကြင်နာတတ် စူးစမ်းတတ် စိတ်ကူးတွေကို
ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပြီး သူ့ရဲ့ရှားပါးလှတဲ့ ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်ကို
အစွမ်းကုန်မြှင့်တင်ကာ-

- တစ်ခြားသူတွေ တပည့်တွေကို
- စဉ်းစားတတ်ဖို့ အားပေးတယ်
- မြင်မက်တတ်ဖို့ အားပေးတယ်
- သင်ယူတတ်ဖို့ အားပေးတယ်
- ကြိုးစားတတ်ဖို့ အားပေးတယ်

- လုပ်ဆောင်တတ်ဖို့ အားပေးတယ်

ဘီဗာလီကွန်ကလင်း

ဆရာတွေဆိုတာ ပန်းပင်ကလေးတွေလိုပါပဲ၊

သူတို့ရဲ့လှပမှုတွေဟာ ကမ္ဘာအနှံ့ပြန့်ကျဲနေတယ်၊

သူတို့ရဲ့သင်ကြားခြင်းအပေါ် ချစ်မြတ်နိုးမှုဟာ
ကပည့်တွေရဲ့ နှလုံးအိမ်ထဲအထိ ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်သွား
တယ်၊

ဒီကောင်းခြင်းလက္ခဏာတွေကို ကလေးတွေက
သူတို့ သွားလေရာ ဆက်လက်သယ်ဆောင် သွားကြတယ်။

ဆရာတွေရဲ့ပညာပြည့်ဝတဲ့ စကားတွေဟာ
ကျွန်တော်တို့ အားလုံးကို လှုပ်နှိုးစေပြီး ဘဝလမ်းခရီး အသွယ်
သွယ်ကို တက်တက်ကြွကြွနဲ့ လျှောက်လှမ်းသွားစေနိုင်
ပါတယ်။

ဘင်နာဘစ်ဆာ

ဆရာဆိုသည်မှာ အမှန်တော့ တပည့်ပင် ဖြစ်ပါ
သည်။

သင်ကြားခြင်းသည် တပည့်ဆီမှ သင်ယူခြင်းမှ စတင်
ပါသည်။

၁၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဆရာသည် တပည့်၏နေရာမှနေပြီး အမြဲကြည့်တတ်
ရမည်။

သို့မှသာ တပည့်သိရှိနားလည်သည်ကို နားလည်
မည်ဖြစ်ပြီး သူဘယ်လိုနည်းနှင့် နားလည်သည်ဆိုသည် ကို
လည်း သိလာပါမည်။

ဆိုရန်ကိုင်ယာကိဂတ်(၁)

ဆရာများရဲ့ကောင်းမွန်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေအတွက်
လေးစားဂုဏ်ယူပါတယ်။

ဆရာတို့ရဲ့ကောင်းမွန်တဲ့ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုအတွက်
လည်း ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဆရာတို့ရဲ့အဖို့မဖြစ်နိုင်တဲ့ လမ်းညွှန်မှုတွေ ပေးဝေ
တဲ့ ပညာဗဟုသုတတွေကို သင်ကြားမှုနှင့် ဆက်စပ်ပြီး
ပျော်ရွှင်စရာအချိန်တွေကို ဖန်တီးပေးခြင်းတွေ အဲဒါတွေ
အားလုံးဟာ ရင်ထဲမှာ ထင်ကျန်ရစ်နေမှာ အမှန်ပင် ဖြစ်ပါ
သည်။

ဆရာတို့ကြောင့် ကမ္ဘာကြီးဟာ ပိုမိုတိုးတက်လာ
ပါတယ်။ ဆရာတို့ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ အလွန်ပဲအရေးကြီးလှ
ပါတယ်။ ဆရာတို့ရဲ့ ပေးဆပ်မှုတွေဟာ ပြောမပြနိုင်လောက်

အောင်ပါဘဲ။ ဆရာတို့ပေးတဲ့ ပညာတွေဟာလဲ အမြဲသာဓရ
အတွက်ပါ။

ဒွန်နာဖာကို

ဆရာစစ်ဆိုတာ တပည့်တွေအပေါ် မိမိရဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရေး
ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ရှားကြရတယ်။

တပည့်တွေကိုယ်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု ရှိလာအောင်
အားပေးရမည်။

ရှင်သန်မှုစိတ်ဓာတ်ရှိလာအောင် လမ်းညွှန်ရမယ်။
သူ့မှာ သီးခြားတပည့်နောက်လိုက်ရယ်လို့ မရှိဘူး။

အေဖို့(စ်)ဘရွန်ဆင်ဘလ်ကော့

ဆရာဆိုတာ သိပ်ထူးခြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ သူ့ရဲ့ဖန်တီး
စွမ်းအားနဲ့ သူ့ရဲ့ချစ်ကြင်နာတတ်၊ စူးစမ်းတတ်တဲ့ စိတ်ကူး
တွေကို ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပြီး သူ့ရဲ့ရှားပါးတဲ့ ပင်ကိုယ်
စွမ်းရည်ကို အစွမ်းကုန် မြှင့်တင်ကာ အခြားသူတွေကို စဉ်းစား
တတ်ဖို့ အားပေးတယ်။ မြင်မက်တတ်ဖို့ အားပေးတယ်။
သင်ယူတတ်ဖို့ အားပေးတယ်။ ကြိုးစားတတ်ဖို့ အားပေးတယ်။
လုပ်ဆောင် တတ်ဖို့အားပေးတယ်။

ဘီဗာလီကွန်ကလပ်

၂၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇ)

အောင်မြင်သောဆရာ

အောင်မြင်သောဆရာတို့ အမြင်နေရာကနေပြီး
အောက်ကနေ နို့သက်ခံစို့နေတဲ့ တပည့်တွေကို ပညာရည်
လောင်းချပေးနေတာ မဟုတ်ဘူး။

နိုင်ငံတော်နှင့်ဆရာစွမ်းအင်

“ငါ့မှာ အာဏာပါဝါမျှမရှိ၊ ငါ့လက်ထဲမှာ အသပြာ
ငွေ ဘာမျှမရှိ၊ ဒါပေမဲ့-

ငါ့လက်ထဲမှာ နိုင်ငံတော်က ရှိနေတယ်၊

ငါဒီနေ့ပျက်ရင် မနက်ဖြန် တိုင်းပြည်ပျက်မယ်၊

ငါဒီနေ့တက်ရင် မနက်ဖြန် တိုင်းပြည်တက်မယ်၊

ငါဒီနေ့နောက်ချန်ရင် မနက်ဖြန် တိုင်းပြည်
နောက်ကျန်မယ်၊

ငါဒီနေ့ ရွေ့လွန်ရင် မနက်ဖြန် တိုင်းပြည်ရွေ့လွန်မယ်၊

ငါဒီနေ့ တွေဝေရင် အနက်ဖြန် တိုင်းပြည်တွေဝေမယ်၊

အာဏာမဲ့တဲ့ငါ၊ ကျောင်းဆရာဖြစ်တဲ့ငါ

ငါ့လက်ထဲမှာ၊ တိုင်းပြည်ရတနာ လူငယ်တွေ ရှိနေ
တယ်။

ဒီလူငယ်တွေ နက်ဖြန်မှာ တိုင်းပြည်ကို ခေါင်းဆောင်
မယ်၊

ကျောင်းဆရာဖြစ်နေသမျှ လူငယ်တွေ ရှိနေသမျှ
ငါ့လက်ထဲမှာ နိုင်ငံတော် ရှိနေမယ်။

(ဖောင်ကြီးသင်တန်းကျောင်း လက်ကမ်းစာစောင်)

ကလေးမြတ်နိုးသောဆရာ

“ကလေးတွေရဲ့လိုအပ်ချက်ကို အမြဲဖြည့်ဆည်း
ပေးမယ် အခက်အခဲတွေကို ကျော်လွှားနိုင်အောင် နာရီနှင့်
အမျှ အားပေးမယ်။ အောင်မြင်မှုတွေအတွက် ဝမ်းသာပီတိ
ကို မျှဝေခံစားမယ်၊ ဤလိုဆရာမျိုးကို ကလေးတွေအားလုံးက
နှစ်သက်ကြတယ်။ ဤလိုစိတ်ထားမျိုး တသမတ်တည်း
ထားနိုင်တဲ့ဆရာများကို ကလေးများက နှစ်သက်ရုံတွင်မက
ချစ်မြတ်နိုးကြပါတယ်။”

ဟားဗတ်စပင်လာ

၂၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

လမ်းပြပေးနိုင်ရမယ်

ဆရာသင်ကြားခြင်းဆိုတာ ကျောင်းသားတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်စေချင်တာတွေကို အတင်းအဓမ္မ ရိုက်သွင်းတာမျိုး မဖြစ်သင့်ဘူး။

ကျွန်တော်တို့ လက်ရှိကျင်လည်နေတဲ့ လူ့ဘောင်လောကရဲ့ အမွေအနှစ်အခန်းကဏ္ဍအမျိုးမျိုးနှင့် ထိတွေ့မိတ်ဆက်ပေးရမယ်။

ကျွန်တော်တို့ မျှော်လင့်နေတဲ့ တိုးတက်မှုတွေ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့လိုလည်း လမ်းပြပေးနိုင်ရမယ်။

အစ္စရေး(လ်)ရှက်ဖာ

ဆရာကျောင်းမှာ ကောင်းစွာသင်ကြားပေးခြင်းဆိုတာ လေးပုံတစ်ပုံ ပြင်ဆင်မှုဖြစ်ပြီး ကျန်လေးပုံသုံးပုံမှာ မီးစင်ကြည့်၍ သရုပ်ဆောင်ကပြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သော(လ်)ဂေါ့ဒွင်

ကျွန်တော်တို့ရဲ့မှတ်ဉာဏ်ထဲကို သဘာဝပစ္စည်းတွေရဲ့ အမည်နာမ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်တွေကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ထည့်သွင်းပေးနေသူထက်စာရင်-

နှစ်လို့ဖွယ်လုပ်ငန်းတစ်ခု(သို့မဟုတ်)

ဆရာမြတ်ဂုဏ်ရည် ၂၃

နှစ်လိုဖွယ် ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ခံစားကြည်နူးလာ
နိုင်အောင် လှုံ့ဆော်စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်တဲ့သူကို ပိုပြီး ပီပြင်တဲ့
ဆရာလို့ သတ်မှတ်ရမှာပါ။

ဂျိုဂန်စု(ဖ်)ဂန်ဗွန်ကိုတ်

ကျွန်တော်တို့ဟာ ပြောဆိုသူသက်သက် မဖြစ်သင့်
ဘူး၊ ပြန်ပြီးနားထောင်တတ်သူလည်း ဖြစ်ရမယ်၊ ဒါဆရာ
ကောင်းတို့ရဲ့ ဒုတိယသဘာဝပဲ။

နို့အမ်ချမ်စကီး

သင်ယူခြင်းဟာ စည်းစိမ်ချမ်းသာတစ်ခုလို့ ဆိုနိုင်
ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သင်ယူခြင်းရဲ့ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို သင်ကြား
ခြင်းရဲ့ စည်းစိမ်ချမ်းသာနှင့်တော့ မနှိုင်းယှဉ်အပ်ဘူး။

ဘာဒီဟစ်(ချ)ကော့

ဆရာနှင့်တပည့်ဆိုတာ အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်မှု
ရှိနေကြတယ်။ တစ်ဦးမရှိတဲ့နောက် တစ်ဦးလဲ မရှိနိုင်ဘူး။

ဂျိုနာသန်ဘက်(ဒ်)ဝပ်(ဒ်)

ပညာရေးဟာ လူတစ်ယောက်(အကယ်၍ ဒီလူဟာ
ဖိနပ်ချုပ်တဲ့ လူတစ်ယောက် ဆိုကြပါစို့)ကို ပိုပြီး လိမ္မာ
ပါးနပ်တဲ့ ဖိနပ်ချုပ်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်လာစေတယ်။

၂၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

သူကိုဘိနပ်ဘယ်လိုချုပ်ရမယ်ဆိုတာကို သင်ပေး
လိုက်လို့မဟုတ်ဘူး။

သူ့ရဲ့စိတ်ကူးဉာဏ်ကို ဘယ်လိုသုံးရမလဲ ဆိုတာကို
ကောင်းကောင်းသိသွားလို့ပါ။

ဥန်စကူးဝပ်ဖီး(လ်)

သင့်ဆီမှာ ပညာဗဟုသုတရှိရင် တခြားသူတွေဆီကို
လည်း ဖယောင်းတိုင်မီးကူးညှိသလို ဖြန့်ဝေပေးလိုက်ပါ။

မာဂရက်ဖူလာ

ဆရာဆိုတာ ပြင်ပသွင်ပြင်သဏ္ဍန်ကို ပြုပြင်
ပြောင်းလဲပေးတဲ့သူ မဟုတ်ဘူး။

သူတာဝန်က လူတွေရဲ့ဘဝကို ထဲထဲဝင်ဝင်သိမြင်ပြီး
မိမိကိုယ်တိုင်မျှဝေခံစားနိုင်တဲ့ လျှော်ကန် သင့်မြတ်တဲ့ဘဝကို
ဖန်တီးပေးနိုင်ဖို့ဘဲ။

ရစ်ချတ်(ဒ်)ပီတာ

ဆရာဆိုသည်မှာ-

ဝါသနာ, စေတနာ, အကြင်နာ, အနစ်နာ တည်း
ဟူသော ရေခံမြေခံတွင် အမြစ်တည်ရင်း သီလ,သမာဓိ,
ပညာပင်စည်ကြီးနှင့်အတူ ခွင့်လွှတ်သည်းခံ ခြိုးခြံ
တည်းဟူသော အခက်အခက်များ ဇွဲလုံ့လ,ဝီရိယ,အားမန်
တည်းဟူသော အသီးအပွင့်များဖြင့် ဝေဆာမြိုင်ဆိုင်လျက်
မညှိုးသောပန်း မခန်းသောရေ၊ မဝင်နေသောနေပမာ ခေတ်
အဆက်ဆက်တွင် ထက်မြက်ရဲရင့်တင့်တယ်ခမ်းနားသော
ကျေးဇူးတော်အနန္တဖြင့် ထင်ရှားကဗွည်းဝင် မှတ်ကျောက်
တင်ခံသူ ဖြစ်ပါသည်။

xxxxxxxx

၂၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဥယျာဉ်မှူးကောင်း မြတ်ဆရာ

ဆရာဆိုတာ အသပြာမကြည့်

စေတနာရှိ တပည့်အပေါင်း

မေတ္တာလောင်း၊ ဥယျာဉ်မှူးကောင်း မြတ်ဆရာ

ဆရာသည်ကား

အမှားမသင် အမှန်ပြင်

ဆင်ခြင်စွမ်းအား အသိတရား

သင်ကြားပြသ ဆုံးမသူ

ဆရာဟူသည်

တည်ကြည်စွမ်းအင် ပညာအသိ

သမာဓိ သိက္ခာလည်းရှိ

ဖြောင့်မတ်ဘိ

ဆရာကြောင့်သာ

ဝေဆာပန်းသွင် ကြယ်စင်ပွင့်ဖူး

ဂုဏ်ထူးအောင်ပန်း၊ ဆင်မြန်းပိုင်ပိုင်

ပွဲတိုင်းနိုင်

ဆရာကျေးဇူး မြင့်မိုရ်ဦးကို

ရိုသေလေးစား ဂါရဝထား၍

နေ့များစဉ်ဆက် မပျက်တိုင်သား

လက်ဆယ်ဖြာမိုး ရှိခိုးမာန်လျော့

ကန်တော့ဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်စွ

အနန္တဂိုဏ်ဝင် ကျေးဇူးရှင်

ဒေါ်ပြုံးပြုံး(မြန်မာစာ)

အထက(၂)လသာ

၂၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

မြတ်သောဆရာဘဝ ရရန်မလွယ်

လူ့ဘဝ လူ့လောက လူ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရမည့် လူတစ်ယောက်အဖို့ ငယ်ရွယ်စဉ်က ပညာသင်ယူခဲ့ပြီး ဒုတိယ အရွယ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအတွက် အလုပ် တစ်ခုခုကို လုပ်ကိုင်ကြရမည်မှာ ဓမ္မတာဖြစ်ပါသည်။

မိမိအလုပ် လုပ်ရသောအခါ ဝါသနာအရ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မည်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ဝါသနာနှင့်သွေဖီပြီး လုပ်ဆောင်ရသော အလုပ်များဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုရသော သူများလည်း ဒုနှင့်ဒေးရှိပါသည်။

ဝါသနာနှင့်မိမိအလုပ် တစ်ထပ်တည်းကျ အလုပ် လုပ်ရသူများအဖို့ကား ကျေနပ်နှစ်သက်စရာပင် ဖြစ်ပါသည်။

မည်သို့ဆိုစေ ဝါသနာအရ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်ကို လုပ်ရသည်ဖြစ်စေ၊ မလုပ်ရသည်ဖြစ်စေ၊ မိမိဘဝ စားဝတ်နေရေးအတွက် အလုပ်တစ်ခုကိုမူ လုပ်ရပါမည်။

ဘဝအတွက် လုပ်ရသောအလုပ်ကို ပီပြင်အောင် လုပ်နိုင်ဖို့သည် လူသားတိုင်း၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ဘဝပေးတာဝန်ကို တည်ဆောက်ရာမှာ ဘဝတိုးတက်ရေး တည်တံ့ရေးအတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင် ရင်း သိက္ခာပိုင်းထိန်းသိမ်းသွားကြရပါသည်။

သို့ပါ၍ အလုပ်အားလုံးထဲတွင် အသက်မွေး
ဝမ်းကျောင်းပြုရသူ အချင်းချင်း၊ ဆရာ ဖြစ်လာသူများသည်
မွန်မြတ်သည် ထူးကဲသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

ဆရာသည် လူတိုင်းမဖြစ်ပါ။ ဖြစ်ထိုက်သူမှ ဖြစ်ပါ
သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအလိုရ ဆရာသည် ဘုရားနှင့် တစ်ဂိုဏ်း
ထဲ ပြဲရသော အနန္တော အနန္တငါးပါးဝင် ဖြစ်သည်။ အပူဇော်ခံ
အကြည်ညိုခံ လူတန်းစား ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ ဖြစ်ကြပါသည်။
မိဘ-တပည့်တို့၏ အားကိုးခံရာ ကြည်ညိုမြတ်နိုးခံရာ
လူတန်းစားဖြစ်၍ ရခဲလှသော ဘဝအကျိုးပေးရှိသူများဟု
ဆိုရပါမည်။

လူသားများက ဆရာဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို လူတန်းစား
တစ်မျိုးအဖြစ် ရိုသေလေးစားချစ်ခင် ကြည်ညိုမြတ်နိုးခံရသူ
များဖြစ်ကြပါသည်။

လောကလူသားများအတွက် ဆရာလိုအပ်ပါသည်

သက်ရှိသတ္တဝါမှန်သမျှ အသိဉာဏ်မြင့်မားသော
လူသားဖြစ်စေ၊ အသိဉာဏ်နည်းပါးသော တိရစ္ဆာန်ဖြစ်စေ

- မိမိတို့၏ဘဝတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်ရန်
- မိမိတို့၏ အသက်စည်းစိမ်ခန္ဓာတို့ကို ထမ်းဆောင်

၃၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဏ္ဍ)

နိုင်ရန်၊

- မိမိတို့၏ အသက်စည်းစိမ်ခန္ဓာတို့ကို ကိုယ်စွမ်း
ကိုယ်စဖြင့်ကာကွယ်၍ လုံခြုံနွေးထွေးစွာ အသက်
ရှင်သန်စေရန်၊
- ကိုယ်ဘဝတိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း ဖြစ်စေ
ရန်၊

အသီးသီး ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများကို သင်ယူ
ကြရသည်။

တိရစ္ဆာန်တို့သည် သူတို့နားလည်သောပုံစံဖြင့်
သင်ယူကြ၍ လူသားတို့ပုံစံ၊ လူသားတို့ နားလည်သော
နည်းလမ်းများဖြင့် သင်ယူကြရသည်။ သင်ယူပုံစံနစ်ကွဲပြား
သော်လည်း မတက်သေးသည်ကို တတ်ရန်၊ မလုပ်တတ်
မလုပ်နိုင်သည်ကို လုပ်တတ် လုပ်နိုင်ရန် သင်ယူရသည်။

ထိုသို့သင်ယူရာ၌ သင်ယူသူရှိသလို သင်ကြားသူ
ဆရာက မလွဲမသွေ ရှိနေသည်။ ဆရာမရှိလျှင် ငါးပိဖုတ်
သော်မှ မတတ်ဟု မြန်မာဆိုရိုးစကား ရှိခဲ့ပါသည်။

လူသားများအနေနှင့် မိမိတို့အား အတတ်ပညာ
တစ်စုံတစ်ရာသင်ပေးသူ လိုအပ်လှပါသည်။ ထိုသူကို ချစ်ခင်
လေးစားမြတ်နိုးသောအားဖြင့် ဆရာဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်

ကြပါသည်။

ဆရာဟူသည် အိုးထိန်းသည်နှင့် တူသည်ဟု ဆိုပါသည်။ အိုးတစ်လုံး အကောင်းအဆိုး အယုတ်အညံ့ တို့သည် အိုးပြုလုပ်သူ အိုးထိန်းသည်တွင် တာဝန်အရှိဆုံး ဖြစ်သလို တပည့်တစ်ယောက် လမ်းမှန်လမ်းကောင်း ရောက်ပြီး လူတစ်လုံး သူတစ်လုံးအဖြစ် ရောက်ရှိရန်မှာ ဆရာတွင် တာဝန်အရှိဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

ပတ္တမြားတွင်းထွက် မှန်သော်လည်း ကျောက်သွေး ဆရာက အကာကုန်သွေးပေးမှ အရောင်တောက်ပသလို ဆရာက အတတ်ပညာကို မချင်းမချန်သင်ပေးပြီး နည်းပေး လမ်းပြလုပ်မှသာ တပည့်၏ဘဝ အစွမ်းကုန် ဂုဏ်ထွန်းလင်း တက်ပါမည်။

ကျောက်ဆစ်ဆရာ ထုဆစ်နိုင်မှ ကျောက်ဆင်းတု အနေကဇာတင်ခံဘဝ ရောက်ရသလို ဆရာ၏ သွန်သင် ဆုံးမမှု ကွပ်ကဲမှုကောင်းမှ တပည့်ဘဝတိုးတက်လှပမည်။

ပန်းပဲဆရာ မီးပေးကောင်း အထူကောင်းမှ ဓားကောင်းရသလို ဆရာကောင်းက ကြီးကြပ်ဆုံးမမှု လူတော် လူကောင်းတပည့်ပေါ်ထွက်နိုင်ပါသည်။

ပုထုဇဉ်လူသားသည် လောဘ၊ဒေါသ၊မောဟ

၃၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

အောက်မှာ ပြားပြားဝပ်နေရသဖြင့် ကိုယ်ဟာကိုယ် မရုန်းတတ်ပါ။ ကိုယ်စွမ်းအားဖြင့် လှုပ်ရှားခြင်းထက် လောဘ ဒေါသ မောဟ အရှိန်အဝါဖြင့် လှုပ်ရှားနေရခြင်းကသာ များပြားပါသည်။

ကိုယ်သဘောအတိုင်း ရှေ့ကိုလည်းမသွားနိုင်၊ အထက်ကိုလည်း မတက်နိုင်၊ လူသည်ပတ်ဝန်းကျင်ဖြင့်သာ ကြီးပွားတိုးတက်ရသည်။

အသင်၊ အမြင်၊ အကြားမပါဘဲ မည်သည့် ပုထုဇဉ်မျှ အသိတရား မတိုးတက်နိုင်၊ လူဟူသည် မသင်ကြားရဘဲ ဘာမျှမတတ်ပါ-

- အနီးကပ် သင်ပြပေးသူသော်လည်း ရှိနေမှ
- တိုးတက်ကြောင်း ကောင်းတာလုပ်သည်ကို မြင် စရာ၊ ကြုံစရာ၊ အတုယူစရာ ပုဂ္ဂိုလ်သော်လည်း ရှိနေမှ
- သို့မဟုတ် တိုးတက်ကြောင်းပြောကြားသူ၏စကား ကောင်းတာလုပ်နေသောသူတစ်ပါး၏ ကောင်း သတင်းများ၊ ကြားစရာ နားထောင်စရာ အတု နမူနာယူစရာသော်လည်း ရှိနေမှ လူသည် တိုးတက်ကြီးပွားသည်။

- သင်ပြပေးသူသည် သင်ဆရာဖြစ်သည်။
- မြင်ရသဖြင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားသွားလျှင် မြင်လိုက်ရသော ထိုသူသည် မြင်ဆရာဖြစ်သည်။
- ကြားရသဖြင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားသွားလျှင်ကား တစ်ဆင့်ကြားလိုက်ရသော ထိုသူသည် ကြားဆရာ ဖြစ်သည်။

လူသည် မည်သည့်အရာမဆို ဆရာဖြင့်သာ အသိပညာကို ရရှိနိုင်ကြသည်။

အသိပညာရရှိရေးအတွက် ဆရာထံနည်းခံသင်ယူကြရသည်။ အနည်းဆုံး နည်းယူစရာ အတုမြင်အတတ်သင် သင်ဆရာ မြင်ဆရာ ကြားဆရာ လောက်တော့ ရှိနေရပါသည်။

“အသိပညာ၊ ဟူသည်မှာ ကား၊ ဆရာတို့ထံ၊ နည်းခံတိုးဝင်၊ မသင်မပေး၊ အရေးမထား၊ မတတ်ငြားဘူး။”

ဟူ၍ မဃဒေဝလင်္ကာဆရာတော်က ဆိုထားသည့်အတိုင်း မိမိထက် ပညာတစ်ရပ်ရပ် တတ်ကျွမ်းသူတို့ထံတွင် နည်းခံ၍ အလေးထားသင်ယူမှ ပညာကိုတတ်မြောက်နိုင်သည်ဟု ဆိုထားပါသည်။ သို့တွက် မိမိထက်အားသာချက် ပညာတစ်ရပ်ရပ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆရာ-ဟူ၍ သတ်မှတ်၍ မိမိလိုသောပညာကို သင်ယူကြရသည်။

ဆရာ့ဘဝ

ကျောက်ကလေးနဲ့ဓား

သွေးပါများ

ဓားသွားထက်မြက်

အရောင်လက်။

ဓားသွေးကျောက်မှာ

ပါးပါးလာ

ကြာကြာနေတော့

ကျိုးရပေါ့။

တပည့်နဲ့ဆရာ

ဓားကျောက်ပမာ

အနစ်နာခံရ

ဆရာ့ဘဝ။

(ဖွားနဲ့)

ဆရာအလုပ် ဓားသွေးကျောက်နှင့်
ဖယောင်းတိုင်လို့ ပါးမသွား

ဤလောကတွင် ဆရာနှင့်ပတ်သက်၍ ဓားသွေး
ကျောက်၊ ဖယောင်းတိုင်တို့နှင့် တင်စားပြောကြား ကြလေ့
ရှိပါသည်။

ဓားသွေးကျောက်သည် သွေးသောဓားသာ
ထက်မြက်သွားသည်။ အသွေးခံရသော ကျောက်ကား
တဖြည်းဖြည်း လုံးပါးသွားသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။
အလားတူ ဆရာနှင့်တပည့်တို့တွင် တပည့်သည် ဓားနှင့်
တူ၍ ဆရာသည် ကျောက်နှင့်တူသည်ဟု ဆိုစမှတ် ပြုကြ
ပါသည်။

ဖယောင်းတိုင်သည် မိမိကိုယ်ကို လောင်ကျွမ်းခံပြီး
သူတစ်ပါးအား အလင်းရောင်ပေးသလို ဆရာများသည်
မိမိကိုယ်ကို အနစ်နာခံပြီး သူတစ်ပါးတို့အား ပညာပေးသည်
ဟု ဆိုကြပါသည်။

ထိုအဆိုများအရ ဆရာအလုပ်သည် အနစ်နာ
ခံသောအလုပ်၊ အနှုံးပေါ်သောအလုပ်ဟူ၍ဆိုရာ ရောက်နေ
ပါသည်။

ဆရာတို့ဟူသည် တပည့်များအား ပညာသင်ကြား

၃၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (မွောစရိယ၊ ဘီအေ)

ပေးခြင်းဖြင့် မှန်ကန်သောလမ်းကြောင်းပေါ်သို့ ရောက်စေသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆရာတို့မည်သည် အမှောင်ခွင်း၍ အလင်းဆောင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဆရာဆိုသည်မှာ မြန်မာလူမှုရေးနယ်ပယ်တွင် ဘုရား တရား သံဃာ မိဘတို့နှင့်တန်းတူထားပြီး အနန္တော အနန္တငါးပါးတွင် တစ်ပါးအပါအဝင်အဖြစ် အသိမှတ်ပြုခံထားရသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး လက်တွေ့တွင်လည်း ရပ်ထဲရွာထဲ၌ လေးလေးစားစား ဆက်ဆံခံရသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဤသည်မှာ ဆရာလုပ်ရခြင်း၏ အနည်းငယ်သော အကျိုးကျေးဇူးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာများသည် မိမိတို့၏တပည့်များအား ပညာသင်ကြားပို့ချရာတွင် တပည့်များတတ်သိနားလည်အောင် နည်းပရိယာယ် အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် သင်ကြားပေးရသည်။

တပည့်များကို တတ်စေလိုသော စေတနာကြောင့် စာသင်ခန်းမဝင်မီ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရသည်။ လေ့လာမှတ်သားရသည်။ တွေးဆေတာကြံဆရသည်။ ဖတ်ရသည်၊မှတ်ရသည်။

ဤနည်းအားဖြင့် ဆရာသည် ပညာဗဟုသုတများ ထပ်မံ တိုးပွားလာရပါသည်။ ဆရာလုပ်သူအတွက် အကျိုး

များခြင်း ရှိလှပါသည်။ ဆရာမှာ အသိပညာ အတတ် ပညာ အလင်းရောင်များ ပိုမိုထွန်းတောက် ရပါသည်။

ဤလောကတွင် သဗ္ဗညုတဘုရားရှင်မှတစ်ပါး မည်သူမျှ ဆရာမရှိဘဲ မိမိအလိုလိုတတ်သောသူ မရှိပါ။ ဆရာသင်ပေး၍သာ သိလာတတ်လာ ကြရပါသည်။

ကျောင်းပညာဖြစ်စေ နှုတ်မှုပညာ လက်မှုပညာ ဖြစ်စေ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖြစ်စေ ဆရာသင်ကြား ပေးမှသာ တတ်ရပါသည်။ အတတ်ပညာ သင်ယူတတ် မြှောက်ရာ၌ သင်ဆရာ မြင်ဆရာ ကြားဆရာ တစ်ဦးဦးတော့ ရှိရစမြဲဖြစ်ပါသည်။

မြင်ဆရာတွင် ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်၌ နွားကျောင်း သားတစ်ဦးသည် ဗျိုင်းတစ်ကောင်၏ငါးကို မြှောက်၍ မြှောက်၍စားသည်ကို အတုယူလေ့ကျင့်ပြီး တုတ်လုံတို့ကို လေထဲမြှောက်ပြီး ပါးစပ်ဖြင့် လိုက်ဖမ်းတတ်အောင် တတ်သွား၍ မင်း၏ပူဇော်မှုကို ခံရသည်။

ကြားဆရာတွင် သဗ္ဗဒါဠိဇာတ်တော်၌ ပုဏ္ဏား၏ ပထဝီဇယမန္တန် ရွတ်သံကို တစ်ဘက်နေရာမှ ကြားရသော မြေခွေးသည် ထိုမန္တန်ကို တတ်ကျွမ်းပြီး သတ္တဝါများကို ထိုမန္တန်အစွမ်းဖြင့် စုဆောင်းကာ ဗာရဏသီကို တိုက်ခိုက်

၃၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ခဲ့သည်။

ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထုတို့တွင် ဆရာ၏သင်ကြားပေးမှုအစွမ်းကြောင့် အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်ကြသော တပည့်များ၏ သာဓကဝတ္ထုများ ရှိပါသည်။

ထင်ရှားသောဇာတ်မှာ သံဝရမင်းသားဇာတ်ဖြစ်သည်။ ဆရာ၏ သင်ကြားမှုကို ရိုသေစွာလိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့သဖြင့် သားတော်များတွင် အငယ်ဆုံးဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ရဟန်းရှင်လူပြည်သူများ လိုလားသောမင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။

ကြီးကျယ်သော ဆရာသခင်များသည် တပည့်တို့အား သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် သမိုင်းကြောင်းများကို ဖန်တီးမှုများဖြစ်ခဲ့ရသည်။

မြတ်စွာဘုရားဟူသော ဆရာကြောင့် လူနတ် ဗြဟ္မာတို့ မြတ်သောကျင့်စဉ်ကို သိရှိနားလည်ကျင့်နိုင်ပြီး သံသရာမှ မလွတ်မြောက်ခင် လူနတ်ချမ်းသာသူခေါ် ပြည့်ဝစွာ ခံစားစံစားနိုင်ကြသည်။

ထင်ရှားသောသမိုင်း အနေနှင့်ကြည့်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပုဂံခေတ်ဦး၌ နတ်ကိုးကွယ်မှု တန္တရ မန္တရ အယူမှားလွှမ်းမိုးနေရာမှ ရှင်အရဟံဟူသော ဆရာသည် တပည့်

အနော်ရထာမင်းကို တရားစစ် တရားမှန် လမ်းပြခဲ့သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် ထင်ရှားကျော်ကြားသော ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ နိုင်ငံတော်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။

အိန္ဒိယသမိုင်းတွင် ဇာနတ္တပုဏ္ဏား(စာဏတျ ပုဏ္ဏား) ဆရာကြီးက မိမိ၏တပည့်စန္ဒဂုတ်ကို ရာဇနီတိကျမ်းကို သင်ပေးခဲ့သဖြင့် စန္ဒဂုတ်သည် မောရိယမင်းဆက်ကို တည်ထောင်နိုင်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာ့သမိုင်း၌လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ သမိုင်း၌လည်းကောင်း ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သော အာသောကခေါ် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးပေါ်ထွက်လာခဲ့ရသည်။

ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင်လည်း ဆရာအရစ္စတော်တယ်(လ်) သည် မိမိ၏တပည့် အလက်ဇန္ဒားအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် ဂရိအင်ပါယာကြီးကို ကျယ်ပြန့်စေခဲ့သည်။

အလားတူ သာဓကများစွာရှိပါသည်။ သို့အတွက် ဆရာအလုပ်သည် ရှုံးနိမ့်သောအလုပ် နိမ့်ကျသောအလုပ် ဓားသွေးကျောက်ကဲ့သို့ ပါးသွားသောအလုပ်၊ ဖယောင်းတိုင်ကဲ့သို့ ကုန်ခမ်းသွားသောအလုပ် မဟုတ်ကြောင်း သိရပါမည်။

ပုခက်လွှဲသောမိခင်လက်သည် ကမ္ဘာကိုအုပ်စိုး

၄၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ)

သလို ဆရာ၏နှုတ်ဖျားစကားသည်လည်း ကမ္ဘာကို တုံလှုပ်
စိုးမိုးစေနိုင်ပါသည်။

ဆရာ၏ အဆုံးအမနှင့် တပည့်အမြင်စိတ်ထား

ဆရာဟူသည် တပည့်များအပေါ် ကောင်းစား
စေလိုသောစေတနာ တတ်မြောက်စေလိုသော စေတနာ
နာကြားလိုက်နာပြီး လူတော်လူကောင်း ဖြစ်စေလိုသော
စေတနာတို့ဖြင့် တပည့်များအပေါ် အော်ငေါက်ခြင်း ဆူခြင်း
စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ကြလေ့ ရှိကြပါသည်။

ထိုသို့ အော်ငေါက်ဆူပူခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တပည့်
ပရိသတ်(၃)မျိုး ရှိပါသည်-

၁။ သဒ္ဓတ္ထပဓာနသိဿ - ဆရာပြောဆိုသောအသံ
ကို နားလည်ပြီး အသံ
အပေါ်မှာ အကောင်း
အဆိုး ခွဲခြားမယူတတ်
သော တပည့်မျိုး ယင်း
အမည် မျိုးကို အနိမ့်စား
တပည့်မျိုးဟု သတ်မှတ်
သည်။

ဆရာမြတ်ဂုဏ်ရည် ၄၁

၂။ အဓိပ္ပါယ်တ္ထပဓာန - အသံကို အဓိကမထား၊
သိဿ စာသံ၏နောက်ကွယ်မှာ
ရှိသော ဆရာသမား၏
စေတနာနှင့် ရည်ရွယ်ချက်
ကိုနားလည်မှတ်ယူ တတ်
သော တပည့်မျိုး ယင်း
တပည့်မျိုးကို အလယ်
အလတ် တပည့်မျိုး ဟု
သတ်မှတ်သည်။

၃။ ဘာဝတ္ထပဓာန -
သိဿ ဆရာသမား၏ ရည်ရွယ်
ချက်ကို နားလည်ရုံ နှင့်
မက ယင်း စေတနာနှင့်
လိုက်လျော် ညီထွေဖြစ်
အောင် ဘယ်လိုလိုက်နာ
ကျင့်သုံးရမည် ဆိုသည်
အထိ နားလည်လက်ခံပြီး
လိုက်နာကျင့်သုံး နေထိုင်
သော တပည့်မျိုး- ယင်း
တပည့်မျိုးကို အထက်

၄၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

တန်းစားတပည့်မျိုး ဟု
သတ်မှတ်သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို အကောင်းအဆိုးဆုံးဖြတ်
မှတ်ယူရမှာ အသံကိုအဓိကမထားဘဲ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်
စေတနာကို အဓိကထားပြီး ဆုံးဖြတ်မှသာ မှန်ကန်မှုရှိ
ကြောင်း အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာဆရာက ဥပမာနှစ်ခုနှင့်
ရှင်းပြထားပါသည်။

ပထမဥပမာမှာ- တရားရုံးမှ တရားသူကြီးတစ်ဦး
သည် သေဒဏ်အပြစ် ချမှတ်ခံရမည့် တရားခံကို-

“မောင်မင်း ထာဝရချမ်းချမ်းသာသာ အိပ်စေ”
ဟူ၍ ပြောဆိုရာမှာ အသံအရကြည့်လျှင် ချမ်းချမ်းသာသာ
အိပ်စေဆိုသော မေတ္တာသံပေါက်နေပေမဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က
“သေစေ” ဆိုသောအဓိပ္ပါယ်ပေါက်နေသည့်အတွက် ဒေါသ
ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ ဖရသဝါစာဖြစ်တယ်ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ရပါမည်။

ဒုတိယဥပမာမှာ- မိခင်က သားကိုအန္တရာယ်ရှိတဲ့
အတွက် တောထဲကို မသွားဖို့တားမြစ်ဘယ်၊ သားက ပြောမရ
လို့ ဇွတ်တိုးပြီးသွားတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ မိခင်က တောထဲ
ရောက်လျှင် ကျွဲရိုင်းမကြီးနဲ့ တိုးထိပြီး အခတ်ခံရပါစေတော်။
ဟူ၍ ပြောဆိုရာမှာ “အခတ်ခံရပါစေ”ဆိုတဲ့ အသံသည်

ဒေါသသံပါနေသည်ဟု ထင်ရပေမဲ့ မိခင်ရဲ့ စေတနာက သားကို ဒီလိုအန္တရာယ်ရှိတဲ့ တောထဲမသွားစေလိုသော စေတနာသာဖြစ်သည့်အတွက် ဤစကားသည် ဒေါသ ပြဋ္ဌာန်းသော ဖရသဝါစာ မဟုတ်ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်-ဟု ဆိုပါသည်။

ဆရာက တပည့်တို့ကို ဆိုဆုံးမရာဝယ် ထားရမည့် စိတ်ဓာတ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဝိ၊ ၃-၇၆ ၌ ဟောကြားထားသည် မှာ-

- ဆရာကတပည့်အပေါ် သားဟူသောစိတ်မျိုးထား ရမည်၊ တပည့်ဖြစ်သူသည် ဆရာအပေါ် အဖ ဟူသောစိတ် မျိုးထားရမည်၊
- ဆရာတပည့်အချင်း တစ်ဦး၏ ဝေယျာဝစ္စအမှု၊ ကြီးငယ်တို့ကို တစ်ဦးကပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးရ မည်၊

ဝေယျာဝစ္စဟူရာဝယ် ဆရာကပြုလုပ်ရမည့်တာဝန် ကို ဆရာကပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တပည့်သည်ဆရာထက်ပညာတတ် ပညာတော် သော်လည်း တပည့်သည်တပည့်သာဖြစ်သည်။ တပည့် ပညာတတ် ပညာတော်ဖြစ်လာခြင်းသည် ဆရာကြောင့်ပင်

ဖြစ်ပါသည်။ မည်သည့်တပည့်မဆို ဆရာကို အမှီပြုရသည် ချည်းသာဖြစ်သည်။

“ဆရာကောင်းတပည့် ပန်းကောင်းပန်” ဆိုသည့် အတိုင်း တပည့်ကောင်းမွေးသော ဆရာကောင်း ဆရာမြတ် တို့၏အရိပ်ကို ခိုကြသော တပည့်တို့သည် ဆရာတို့၏ ဆိုဆုံးမမှုကို အမျက်အာဃာသ၊ဒေါသစသည် မထားရ ပါချေ။

ဆရာ၏ ဆိုဆုံးမသည် ပထမအချိန်တွင် ရိုက်နှက် ဒဏ်ပေးခြင်း ဆူပူခြင်း စသည်ပြုသဖြင့် မကြေမနပ် ဖြစ်ခဲ့ ရသည်။ နောင်တွင် ဆရာဆုံးမမှုကို လိုက်နာသဖြင့် အကျိုး ရလာဆေသာအခါချမ်းသာသုခ ခံစားကြရသည်။ လောက ဥပမာ၌ ဇီးဖြူသီး၊ဖန်ခါးသီးစားရသော အရသာကဲ့သို့ရှိသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ဇီးဖြူသီး ဖန်ခါးသီးတို့သည် စားကာစ၌ ဖန်တန်ဟန်နှင့် ချင်သောသဘောရှိသော်လည်း ဝမ်းထဲ ရောက်သောခါ ချိုမြသောအရသာကို ခံစားရသည်။ အလားတူ ဆရာ၏ဆိုဆုံးမသည် တပည့်အတွက် အသိမကြွယ်ခင်က ဖန်တန်တန်ချဉ်တင်တင်ရှိမည် ဖြစ်သော်လည်း ပညာတတ်ဖြစ်လာသောအခါ ချိုသော အရသာကို ခံစားရသည်။

ဆရာမြတ်ဂုဏ်ရည် ၄၅

သို့တွက် ဆရာတို့၏ ဆိုဆုံးမမှု ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုသည်
မိမိတို့၏ ကောင်းကျိုးအတွက် ဆရာတို့က ရှေးကိုမြှော်မြင်ပြီး
ဆုံးမဒဏ်ပေးသည်ဟု သတိစွဲဝင်ကြရပါမည်။

စာချဆရာ၏အကျိုး

စာချစာသင် အလုပ်ခွင်ဝယ်
နေ့စဉ်မွေ့လျော် များသူတော်တို့
ရွှင်ပျော်လုံ့လ သဒ္ဓါကြွ၍
ဉာဏဖြူစင် သင်ချမှုကား
ထိုသူစီးပွား သုတများသဖြင့်
စဉ်းစားဉာဏ်ကြွယ် အမြင်ကျယ်၏
မကွယ်စေကာ ကိလေသာလည်း
သူငါရုန့်ကြမ်း ဖြစ်စတမ်းသို့
ဗရမ်းပတာ မဖြစ်လာဘဲ
ဣဿာမစ္ဆေရ မထကြွဘူး
ရာဂဒေါသာ မာနသောတို့
အပြောမကျယ် သေးငယ်ငယ်မှ
စ၍ပဟန် တဒင်္ဂန်နှင့်
ဝိက္ခမ္ဘန ပယ်နိုင်ကြသည့်
သင်ချအကျိုး စာတန်ခိုး

နာယကချုပ်(နပသ-ရန်ကုန်)

အခန်း(၂)

ဤလောက၌ ဆရာဖြစ်ပေါ်လာမှုအဆင့်ဆင့်

မဟာဗြဟ္မာဆရာပေါ်လာခြင်း

ဤစကြာဝဠာကြီးငယ်တို့သည် ပျက်ချိန်တန်သော အခါ မီးဖြင့်ဦးစွာဖျက်သည်။ နေခုနှစ်စင်းတို့ ထွက်ပေါ်လာပြီး ထိုနေတို့၏ အာနုဘော်ကြောင့် အခိုးအလျှံထွက်၍ ပထမဈာန်သုံးဘုံတိုင်အောင် မုန့်ညှင်းလုံးမျှ အကြွင်းမရှိ လောင်၍စဲလေသည်။

၄၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (မွှာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ရေဖျက်သောကမ္ဘာ၌ ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံတိုင်အောင် ဆားခဲကို ရေတွင်ချ၍ ကျေသကဲ့သို့ ကျေပျောက်သည်။

လေဖျက်သောကမ္ဘာ၌ တတိယဈာန်သုံးဘုံတိုင်အောင် စကြာဝဠာကုဋေတစ်သိန်းလုံး မှန်မှန်ညက်ညက်ကြ၍ ပျက်လေသည်။

ကမ္ဘာပျက်ပြီး ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ နေရာဌာဖြစ်သော ဩကာသလောက ပြန်ပေါ်လိုသည်ရှိသော် ကမ္ဘာပြုမှီးရာသောရေသည် ရွှေ့လျော့ခန်းခြောက်လာသည်။ ပျက်လေပြီးသော ဗြဟ္မာဘုံ အထက်နတ်ပြည်လေးဘုံတို့သည် အစဉ်အတိုင်းပေါ်လာသည်။

ထို့နောက် ပံသုပထဝီတည်ရာအရပ်သို့ရောက်လျှင် ရေစစ်ကရိုဏ်၏အပကို ပိတ်သောကာလ တည်သော ရေကဲ့သို့ ထိုရေသည် လေဖြင့်ချုပ်၍ ရပ်တည်လေသည်။

ထိုရေပေါ်၌ ကောင်းသောအနံ့အရသာနှင့်ပြည့်စုံသော နတ်ဩဇာကဲ့သို့ ရေမရောသော “ယဏာ”အပေါ် အပြင်ကဲ့သို့ မြေဩဇာသည် ကြာရွက်သဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ တည်လာသည်။

ထိုမြေပေါ်လာသောအခါ ဘုရားသခင်တို့ ပွင့်တော်မူရာဖြစ်သော မဟာဗောဓိပလ္လင်တည်ရာ မြေအရပ်သည်

ရှေးဦးစွာဖြစ်၏။ (ထိုနေရာသည် ကမ္ဘာပျက်သော အခါ၌လည်း နောက်ဆုံးမှပျက်လေ့ရှိပါသည်။)

ထို့ပြင် ပုဗ္ဗနိမိတ်ဖြစ်သော ပဒုမ္မာပင်ပေါက် လာသည်။ ထို့ကြာပင်သည် ဘုရားမပွင့်သောကမ္ဘာ ဖြစ်ပါက အပွင့်မရှိ၊ ဘုရားပွင့်အံ့သော ကမ္ဘာဖြစ်အံ့၊ ပွင့်မည်ဘုရား အရေအတွက်အညီ အပွင့်ပါ၏။

ထို့ကြာပွင့်ကိုမြင်၍ ဗြဟ္မာတို့သည် ကြာပွင့်အရေ အတွက်အတိုင်း ဘုရားပွင့်အံ့သည်ကို သိကုန်၏။

ကမ္ဘာပျက်စဉ်က မပါခဲ့သော အထက်ဗြဟ္မာပြည်မှ ဗြဟ္မာတို့သည် သက်တမ်းကုန်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကံကုန် သဖြင့်လည်းကောင်း သေလွန်ကြ၍ ဩကာသလောကထဲသို့ ဥပပတ်ကိုယ်ထင်ဖြင့် ဖြစ်လာကြကုန်သည်။

ထိုသူများသည် ဩကာသလောက အမှိုက်မှောင် ထဲဝယ် မိမိတို့၏ ကိုယ်ရောင်ဖြင့်ပင် ထွန်းပကုန်လျက် ဗြဟ္မာကဲ့သို့ ပီတိလျှင် အစာရှိကုန်လျက် ကောင်းကင်၌ ငှက်ကဲ့သို့ ပျံဝဲမွေ့လျော်နေကြသည်။

ယောက်ကျား-မိန်းမဟူ၍ မရှိ။ သတ္တဝါဟူ၍သာ ခေါ်ကြသည်။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြေဆီမြေဩဇာ ဟူသော ရသပထဝီကို စားရန်အားထုတ်လာသည်။ ထိုအခါ

၅၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ကိုယ်ရောင် ကွယ်ခဲ့၍ ဩကာသအမှိုက်တိုက်ကြီးဝယ်
ကြောက်ရွံ့ခြင်း ပြင်းစွာဖြစ်ကြသည်။

လောကဖြစ်မြဲ ဓမ္မတာအရလည်းကောင်း၊ ထိုသူ
တို့၏ ဘုန်းကံကြောင့်လည်းကောင်း နေမင်းသည်
ပေါ်ထွက်ပြီး အလင်းကို ဖြစ်စေသည်။

ကမ္ဘာဦးလူတို့သည် ကြောက်ခြင်းကင်း၍ ရဲရင့်ခြင်း
ဖြစ်ကုန်သောကြောင့် “သူရိယ” ဟုခေါ်ဆိုကြသည်။

ထိုနေသည် နာဇီ(၃၀)ခန့်လည်ပြီးနောက် ယုဂန္ဓါရ်
တောင်ကွယ်ခဲ့သော် အမှိုက်ဘိဖြစ်ပြန်၍ ကမ္ဘာဦး
လူတို့အလင်းကို တောင့်တကြရာမှ လ,ထွက်လာသည်။

“ငါတို့၏ဆန္ဒအတိုင်း ရပေသည်” ဟူ၍ “ဆန္ဒ” ဟု
ခေါ်ကြသည်။

ထို နေ,လတို့သည် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်သည့် နေ့၌
ပင် မြင်းမိုရ်၊ သတ္တရဟ္တာန်၊ သီဒါ၊ သမုဒ္ဒရာလေးစင်း၊ ကျွန်းကြီး
ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင်၊ ဟိမဝန္တာတော၊ မြစ်ကြီး၊ အိုင်ကြီး၊
စကြာဝဠာတောင်တို့သည် လောကဓမ္မတာ သဘာဝတရား
အရ တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် တပြိုင်နက်ထဲ ပေါ်ထွန်း
လာသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ နေ,လ,နှစ်ဥတုတို့သည် ထင်ရှား
ဖြစ်ကုန်၏။

ကမ္ဘာဦးလူတို့သည် မိမိတို့၏ ရှေးရှေးအတိတ်ဘဝများစွာက ပြုခဲ့သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံတို့ကြောင့် အချို့အဆင်းလှကုန်သည်။ အချို့က အဆင်းမလှကုန် ဖြစ်လာကြသည်။

အဆင်းလှသူတို့ကို အဆင်းမလှသူတို့က မထေမဲ့မြင်ပြုကုန်သည်ရှိသော် ရသပထဝီမြေဆီမြေဩဇာ ကွယ်ခဲ့သည်။ လူတို့သည် မြေလွှာကို စားကြရသည်။

ရှည်လျားသဖြင့် လောဘရမ္မက်ထူပြောလာ၍ မြေလွှာကွယ်ပြန်သောအခါ- သဒါလတာအမည်ရှိသော အနံ့အရသာနှင့်ပြည့်စုံသော “နွယ်”ပေါ်လာပြီး ထိုနွယ်ကို စားသုံးကြသည်။ ၊

လူသားတို့၏ လောဘကြောင့် ထိုနွယ်ချို့ကွယ်ပြန်သော် အနံ့အရသာနှင့်ပြည့်စုံပြီး ဖွဲ့မကပ်သော “သလေးဆန်” ပေါ်လာသည်။

ထိုအခါ ကမ္ဘာဦးလူတို့သည် သလေးပင်မှ ညစာစားရန်အလို့ငှာ ညအခါမှ ယူ၏။ နံနက်စာအတွက် နံနက်ကျမှ ယူကြသည်။

ထိုသို့ယူကြသော်လည်း ယူရာမထင် မူလအတိုင်းပင် ပြန်ဖြစ်၏။ ထိုသလေးဆန်ကို ကျောက်ခွက်၌ထည့်ထား

၅၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

သော် အလိုလိုကျက်သည်။

ကမ္ဘာလူတို့ မြေဆီမြေလွှာနှင့် နွယ်ချိုစားသုံးစဉ်က
ထိုအစာများသည် နတ်မြေဩဇာကဲ့သို့ မွတ်သိပ်ခြင်းကို
ဖျောက်၍ အဟာရကိုဆောင်၏။ ဝတ္ထုသိမ်မွေ့သဖြင့်
ကျင်ကြီးကျင်ငယ် မဖြစ်ကြပေ။

သလေးဆန်ကိုစားသောအခါ ဝတ္ထုရုန့်ရင်းသော
ကြောင့် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်၊ ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်၊ ပုရိသနိမိတ်၊
ဣတ္ထိနိမိတ်အသွင်များ ဖြစ်လာကြသည်။

ထိုအခါ မိန်းမသည် ယောက်ကျားကို တပ်မက်သော
အားဖြင့် အပြန်အလှန်ကြည့်ကြရာမှ ကာမရာဂ ပူပန်ခြင်း
ဖြစ်လာပြီး မေထုန်မှီဝဲခြင်းဟူသော ကာယသံသဂ္ဂဖြစ်ကုန်
ကြသည်။

ထိုအကျင့်ကို မှီဝဲသောကြောင့် မကျင့်သူက ကဲ့ရဲ့
ပြစ်တင်သည်။ ခဲနှင့်ပစ်ကာ နှင်ထုတ်သည်။

ထိုသူကို အိမ်ထောင်ပြုသူတို့က တောင်းပန်ကြပြီး
မိမိတို့အား မသင့်တော်တာမြင်လျှင် ဆုံးမပါ။ အပ်နှင်းပြီး
အကြီးအကဲဆရာအဖြစ်ထားကြသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍
ဗြဟ္မာဆရာ စတင်ပေါ်လာသည်။

ထိုဆရာမှ မကောင်းသောအကျင့်ကို ဖြိုလွှမ်းခြင်းနှင့်

အကာအကွယ်ရှိသော အိမ်ရာတဲကိုဆောက်လုပ်နေရန် လမ်းညွှန်ဆုံးမမှုပေးခဲ့သည်။(မင်္ဂလာဆောင် ခဲဘိုးတောင်းသောဓလေ့မှာ ထိုအရာကိုအကြောင်းပြု၍ ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။)

မဟာသမ္မတမင်းဆရာ

ထိုသို့နေကုန်သော် ပျင်းရိသောသူတို့သည် အစာသိုမှီးခြင်းကို ပြုလာကြသဖြင့် သလေးဆန်တို့သည် ဖွဲနု ဖွဲကြမ်းမြှေးယှက်ကုန်သည်။ ရိတ်ယူရာ အရပ်၌ တစ်ဖန်ပြန်မပေါက်ကြတော့ချေ။

လူတို့သည် ထိုသလေးစပါးတို့ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍ ဝေပေးရန်တိုင်ပင်ပြီး သလေးစပါးကို အပိုင်းအခြားထား၍ ဝေပေးထားကြသည်။

လျှပ်ပေါ်သောသူတစ်ယောက်သည် မိမိအဖို့ ကုန်အံ့စိုး၍ တစ်ပါးသူ၏အဖို့အစုကို ခိုးယူလေသည်။

ထိုခိုးသူကို တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ်ဆဲရေးလွှတ်လိုက်သည်။ သုံးကြိမ်မြောက်သော် ရိုက်ပုတ်ပစ်ခတ်လွှတ်သည်။

(ထိုအချိန်မှစ၍ သူဥစ္စာခိုးခြင်း၊ မုသားဆိုခြင်း၊ ဒဏ်ပေးခြင်းတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သည်။)

၅၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ထိုသို့ဖြစ်လာသော် ကမ္ဘာဦးလူတို့သည် စည်းဝေး၍
“ယခုယုတ်မာသောအမူအရာတို့သည် ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သီလ၊
သမာဓိ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော သူတစ်ယောက်ကို အုပ်ချုပ်သူ
မင်းအဖြစ် သမုတ်၍ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချစေအံ့၊ နှင်ထုတ်အပ်သူကို
နှင်ထုတ်စေအံ့၊ ငါတို့အဖို့ဖြစ်သော သလေးစပါးကို ဆယ်ဖို့
တစ်ဖို့ပေးကုန်အံ့ဟူ၍ တိုင်ပင်ပြီး အဆင်းအင်္ဂါလက္ခဏာနှင့်
ပြည့်စုံပြီး ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာရှိ၍ နိမိနင်းချီးမြှောက်ခြင်းငှာ
စွမ်းနိုင်သော အားရှိသောသူကို တောင်းပန်၍ မင်းမြှောက်
ကြသည်။

(ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ယခုဂေါတမဘုရားလောင်း
ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။)

- ကမ္ဘာဦးလူတို့သမုတ်သောကြောင့်မဟာသမ္မတမင်း
  - သလေးစပါးပေါက်ရာ လယ်တို့၏အရှင်ခတ္တိယ
  - တရားနှင့်အညီစီရင်တတ်သောသူ ရာဇ
- ဟူသော အမည်(၃)ပါးဖြင့် ထင်ရှားခဲ့သည်။

ထိုသို့ အုပ်ချုပ်သူပေါ်လာသောအခါ လူတို့သည်
ခိုးမှု လိမ်ညာပြောဆိုမှုတို့ကို မပြုဝံ့ကြတော့ချေ။

ထိုမဟာသမ္မတမင်းသည် လူတို့အား တရားနှင့်အညီ

နေထိုင်ကျင့်ကြံဟောပြောခြင်း၊ သင်ကြားပြသခြင်း၊ ဆုဆုံးမခြင်းတို့ကိုပြုသဖြင့် ထိုမဟာသမ္မတမင်းပုဂ္ဂိုလ်သည် လူသားတို့၏ ကမ္ဘာဦးမင်းဖြစ်သလို ကမ္ဘာဦးဆရာလည်း ဖြစ်ပါသည်။

မုနိဆရာ ဗြဟ္မဏဆရာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

နောက်မကြာခင် အချို့သောသူတို့သည် လူသားတို့တွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ခိုးမှု လိမ်ညာပြောဆိုမှု ဒဏ်ပေးမှု စသောအကုသိုလ်တရားတို့ကို ကြောက်ရွံ့ပြီး တောထွက်ကာ သစ်ခက်တဲကျောင်း၌ နေကြပြီး လူတို့ရှာ၌ ဆွမ်းခံစားကြသည်။

ထိုသူများကို မူလက အကုသိုလ်ရှောင်ကွင်းသူများ ဖြစ်၍ ဗြဟ္မဏဟူ၍လည်းကောင်း “မုနိ”ဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်ကြသည်။

ကမ္ဘာဦး မဟာသမ္မတမင်းတို့သည် မုနိအစရှိသော သူတော်ကောင်းများနှင့် တိုင်ပင်၍ တရားနှင့်အညီအုပ်ချုပ်မှု စီမံမှုတို့ကို တရားနှင့်အညီ ဖြစ်စေရန်၊ လင့်ကျင့်တရားများ၊ သင်္ဂဟတရားများ၊ အခြားလူမှုရေးဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များကို ရေးသားပြုစုစေသည်။ ထိုပြုစုသောကျမ်းကို “မနုဓမ္မသတ်” ဟုခေါ်သည်။

၅၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ထိုဓမ္မသတ်တို့ကို လူတို့အား ပို့ချစေခြင်း၊ သင်ပေးခြင်း အမှုတို့ကို မဟာသမ္မဟမင်းမှ ဗြဟ္မဏမုနိတို့အား တာဝန် အပ်နှင်းခဲ့ပါသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ လူတို့တွင် လူကျင့်ဝတ်များကို သင် ပေးသော ဗြဟ္မဏဆရာ မုနိဆရာများပေါ်ပေါက်လာ ခဲ့ပါသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် မုနိဆရာတို့က လူတို့၏အမှုကိစ္စ တွင် မပါဝင်လိုသောကြောင့် တောတောင်ထဲမှာပင် သစ်ခေါက်ဆိုး အဝတ်ကိုဝတ်၍ ဗြဟ္မာပြန်ဖြစ်ရေး ကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ကြသည်။ ထိုသူများကိုနောင်တွင် မုနိမှရသေ့၊ ပရိဖိုဇ် ဟူ၍ခေါ်ခဲ့ကြသည်။

ဒိသာပါမောက္ခဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

လူတို့ကို ဆက်လက်ပညာသင်ပေးကြသော လူတို့နှင့် အတူတူနေပြီး ပညာသင်ပေးကြသော ဗြဟ္မဏဆရာတို့က အစဉ်အဆက် လူတို့၏ဆရာဖြစ်ခဲ့သည်။

လူတို့သက်တမ်း ဆုတ်ယုတ်လာသောအခါ လူတို့သည် လောဘ၊ ဒေါသ စသောအကုသိုလ် အညစ် အကြေးများ များလာ၍ သလေးစပါးတို့သည် ကွယ်ပျောက်

ချဲ့ပြီး စပါးကြမ်း၊ဆန်ကြမ်းတို့ပေါ်လာသလို ထိုစပါးဆန်တို့ကို လူတို့ကိုယ်တိုင် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်လာရသည်။

ထွန်ယက်ခြင်း၊စိုက်ပျိုးခြင်း၊ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ အိမ်ရာ တည်ဆောက်ခြင်း၊ အထည်ချုပ်လုပ်ခြင်း စသည်များကို လူတို့သည် ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်လာကြရသည်။

ထို့နောက် သက်တမ်းဆုတ်သထက် ဆုတ်လာသော အခါ လောဘ၊ ဒေါသ၊မာန၊ဣဿ၊မစ္ဆရိယတရားများ ပေါ်ထွန်းလာပြီး တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တိုက်ခိုက်မှုများ၊ သတ်ဖြတ် မှုများ ပေါ်လာသည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှု အတတ်ပညာများ သင်ကြားမှုလိုလာသည်။

ကိုးကွယ် အားထားမှုများပေါ်လာသောအခါ ထိုကိုးကွယ်မှုတွက် ရွတ်ဆိုမှု စီမံမှုပညာများလိုလာသည်။

ထိုသို့သက်တမ်းဆုတ်လာသည့် အလျောက် ပေါ်လာသော လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုများအတွက် အတတ် ပညာများ ပေါ်ပေါက်လာရသည်။ မိမိတို့၏ သားငယ်များကို ထိုအတတ်ပညာမျိုးစုံကို သင်ပေးရန် ဆရာလိုလာသည်။

မိမိတို့က တစ်ဘက်က စားဝတ်နေရေးအတွက် အလုပ်လုပ်နေရ၍ မိမိတို့၏သားသမီးများကို ကိုယ်တိုင် မသင်ပေးနိုင်ကြ။

၅၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ)

ထိုအခါ အတတ်သညာမျိုးစုံကို သင်ကြားပေးနိုင်သောသူကို ရှာဖွေကြပြီး မဟာသမ္မတမင်းတင်မြှောက်သကဲ့သို့ မိမိအရပ်ဒေသ၏ အကြီးအကဲ(ဒိသာပါမောက္ခ)ကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ကြပြီး မိမိတို့၏သားသမီးများကို ပညာသင်ပေးစေသည်။ မဟာသမ္မတမင်းကို အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲတိုးတက်စေပေးသလို ဒေသအကြီးအမှူး ပညာသင်ပေးသူကိုလည်း ပညာသင်ခံ အဖို့ကို ပညာရပ်အလိုက် ပူဇော်မှုပေးကြသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ ဒိသာပါမောက္ခဆိုသော ဆရာများသည် အရပ်ဒေသအလိုက် တိုင်းနိုင်ငံအလိုက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။

ဒိသာပါမောက္ခ၏ ပါဠိစကားအဖွင့်မှာ-

- အရပ်မျက်နှာတို့၌ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော
- အရပ်မျက်နှာတို့၌ ထင်ရှားသော
- အရပ်မျက်နှာတို့၌ အကြီးအမှူးဦးစီးခေါင်းဆောင်ဖြစ်သောဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။

အတတ်ပညာများအလိုက် ဆရာများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

လူတို့၏သက်တမ်းဆုတ်ကပ်ကာလဝယ် လူတို့
သက်တမ်း တစ်သိန်းကာလ၌ လူတို့သည် မိမိတို့ဘဝ
အသက်ရှင်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် နှုတ်မှုလက်မှု အတတ်
ပညာများကို အမျိုးမျိုးတီထွင်ကြံဆလာကြသည်။ ဖန်တီး
တည်ဆောက်လာကြသည်။

ထိုသို့ တည်ဆောက်ရာမှ အတတ်ပညာအလိုက်
ဒေသအတွင်း၌ အတတ်ပညာအလိုက် ဆရာများပေါ်ပေါက်
လာရသည်။ ဥပမာ - ဆေးဆရာ၊ လက်သမားဆရာ၊
ဆင်ကြပ်ဆရာ၊ မြင်းကြပ်ဆရာ၊ ပိသုကာဆရာ စသည်
တို့ဖြစ်သည်။

ထိုဆရာတို့သည် အတတ်ပညာကျောင်းဟူ၍
သီးသန့်ဖွင့်လှစ်မှုမရှိဘဲ သင်ယူလိုသော တပည့်တို့က
ဆရာထံ သွားရောက်တပည့်ခံပြီး ဆရာနှင့်အတူနေပြီး
လက်ထပ်သင်ယူကြရသည်။

ပုဏ္ဏားဆရာ(ပုရောဟိတ)ရသေ့တို့ ပေါ်လာခြင်း

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ကမ္ဘာတည်စကထဲက ဘုရား (၅)ဆူပွင့်မည်ဟု ပုဗ္ဗနိမိတ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ပထမဦးဆုံး ဘုရားပွင့်တော်မူကာနီး လူတို့သက်တမ်းအနှစ်(၈)သောင်း၌ ဘဒ္ဒကမ္ဘာ၏ပထမဦးဆုံးဘုရားပွင့်ခါနီးကာလ၌ ဗြဟ္မာ တို့သည် ဘုရားလောင်းတို့၏ လက္ခဏာ၊အင်္ဂါတို့ကို သိစေရန် မုနိခေါ်ဗြဟ္မဏတို့အား ထိုအတတ်ပညာများ သင်လာ ပေးကြသည်။

လူလောက လူအရှုပ်အထွေးကို မနှစ်သက်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က တောထွက်သွားသောအခါ လူလောကတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ဗြဟ္မဏတို့က ထိုပညာကို အမှီပြု၍ ဗြဟ္မဏဆရာ ဖြစ်လာကြသည်။ နောက်တွင် မဟာသမ္မတ၊ ခတ္တိယ၊ရာဇဟု အမည်(၃)မျိုးရသော အုပ်ချုပ်သူပုဂ္ဂိုလ်၏ အကြံပေးဆရာဖြစ်လာပြီး မင်းဆရာဖြစ်လာသည်။ မင်းတို့ကို နောက်ပိုင်းတွင် ဗြဟ္မဏဟူ၍ မခေါ်တော့ဘဲ ပြည်ရွာ အကျိုးဆောင်(ပုရာ=ပြည်၊ ဟိတ=အကျိုးစီးပွား)ပုရောဟိတ ဆရာ ဟူ၍ အမည်ခေါ်ခဲ့ကြသည်။

လူလောကတွင် အရှုပ်အထွေးကို အလိုမရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များက တောထွက်ပြီး သစ်ခေါက်ဆိုးဝတ်ကာ ရသေ့

ပုရဗိုဇ်ပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် မိမိတို့နည်းတူ
တောထွက်တရားကျင့်ကြံကြသောသူများကို နည်းပေးလမ်းပြ
ညွှန်ကြားဟောပြောပြ၍ သူတို့ကို ဣသိဆရာ(ရသေ့ဆရာ)
ပရိဗ္ဗာဇကဆရာ ဟူ၍ခေါ်လာကြသည်။

ထိုသို့သောဆရာများသည် ဘဒ္ဒကမ္ဘာပွင့်တော်မူခဲ့
ကြသော ဘုရားရှင်အဆက်ဆက် ကာလမှသည် ဂေါတမ
ဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူလာသည့်ကာလအထိ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ဂေါတမဘုရားရှင် မပွင့်ခင်နှင့် ပွင့်တော်မူလာသော
အခါတွင်လည်း လောကီအတတ်ပညာဆရာများ၊
လောကုတ္တရာအနွယ်ရသေ့ဆရာများ၊ တိတ္ထိအယူဆရာများ
ဗေဒင်ပညာသင်ပုဂ္ဂိုလ်များဆရာများဟူ၍ ဆရာမျိုးစုံ ရှိခဲ့
ပါသည်။

ရဟန်းဆရာများ ပေါ်လာခြင်း

ဂေါတမဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူလာသောအခါ လူ
နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအားလုံးတို့အတွက် “သတ္ထာဒေဝ
မနုဿာနံ”ဟူသော ဂုဏ်တော်နှင့်အညီ ဂေါတမဘုရားရှင်
သည် ဆရာဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ထို့နောက် ဘုရားရှင်၏တပည့်သား သံဃာတော်

၆၂ ဓာတ္တသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

များသည် လူတို့အား ဘုရားရှင်၏တရားစစ် တရားမှန်များကို ဘုရားရှင်ကိုယ်စား ဟောကြားပြသဆိုဆုံးမပေးလာသဖြင့် ထိုရဟန်းတော်များသည် လူသားတို့၏ လောကုတ္တရာ ဆရာများ ဖြစ်လာကြပါသည်။

ဂေါတမဘုရားရှင် သာသနာတော်ပေါ်ပေါက် လာခြင်းနှင့်အတူ ဆရာအမျိုးအစားလည်း အမျိုးမျိုးကွဲပြား ခြားနားပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်-

- ရှင်သာမဏေပြုပေးသော ဥပသမ္ပဒါဆရာ
- ရဟန်းခံပေးသော ကမ္မဝါစာဆရာ
- အနီးကပ်ပြုစုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ
- အနီးကပ်သင်ကြားပေးသော နိဿရည်းဆရာ
- တရားဟောပြောပြသော ဓမ္မကထိကဆရာ
- ကမ္မဋ္ဌာန်း ဝိပဿနည်းပြသော ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာ
- နည်းလမ်းညွှန်ပြဆိုဆုံးမမှုပြုသော သြဝါဒါစရိယ ဆရာ
- အုပ်ချုပ်စီမံပေးသော ဥဒ္ဓေသာစရိယဆရာ
- ပိဋကတ်သုံးပုံကို သင်ကြားပို့ချပေးသော ဂဏဝါစကဆရာ

- သင်ကြားနည်းပြသော နယဒေသကဆရာ
ဟူ၍ ဆရာအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။

လူသားတို့အတွက် အဋ္ဌာရသပညာကို သင်ကြား
ပေးသော တက္ကသီလမှ ဒိသာပါမောက္ခဆရာ၊ အခြား
သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ နက္ခတ်ဆရာ၊ ဆေးဆရာ၊ ဗေဒင်ဆရာ
စသည်တို့လည်း ရှိပါသည်။

ထိုဆရာများသည် ဂေါတမဘုရားရှင်လက်ထက်နှင့်
ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ပြီးနောက် အစဉ်မပြတ် ရှိခဲ့ပါသည်။

ပညာရေးကို ရဟန်းဆရာများ ဦးစီးလာခြင်း

စတုတ္ထသံဂါယနာတင်ပြီးနောက် သီဟိုဠ်နိုင်ငံ (ယခု
သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)တွင် ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကြီး ထီးနန်းစိုးစံချိန်
ဖြစ်သည်။

မင်းကြီးသည် ရွာထိပ်ရွာထိပ်တို့တွင် ဇရပ်
တန်ဆောင်းဆောက်လုပ်စေပြီး ရပ်ရွာရှိကလေးများကို
ထိုဇရပ်၌ ပညာသင်စေသည်။ ရဟန်းတော်များက
ကလေးများကို ပညာသင်ကြားပေးခြင်း အကျင့်စာရိတ္တ
ကောင်းမွန်အောင် ဆိုဆုံးမခြင်း သာမဏေပြုပေးခြင်းတို့ကို
ဆောင်ရွက်စေရသည်။

၆၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘီအေ)

နောက်တွင် ထိုရွာထိပ်ဇရပ်ကို ဘုန်းကြီးကျောင်း အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ ရဟန်းတော်များ ကျောင်းထိုင်စေပြီး ကလေးများကို အခမဲ့ပညာသင်စေခဲ့သည်။ ထိုကျောင်းထိုင် ရဟန်း၏ စားဝတ်နေရေးကို ရွာသူရွာသားများက ပစ္စည်း လေးပါးဒါယကာခံ၍ ပြန်လည်စောင့်ရှောက်ပေးသည်။

ရွာဦးကျောင်း ရဟန်းသံဃာများသည် တစ်ဘက်က ကလေးများကို ပညာသင်ပေးစောင့်ရှောက်သလို ပစ္စည်း လေးပါးဒါယကာ ဒါယိကမများကို အသိအလိမ္မာ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက် ရရှိစေရန် တရားဟောပြောပြခြင်းများကို ပြုလုပ်ပေး ကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာထွန်းကားသောဒေသတို့တွင် ရဟန်းတော်များက ဦးဆောင်၍ အခမဲ့ပညာသင်ပေးသော စနစ်ပေါ်လာပြီး ရဟန်းဆရာများ စတင်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ထိုရွာထိပ်၌ ကျောင်းဇရပ်ထားပြီး ရဟန်းတော်များ က ပညာသင်ကြားပေးသော နည်းစနစ်ယဉ်ကျေးမှုသည် သီဟိုဠ်နိုင်ငံမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး အနော်ရထာမင်း သာသနာပြုဆောင်ရွက်သောအခါ အထက်အောက်မြန်မာတစ်ပြည်လုံး ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံအဝှမ်းတွင် ဘုန်းတော်

ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် ရဟန်းဆရာစနစ် စတင်ပေါ်လာခဲ့သည်မှာ ယနေ့ထက်တိုင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤသည်မှာ ဝိဇ္ဇာပညာရပ်ဟူသော စာပေသင်ကြားခြင်း၊ ဆရာများပေါ်လာခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ အခြားသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖြစ်သော ဆေးပညာဆရာ၊ ဗေဒင်နက္ခတ်ဆရာ၊ လက်မှုပညာသင်ဆရာတို့သည် များစွာရှိပါသည်။ ထိုပညာရေးသင်ကြားမှုမှာ ဆရာထံတွင် တပည့်ခံပြီး လက်တွေ့နည်းခံပြီး သင်ယူရခြင်းစနစ်များ ဖြစ်ပါသည်။

လူ့ဆရာ၊ဆရာမတို့ ပေါ်လာခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြန်မာသမိုင်းတစ်လျှောက်၌ ဘုရားရှင်၏သားတော် ရဟန်းသံဃာတော်များသည် မြို့ဦးရွာထိပ်တို့၌ ကျောင်းတည်ဆောက်ပြီး မြန်မာကလေးသူငယ်များအား လောကီလောကုတ္တရာရေးရာများကို သင်ကြားပေးခဲ့သလို လူလတ် လူကြီးတို့အား ဗုဒ္ဓဓမ္မတို့ကို ဟောပြောညွှန်ပြဆိုဆုံးမခဲ့ကြသော ဆရာများဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။

မြန်မာဘုရင်ခေတ်တလျှောက် စာသင်ကျောင်းဟူ၍ မရှိခဲ့ပါ။ မိမိတို့၏ မြို့ဦး ရွာဦးကျောင်းသည်ပင် စာသင်ကျောင်း ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။

၆၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ရဟန်းသံဃာတော်တို့သည် မြန်မာကလေးငယ်များ အား လောကီရေးရာ မြန်မာစာရေးတတ်မှု စပါးတွက် သစ်တွက် သင်္ချာ နေ့နံရွေးနည်းစသော လောကီရေးရာ အတတ်၊ ဗေဒင်အတတ်၊ ဆေးကျမ်းအတတ်၊ ထုတ်စီးတိုး ထုပ်တိုး၊ ကျိသားရိုက်ဟူသော (စစ်ပညာပရိယာယ်)အတတ် တို့ကို သင်ပေးသလို လောကုတ္တရာရေးရာ ဓမ္မတို့ကိုလည်း သင်ကြားပြသပေးသည်။ ထိုဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေး အတတ်သညာဖြင့်ပင် ဤနိုင်ငံတော်ကို တည်ထောင် ခဲ့သည်။ ရပ်တည်ခဲ့သည်။ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားခဲ့ကြသည်။

ရဟန်းသံဃာတော်များသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားရေးဆရာ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြ ပါသည်။

၁၈၈၅ ခု၊ သူ့ကျွန်လက်အောက်သို့ ကျရောက်သော အချိန်ဝယ် အမျိုးဘာသာ သာသနာနှင့် ပညာသည် အနှိမ်ခံရပြီး ညှိုးနွမ်းခဲ့ရသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေး တစတစပျောက်ခဲ့ရသည်။

နယ်ချဲ့တို့က သူတို့သာသနာကျောင်းနှင့် ခေတ်မှီ ပညာရေးစနစ်ကို သွတ်သွင်းခဲ့ပြီး သူတို့အကျိုးပြု ကျွန်ပညာ ရေး စနစ်ကိုသာ ချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့ကြပါသည်။

နယ်ချဲ့တို့သည် နယ်ချဲ့ကျွန်ပညာရေးစနစ် နယ်ချဲ့ သာသနာရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကျောင်းများအတွက် သူတို့၏ သာသနာပြုများသည် ဆရာများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် လူဆရာ ဆရာမ များကို မွေးထုတ်ပြီး ဆရာဆရာမအဖြစ် တာဝန်ပေးခဲ့ရာမှ လူဆရာ ဆရာမများ အခန်းကဏ္ဍပေါ်ထွန်းလာခဲ့သည်။

ထိုနယ်ချဲ့လုပ်ရပ်တို့ကို မကြေနပ်ကြသော ဝံသာနု မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ပညာရှင်များ၊ ခေတ်ပညာတတ်များသည်-

- အမျိုးဘာသာ သာသနာနယ်ချဲ့မှု ခုခံကာကွယ်ရန် ဗုဒ္ဓဘာသာ ကလျာဏယုဝအသင်း(YMIBA)ကို တည်ထောင်၍ အမျိုးဘာသာသနာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ကြ သည်။ နည်းပေးလမ်းပြကြသည်။
- ၁၉၂၀ ခုနှစ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကိစ္စ၊ ကျောင်းသား များသပိတ်မှောက်ပြီးနောက် နေရှင်နယ်ကျောင်း ခေါ် အမျိုးသားကျောင်းများတည်ထောင်ခဲ့ကြပြီး အမျိုးသားဆရာ ဆရာများကို ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ထိုဆရာ ဆရာမများက မြန်မာလူငယ်များအား

၆၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

မျိုးချစ်စိတ်နှင့်စာပေပညာများကို သင်ကြားပေး
ကြပါသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ စာသင်ကျောင်းဟူ၍ သီးခြားပေါ်
လာပြီး ကျောင်းဆရာ ဆရာမများဟူ၍လည်း သီးခြား
ဝေါဟာရသစ်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရပါသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ရဟန်းဆရာများသည် လောကုတ္တ
ရာ အတတ်ပညာကို သင်ပေးသောဆရာအဖြစ်သာ
ရပ်တည်ခဲ့ကြပြီး စာသင်ကျောင်းများတွင် လူဆရာ ဆရာမ
များကသာ သင်ကြားပေးသော ပညာရေးစနစ် စတင်
ပေါ်ထွန်း လာခဲ့သည်။

+++++

ထာဝရမျှော်

ပဲ့ပြင်ထိန်းကျောင်း မတိမ်းစောင်းအောင်
ကြိမ်းမောင်းချော့လှန့် မေတ္တာပန်းဖြင့်
ဝေဖြန့်ပညာ ဒို့ဆရာ
ကြင်နာနှလုံး ခမာထုံးဖြင့်
တစ်လုံးတစ်ဂါထာ ကျမ်းများစွာနှင့်
ဘာသာဗေဒ ဒဿနမှန် အတန်တန်ကို
ကျင့်ကြံဖြောင့်မတ် ပေးငှတတ်ပါ
မြတ်သည့်စေတနာ ဒို့ဆရာ။

အို မြတ်ဆရာ
အချိန်မကုန် ဆရာဂုဏ်ကြောင့်
လေစုံရာမွှေး ပန်းကလေးသို့
အဝေးနေရာ ရောက်ခဲ့ပါလည်း
ဆရာပေးဝေ ပညာမွေ့ကြောင့်
တပည့်တို့မှာ ဂုဏ်ပေါင်းဖြာသည်
မပြယ်လေသော ရနံ့များ
တိုင်းလုံးပြည်ရွာ နှံ့တကား။

စိုးမြတ်ဦး(ရိုးမ)

အခန်း(၃)

ဆရာအမျိုးမျိုးနှင့် ဂုဏ်ရည်တာဝန်များ

ဆရာအမျိုးအစားများ

ဤလောကတွင် ဆရာဟုဆိုရာဝယ် ဆရာအမျိုး
အစားကို ခွဲခြား၍ သိရပါသည်။

မြန်မာလူ့ဘောင် လူနေမှုစနစ်တွင် အနန္တောအနန္တ
ငါးပါးဟူသော ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ မိဘ၊ ဆရာတို့ဟူ
သည် အနှိုင်းမရှိ၊ အတိုင်းမသိသော ကျေးဇူးရှင်ဆရာများ
ဖြစ်ကြသည်ဟု လက်ခံယုံကြည်ထားကြပါသည်။

၁။ ဗုဒ္ဓဆရာ- လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလတို့
ပတ်လုံး သတ္တဝါများအားလုံးအတွက်
ကောင်းကျိုးကိုလိုလားပြီး ပါရမီတို့ကို
ဖြည့်ကျင့်ခဲ့သော ဗုဒ္ဓသည် လူ နတ် ဗြဟ္မာ
သတ္တဝါတို့ကို-

- အမှန်တရားသိမြင်ရေး၊
- အသိမှန် အမြင်မှန် အလုပ်မှန်
အကျင့်မှန်ရရှိရေး၊
- လူသားများ၏ လူ့ဘဝ လူ့အဖွဲ့
အစည်းအေးချမ်းသာယာဖွံ့ဖြိုး
တိုးတက်ရေး၊
- လောကသံသရာမှ လွတ်မြောက်
ပြီး ပကတိငြိမ်းချမ်းသော နိဗ္ဗာန်သို့
ရောက်ရှိရေး၊

တို့အတွက် လမ်းညွှန်ပြသ သွန်သင်ဆုံးမခဲ့သော
ဆရာတစ်ဆူဖြစ်ပြီး လူ နတ် ဗြဟ္မာတို့၏ မှီခိုအားထားရာ
ဆရာတစ်ဆူ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

၂။ ဓမ္မဆရာ- ထိုဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ပြီးနောက် ထို
ဘုရားဟောကြား လမ်းညွှန်ဆုံးမခဲ့သော

၇၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဓမ္မက္ခန္ဓာ - ၈၄၀၀၀ ဟူသော တရားများ သည် ယနေ့အထိတည်ရှိနေပြီး ထိုတရား များကို သင်ပေးခြင်း၊ သင်ယူခြင်း၊ ဟော ပြောပြခြင်း၊ ရေးသားထုတ်ဝေခြင်း၊ လေ့လာ ဖတ်ရှုခြင်း၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းတို့ရှိနေ ကြ၍ ထိုဓမ္မဟူသော တရားသည် ယနေ့ ထက်တိုင်း လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာတစ်ဆူ ဖြစ်နေပါသည်။

၃။ သံဃဆရာ- ယနေ့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ဝယ် ဘုရားရှင် ချမှတ်ထားသော ဝိနည်းဒေသနာနှင့်အညီ ကျင့်ကြံနေထိုင်ကြပြီး ပရိယတ် ပဋိပတ်တို့ သင်ယူမှတ်သား လေ့လာကျင့်ကြံ အား ထုတ် နေကြပြီး မိမိတို့သိသောပရိယတ် မိမိ တို့ကျင့်ကြံအားထုတ်သော ပဋိပတ်ကျင့်စဉ် တို့ကို လူတို့အားသိရှိနားလည်ပြီး လိမ္မာ ယဉ်ကျေးသူ ကျင့်ကြံအားထုတ်သူများ ဖြစ် အောင် ပြောဆိုဆုံးမလမ်းညွှန် ပြတတ်ကြ ၍ သံဃာတော်များသည် လူသားတို့ အတွက် ဆရာတစ်ဆူဖြစ်ပါသည်။

၄။ မိဘဆရာ-ပုဗ္ဗာစရိယမိနှင့်ဘဆိုသည့်အတိုင်းမကောင်း
မြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လတ်၊ အကတ်
သင်စေခြင်း၊ ဘယ်လိုနေ ဘယ်လိုပြော
ဘယ်လိုထိုင် ဘယ်လိုဝတ် ဘယ်လိုစား
စသည်ဖြင့် ငယ်စဉ်ဘဝကထဲက အသက်
ကြီးသည့်အထိ အစစအရာရာ မေတ္တာ
ဓာတ်အပြည့်အဝတို့ဖြင့် လမ်းညွှန်ပြသ
သွန်သင်ဆုံးမပေးခဲ့ကြသောကြောင့် မိဘ
သည်လည်း လူသားတို့အတွက် ဆရာ
တစ်ဆူ ဖြစ်ပါသည်။

၅။ ဆရာ - သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ ကြားဆရာဟူသော
ဆရာတို့သည် လူသားတို့အတွက် ပစ္စုပ္ပန်
ချမ်းသာရေးဟူသော လက်မှုနုတ်မှုအတတ်
ပညာများကို သင်ကြားပေးခြင်း၊ တမလွန်
ဘဝ ချမ်းသာရေးအတွက် အကျင့်စာရိတ္တ
ကောင်းမွန်စီရီးတို့ကို သွန်သင်ဆုံးမ လမ်း
ညွှန်ပြသကြသဖြင့် ဆရာတစ်ဆူဖြစ်ကြရ
ပါသည်။

ထိုဆရာများနှင့်ပတ်သက်၍ ထပ်မံခဲ့ခြားပြသရလျှင်

၇၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာအမျိုးအစားကို
အောက်ပါအတိုင်း ခွဲခြားထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၁။ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယ	ရှင်သာမဏေပြုပေးသောဆရာ၊
၂။ဥပသမ္ပဒါစရိယ-	ရဟန်းပြုပေးရာ၌ ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဖတ်ပေးသောဆရာ၊
၃။ဥဒ္ဓေသာစရိယ-	စာပေပညာရပ်များကို သင်ကြား ပို့ချပေးသောဆရာ၊
၄။ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ-	သမထ၊ ဝိပဿနာတို့ကို လမ်းညွှန် ဟောကြားပြသပေးသောဆရာ၊
၅။နိဿယာစရိယ-	ကျောင်းတိုက်စသည်ကို မှီခို အားကိုးနေပြီး စာသင်ကြားပေး သောဆရာ၊
၆။ဥပဇ္ဈာယာစရိယ-	မိဘတို့ကဲ့သို့ အနီးကပ်နေပြီး မျက်ခြေမပြတ် ကြည့်ရှုစောင့် ရှောက်ပေးသောဆရာ၊
၇။ဩဝါဒါစရိယ-	နည်းပေးလမ်းပြ ဆိုဆုံးမပြုသော ဆရာ၊

ဟူ၍ ဆရာ(၇)မျိုးခွဲခြားပြသထားပါသည်။

လောက၌ မည်သည့်ပညာရပ်မျိုးကိုမဆို တတ်မြောက်စေသော ဆရာများကို(၃)မျိုး ခွဲခြားပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၁။ဒိဋ္ဌာစရိယ(မြင်ဆရာ)- မိမိထက်တတ်ကျွမ်းသူတစ်ဦးဦး၏ လုပ်ပုံ၊ ကိုင်ပုံ၊ ပြောပုံ၊ ဆိုပုံများကို မျက်လုံးဖြင့်ကြည့်ပြီး အတုယူ၍ တတ်မြောက်အောင်သင်ယူသည် ထိုမျက်စိဖြင့် မြင်ရသော အတတ် ရှိသောဆရာသည် မြင်ဆရာ၊

၂။သုတာစရိယ (ကြားဆရာ) - မိမိထက် တတ်ကျွမ်းသောသူ၏ အတတ်ပညာကို နားဖြင့်ကြား၍ တတ်မြောက်ပါလျှင် ထိုတတ်ကျွမ်း သူသည် ကြားဆရာဖြစ်ပါသည်။

၃။မုတာစရိယ (သင်ဆရာ) - ပညာရပ်တစ်ခုခုကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျတတ်မြောက်အောင် သင် ကြားပေးသော ဆရာသည် သင် ဆရာဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့ခေတ်မြန်မာလူ့ဘောင်တွင် မြန်မာယဉ်ကျေးမှု အရ ရှိသလေးမြတ်ထားမှု ဂါရဝအရ အတတ်ပညာတစ်ခုခု

၇၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

တတ်ပြီး ထိုအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြောင်းဆောင်ရွက်နေသူ လုပ်ကိုင်နေသူများကို အလုပ်အပေါ်မူတည်၍(ဝါ) အလုပ်ကိုဝိသေသနပြု၍ နောက်မှ “ဆရာ” ဟူသောစကားကို ထည့်သွင်းအသုံးပြုခေါ်ဝေါ်ကြလေ့ရှိကြပါသည်။

ဥပမာ- ကားမောင်းတတ်သူကို	ကားဆရာ
ဆိုက္ကားနင်းသူကို	ဆိုက္ကားဆရာ
ပန်းရံပြုလုပ်တတ်သူကို	ပန်းရံဆရာ
လက်သမားအတတ်ကို	လက်သမား
တတ်သူကို	ဆရာ

စသည့်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲကြလေ့ရှိကြပါသည်။

ထိုသို့ခေါ်ကြသော အတတ်ပညာ ဝိသေသနအရ မြန်မာဝေါ်ဟာရတွင် အသုံးအနှုံးများပြီး ထင်ရှားသော “ဆရာ”ခေါ်ဝေါ်မှုများမှာ-

- မူလတန်းဆရာ
- အလယ်တန်းဆရာ
- အထက်တန်းဆရာ

- တက္ကသိုလ်ဆရာ
- ကထိကဆရာ
- ပါမောက္ခဆရာ
- ဆရာဝန်
- အင်ဂျင်နီယာဆရာ
- သိပ္ပံဆရာ
- ဗိသုကာဆရာ
- တိုင်းရင်းဆေးဆရာ
- စာရေးဆရာ

ဟူ၍ အတတ်ပညာပေါ်မူတည်၍ ဆရာဝေါဟာရကို အမျိုးမျိုးသုံးစွဲခေါ်ဝေါ်ကြလေ့ရှိပါသည်။

ဆရာတို့တတ်ထားသောအတတ်ပညာအသီးသီးသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မတူညီကြသော်လည်း “ဆရာ”ဟူ၍ အခေါ်ခံရသည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ထိုဆရာဟုခေါ်ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မိမိတို့တတ်ထားသော အတတ်ပညာနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်အညီ ကျင့်ဆောင်ဆောင်ရွက်ကြလေ့ရှိကြပါသည်။

ဆရာ၏ ဂုဏ်ရည်များ

၇၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

မြန်မာနိုင်ငံမြန်မာလူမျိုးတို့၏ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာတွင် ဘုရား တရား သံဃာဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါးနှင့် တစ်ဂိုဏ်းတည်းပြုထားခြင်းခံရသူများမှာ- မိဘနှင့် ဆရာသမား ဖြစ်ကြပါသည်။

အနန္တောအနန္တငါးပါးကို အစဉ်မပြတ်ပူဇော်ရမည်၊ ရှိခိုးရမည်ဟုဆိုထားသည့်အတိုင်း ဆရာသည် ပူဇော်ထိုက်သော မင်္ဂလာတရားတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားရှင်နှင့် တစ်ဂိုဏ်းတည်းထားသောဆရာတို့၏ ဂုဏ်ရည်သည်ကား-

- စကြာဝဠာ ကောင်းကင်ထက် ကြီးမား၍ တောင်မြင့်မိုရ်ထက်မြင့်မားကား သမုဒ္ဒရာထက် နက်ရှိုင်းလှပါသည်။

ဆရာဟူသောဝေါဟာရကို အချို့ပညာရှင်တို့က-

- ဆာယာဟူသော ပါဠိစကားမှ ဆင်းသက်လာသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ အရိပ်ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

လောကတွင် အေးမြချမ်းသာမှုကို ဆောင်ပြုသော သစ်ရိပ်၊ ဝါးရိပ်၊ ဉာတကာဆွေမျိုးရိပ်တို့ထက် သာလွန်ပိုကဲ အေးမြစေသည်မှာ မှား-မှန်၊ ကောင်းဆိုး ကျိုးကြောင်း

ဆင်ခြင်မှု ပညာဟူသော နဝရတ်ရေစင်ကို သွန်းလောင်း
ပေးနေသော မြတ်ဆရာ၏အရိပ်သည် ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ
ကောင်းကျိုးအဖြာဖြာရံပြီး တပည့်တို့၏ဘဝကို အလွန်
အေးမြစေပါသည်။

ငှက်တို့၏အားကား ကောင်းကင်

ငါးတို့၏အားကား ရေ

တပည့်တို့၏အားကား ဆရာ

သုတမဉ္ဇူဆုံးမစာတွင်

“ဆရာစစ်၌၊ ကြောက်ချစ်ရိုသေ၊ လုပ်ကျွေးထွေဖြင့်
စာပေတတ်ကြောင်း၊ အချောင်းချောင်းလျှင်၊
ဆဲမောင်းသည်းခံ၊ ဆရာထံဝယ်၊ သင်အံ့ကျက်လေ၊
တစ်နေ့တစ်ပါး၊ မှတ်သားလေ့လေ၊ ဝတ်လဲခွေ၍၊
အထွေအထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဆည်းပူးတတ်သေး၊
ဆုံးမမေးသည့် နောင်ရေးမြင်မြင်မြော်မြော်တည်း။”

မြတ်ဆရာထံ ဆည်းကပ်ခြင်းဖြင့် တပည့်များ ပစ္စုပ္ပန်
သာမက နောင်အနာဂတ်တိုင်း အကျိုးရှိနိုင်ပုံ ဆရာဂုဏ်ရည်
ကို ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။

၈၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ သတ္တကနိပါတ်၊ ဒုတိယမိတ္တသုတ်
တွင်- ဆရာတို့ရှိသင့် ရှိထိုက်သော ဂုဏ်အရည်အချင်း
ခုနစ်ပါးကို ဘုရားရှင်က ဟောကြားလမ်းညွှန်ခဲ့ပါသည်။

“ပိယောဂရ ဘာဝနိယော၊ ဝတ္ထာစဝစနက္ခမော၊
ဂမ္ဘိရဉ္စကထံကတ္တာ၊ နောစဌာနေနိယောဇကော၊
တံမိတ္တံ မိတ္တကာမေန၊ ယာဝဇိဝမ္ဘိသေဝိယံ။

(အံ-၂-၄၂၂)

ရိုသေချစ်ထိုက်၊ ချီးမွမ်းထိုက်နှင့်

ဓမ္မနက်နဲ ဟောနိုင်မြဲ၍

ကျိုးနဲမတွန့်၊ ခုနစ်ခွန်နှင့်

ပြည့်လျှမ်းညီညာ ဤဆရာ။

(မဃဒေဝလင်္ကာ)

၁။ ရိုသေထိုက်သောဆရာ-ဆိုသည်မှာ သီလ၊သမာဓိ၊
ပညာ၊သိက္ခာသုံးရပ်နှင့် ပြည့်စုံသောဆရာကို ဆိုလို
ပါသည်။ ရိုသေထိုက်သော ဆရာဖြစ်ဘို့အတွက်
ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်ဘို့ လိုအပ်လှပါသည်။
အခြေခံသီလလေးမှ မကျင့်သုံးမစောင့်ထိန်းနိုင်လျှင်
ရိုသေထိုက်သော ဆရာဟူ၍ မခေါ်ထိုက်ပါ။ ဆရာ
ကလည်း ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းအောင်နေ၊ မိမိ

တပည့်များကိုလည်း ကိုယ်ကျင့် တရားကောင်းဘို့
ဆုံးမ၏။

ထိုဆရာသည် ရိုသေထိုက်သောဆရာ
ဖြစ်ပေ၏။

၂။ ချစ်ခင်ထိုက်သောဆရာ - ဆိုသည်မှာ တပည့်တို့
ချစ်ခင်ထိုက်အောင် ကျင့်သုံးတတ်မှ ချစ်ခင်ထိုက်
သော ဆရာဖြစ်ပေမည်။ ချစ်ခင်ထိုက်အောင် ကျင့်
သုံး ရမည်မှာ ချီးမြှောက်မှု(သင်္ဂဟ)တရားလေးပါး
ပြည့်စုံရန် လိုအပ်ပါသည်-

- ပေးကမ်းစွန့်ကြဲမှုရှိရမည်၊
- ချစ်ဘွယ်နားဝင်လွယ်သော စကားရှိရမည်၊
- အများအကျိုးကို ဆောင်ရွက်တတ်ရမည်၊
- ရုပ်ဆိုးရုပ်လှ ချမ်းသာဆင်းရဲ မခွဲခြားဘဲ
ကိုယ်နှင့်တန်းတူထားတတ်ရမည်၊

ဤချီးမြှောက်မှုတရားနှင့်ပြည့်စုံလျှင် တပည့်များ
သာမက လူအားလုံးက ချစ်ခင်လာပါမည်။ တပည့်များကို
ဆုံးမရာ၌ ဒေါသနှင့်ဆက်ဆံနေလျှင် တပည့်များက ဝေးဝေး
ရှောင်တတ်ပါသည်။ မေတ္တာကို ရှေ့ထားမှသာလျှင်
ချစ်ခင်ထိုက်သော ဆရာဖြစ်ပါမည်။

၈၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

- ၃။ ချီးမွမ်းထိုက်သော - ဆရာဖြစ်လာဘို့ ကိုယ်ကျင့်
တရား အထူးကောင်းအောင် ကြိုးစားရပါမည်။
ချီးမြှောက်မှု တရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံအောင်
နေတတ်ရပြီး တပည့်များ၏ ကောင်းကွက်ကိုရှာပြီး
ချီးမွမ်းပေးတတ်ရပါမည်။
- ၄။ လွဲမှီက်ဆုံးမဆိုသော - ကျင့်ဝတ်သည် ဆရာများ
အတွက် အထူးပင်အရေးကြီးလှပါသည်။ မိမိ၏
တပည့်များ မသိတာကိုသိအောင်၊ မလိမ္မာသည်ကို
လိမ္မာအောင် ဆုံးမ တတ်ရမည်။ ဆုံးမရဲရမည်၊ ဆုံးမ
သည့်အခါတွင်လည်း နည်းလမ်းတကျ ဆုံးမတတ်ရ
မည်။ ဆရာဖြစ်သူက ကိုယ်ကျင့်တရား မကောင်းဘဲ
တပည့်ကို လိမ္မာအောင် ဆုံးမဘို့ဆိုသည်မှာ အလွန်
ခက်ခဲပါသည်။ ငါပြောသလိုလုပ် ငါလုပ်သလို မလုပ်
နှင့်ဟူသော ဆရာမျိုးမဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။
ဆုံးမ သည့်နေရာတွင် အရေးယူအပြစ်ပေးသည့်
သဘော မသက်ရောက်စေဘဲ မိမိ၏မလိမ္မာမှီက်မဲ
မှုကြောင့် အပြစ်ဒါဏ်ခံရသည့်သဘောဆောင်ရွက်
ဆုံးမ တတ်ရမည်။ မေတ္တာရွှေ့ထား ဆုံးမတတ်
ရမည်။

- ၅။ မေးသမျှခံ - ဆိုသောဆရာ၏ဂုဏ်အင်္ဂါမှာ တပည့်များက နားမလည်မသိ၍ မေးမြန်းလာသမျှကိုအမေးမြန်းခံနိုင်ရပြီး ဂဏသေချာစွာ ရှင်းလင်းပြသ နိုင်ရပါမည်။ မေးလာသည်ကို စာသင်တုန်းက ဂရုမစိုက်ဘဲ ယခုမှလာပြီး လျှာရှည်သည် ဘာညာ စသည် ငေါက်ငန်း ပြောဆိုခြင်းမပြုရပါ။ စေတနာထား၍ ဖြေကြားပေးတတ်ရပါမည်။
- ၆။ ဓမ္မနက်နဲဟောနိုင်မြဲ-ဆိုသည်မှာ ကျောင်းပညာရပ် စာပေတွင်သာမက လောကုတ် လောကီပညာစုံ တပည့်များကို ပို့ချပေးတတ်ရပါမည်။ တပည့်များ နက်နဲ ခက်ခဲသည်ဆိုသော အရာများကို လွယ်ကူစွာပင် သိမြင်နိုင်အောင် ရှင်းလင်းသင်ပြ တတ်ရပါမည်။
- ၇။ ကျိုးနဲမတွန့်-ဆိုသော ဆရာဂုဏ်အင်္ဂါမှာ တပည့်များ၏ဘဝ အကျိုးစီးပွားမဲ့ပြီး ပျက်စီးမည့် အလုပ်ကိစ္စများကို မတိုက်တွန်းရပါ။ တပည့်များဆုတ်ယုတ်မည့် အကြောင်းကို အထူးမသင်ရန် လိုအပ်လှပါသည်။ ဥပမာ - ဆရာကတပည့်ကို စာခိုးချနည်း စာမေးပွဲခိုးဖြေနည်း မသင်ရန်မျိုးဖြစ်သည်။ တပည့်

၈၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

များအကျိုးရှိမည့်နည်းလမ်းကိုသာ အတတ်နိုင်ဆုံး
ကြိုးစားသင်ပေးရမည်။

ဤဆရာသည် ဂုဏ်အင်္ဂါ(၇)ပါး ပြည့်စုံရန် အရည်
အချင်းပြည့်ဝအောင် ကြိုးစားကြရပါမည်။

ဆရာဆိုသည်မှာ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်၊ ဘာသာရေး၊
လူမှုရေးခေါင်းဆောင်ဟူ၍ ပြော၍ရပါသည်။ မိမိ၏
တပည့်များ နောင်အနာဂတ် ထူးချွန်ပြောင်မြောက်သူများ
ဖြစ်လာနိုင်သည်ကို အထူးသတိရှိရပါမည်။ ဆရာ
ခေါင်းဆောင် လမ်းလွဲသည်နှင့် တပည့်များပါ လွဲခဲ့ရသည့်
အဖြစ်အပျက်များသည် ရှေးခေတ်များက ရှိခဲ့သလို ယခုခေတ်
မှာလည်း အများအပြား ရှိနေသည်ကို သတိရှိကြရပါမည်။

ဟုတ်သောအကြံ မှန်သောအကျင့် သင့်သောအယူ
ဖြူသောနှလုံး သူတော်ထုံးကို စွဲသုံးတတ်ရန်
သွန်သင်ညွှန်ပြပေးသူမှာ မြတ်ဆရာပင် ဖြစ်ပါသည်။

- တောင်ဇလပ်ပန်းကို ထုပ်သောဖက်သည် ပန်း၏
ရနံ့ကြောင့် မွှေးကြိုင်ရသကဲ့သို့ ဆရာကောင်းကို
မှီဝဲဆည်းကပ်သူသည် ယဉ်ကျေးလိမ္မာ၍ ပညာ
တတ် ဖြစ်ရသည်။

မြန်မာပညာရေးနယ်ပယ်သည် ဘုန်းတော်ကြီး

ကျောင်းပညာရေးဖြင့် နိဒါန်းဖွင့်ခဲ့ပြီး ဆရာတော်ဘုန်းတော်ကြီးများက ကျမ်းဂန်စာပေများကို သင်ကြားပို့ချခဲ့ကြသည်။

စာသင်ပျို့နု၊ အခြေပြုတို့ကို၊ စာပေသင်ကြားပို့ချရာတွင် “ကြောင်ပုဇွန်စား ကြွပ်ကြွပ်ဝါးသို့” ကြေညက်စွာ အာဂုံဆောင်နိုင်အောင် ပညာသင်ကြားပေးခဲ့ကြသည်။

အိုးကောင်းရစိမ့်သောငှာ အိုးကိုနာနာပုတ်သည့် အိုးထိန်းသည်၏ ထုံးနည်းအတိုင်း တပည့်တို့ကို ချောတခါ ခြောက်တလီ ငေါက်တလှည့်၊ လျော့တခါ နည်းဗျူဟာ များစွာဖြင့် ညံ့သူကိုတော်စေ၍ တော်သူကို ထူးချွန်ရန် ဆန်ရင်းနာနာဖွပ်ခဲ့ကြသည်။

တပည့်အကျိုးကို လိုလားစွာ ဆုံးမသင်ကြားတတ်သော ဆရာ၏သဘောကို-

“ရှေ့ရှုမေတ္တာ ကရုဏာနှင့် နာနာကျင်ကျင် အပြစ်မြင်လည်း ဝမ်းတွင်းမသို့ ဟုတ်တိုင်းဆိုသည်။ ကျိုးလိုစိတ်က ဆုံးမတတ်သူ ဆရာဟူ၏”

ဟု မဃဒေဝလင်္ကာဆရာက ဆရာဆိုသည်ကို ရှင်းပြထားပါသည်။ တပည့်များက ဆရာကို ချစ်ကြောက်ရိုသေခြင်းသည် ဆရာ၏ကောင်းသော ဂုဏ်ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

၈၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဆရာသည် တပည့်ကိုပြုစုပျိုးထောင် ပညာသင်ကြား ရာတွင် စိတ်ရှည်သည်းခံ ဇွဲသန်မှုဖြင့် စည်းကမ်းကို မဏ္ဍိုင် ပြုရင်း အဖိုးတန်အမျိုးမှန်လေးများ ဖြစ်လာကြစေရန် ပျိုးထောင်ပေးရမည်မှာ ဆရာ၏တာဝန်ဖြစ်သည်။

“တစ်တိုင်ဆီမီး ထိန်ထိန်ညီးက ဆီမီးတစ်ရာ လင်းရောင်ဖြာ၏။ အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခု ပမာပြု၏” ဟု ဆိုသည့်အတိုင်း ဆရာ၏စေတနာမိုး မေတ္တာမိုးသည် တပည့်တစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ်၌သာ ရွာသွန်းချသော ပေါက္ခရဝဿမိုးမျိုးမဟုတ်။ မ,တစ်ရာသားအပေါ်ဝယ် ရင်ဝယ်သားသို့မခြားတူစွာ တစ်ရောင်တည်းခြယ်သော စေတနာမေတ္တာမျိုးဖြစ်ပြီး ဆရာတစ်ဦးတည်းသော ဆီမီးတိုင်ဖြင့် တပည့်များတည်းဟူသော ဆီမီးတစ်ရာကို ကူးပြီး အလင်းရောင်ဖြာနိုင်ပါသည်။

တပည့်အပေါင်းဟူသော အသီးတစ်ရာတွင် အညှာ တစ်ခုဟူသောဆရာသည် အလွန်ပင်တန်ဖိုးကြီးမားလှ ပါသည်။

ဆရာသည် နုပျိုသည်မှ-အိုမင်းရင့်ရော်သည့် တိုင်အောင် တပည့်များကို စာပေသင်ကြား ဆုံးမဩဝါဒပေး ပြုစုပျိုးထောင်ရင်း မိမိကိုယ်တိုင် ထာဝရကျောင်းသားကြီး

အဖြစ်ခံယူ၍ စာပေဗဟုသုတတို့ကို ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးသည်။

အရွယ်နုပျိုစဉ်က ဂျင်ကလေးပမာ သွက်လက်
ဖျတ်လတ်မှုများဖြင့် ဆရာတာဝန်ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာ
ထမ်းဆောင်သကဲ့သို့ ဇရာထောင်း၍ အရွယ်ညောင်းသည့်
တိုင်-

- မကောင်းသောစိတ်ဓာတ်
- လတ်ဆတ်သည့်စွမ်းရည်
- သစ်လွင်သောအတွေး
- နွေးထွေးသောမေတ္တာ

များဖြင့် ဓားသွေးကျောက်ထုံး နှလုံးမှုလျက် တပည့်များ၏
လိုလားချက်များကို အစဉ်ထာဝရ ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။

ဓားသွေးကျောက်၏ဂုဏ်ရည်သည် ဓားများကို
ထက်မြက်စေခြင်းဖြစ်စေသကဲ့သို့ မြတ်ဆရာတို့၏ ဂုဏ်ရည်
သည်- အကျင့်စာရိတ္တကောင်းစွာ အရည်အသွေး ထက်မြက်
သော တပည့်များပေါ်ထွန်းစေခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

လက်ငါးချောင်းသည်ပင် အရွယ်အစားအတိုင်း
အရှည်မတူညီသကဲ့သို့ မြတ်ဆရာများက ပြုစုပျိုးထောင်ပေး
လိုက်သော တပည့်များသည်လည်း ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊

၈၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

တပ်မတော်သား၊ ကျောင်းဆရာ၊ ရှေ့နေ၊ ကုန်သည် စသည်ဖြင့် ကွဲပြားခြားနားစွာ ဖြစ်ထွန်းလာခဲ့ကြသည်။

ဘုရားရှင်က ဆရာတပည့် ကျင့်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဟောကြားထားသည်မှာ-

၁။ မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း ပစ္စည်းအပေါ်၌ လိုချင်မှု နည်းပါး၏။ မိမိ၏ တပည့်များကို အလိုနည်းအောင် ပြုတတ်၏။ လိုချင်မှု နည်းပါးခြင်းနှင့်စပ်သော စကားကိုလည်း အမြဲဆုံးမတိုက်တွန်း ပြောကြား၏။

၂။ မိမိကိုယ်တိုင်ကလဲ ရလာသောပစ္စည်းဥစ္စာ ဖြင့် ရောင့်ရဲ၍ တပည့်များကို သင်အံ့ပို့ချ ပေး၏။ တပည့်များကိုလည်း ရလာသော ဥစ္စာပစ္စည်းဖြင့် ရောင့်ရဲအောင် ဆုံးမ၏ တိုက်တွန်း၏။

၃။ မိမိကိုယ်တိုင်ကလဲ တပည့်များနှင့် မရောနှော ရောနှောစွာမနေ၊ တပည့်များကိုလည်း မရောနှောခြင်းနှင့်စပ်သော အကျိုးအပြစ်ကို အမြဲဆုံးမ တိုက်တွန်း၏။

၄။ မိမိကိုယ်တိုင်ကလဲ ပညာကိုကြိုးစားသင်ယူ

စေရန် အားထုတ်၏။ တပည့်များကိုလည်း
အားထုတ်ခြင်းနှင့်စပ်၍ တိုက်တွန်းဆုံးမ၏။

၅။ မိမိကိုယ်တိုင်သီလနှင့် ပြည့်စုံအောင်ကျင့်၏
တပည့်များကိုလည်း သီလနှင့်ပြည့်စုံအောင်
ကျင့်စေ၏။

၆။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း စိတ်တည်ကြည်မှု
သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံအောင်နေ၏။ တပည့်များ
ကိုလည်း သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံရန် အဆုံးအမ
ပြု၏။

ဤဂုဏ်ရည်များသည် ဘုရားရှင်ချီးကျူးသော ဆရာ
ရဟန်းတို့ ရှိအပ်သော ဂုဏ်ရည်ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာ

ဆရာဟူ၍ခေါ်ဝေါ်ပညတ်သတ်မှတ်ခြင်းသည်
ထိုဆရာ၏သန္တန်၌ ရှိသင့်ရှိထိုက်သော နှိုင်းဆ၍မရနိုင်သော
ဂုဏ်အရည်အချင်းတို့ကြောင့်သာ ဖြစ်ပါ၏။ ပမာပုံခိုင်း၍
နှိုင်းပြရမည်ဆိုသော်-

၁။ ဆရာဟူသည် တပည့်တို့၏ သန္တန်ဝယ်
တတ်သိပညာ ပန်းနွယ်ကဲ့သို့ ငွါးငွါးစွင့်စွင့်

၉၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဖူးပွင့်ဝေဆာအောင် ရေလောင်းပေါင်းသင်
၍ စိုက်ပျိုးယူယ မျိုးစေ့ချပေးသော ဥယျာဉ်
မှူးလည်းဖြစ်ပါ၏။

၂။ ဆရာဟူသည် တပည့်များစွာတို့ ပျော်ရွှင်
ချမ်းမြေ့စွာသောက်သုံးနိုင်သော ကြည်လင်
အေးမြသော စမ်းရေအိုင်လည်း ဖြစ်ပါ၏။

၃။ ဆရာဟူသည် တပည့်တို့၏ ရှေ့ဆောင်
လမ်းပြကြယ်သဖွယ်ဖြစ်၍ ထိုတပည့်တို့
အား ပညာတည်းဟူသောအရောင်အလင်း
တို့ဖြင့် လင်းလက်တောက်ပစေနိုင်သော
မီးပြတိုက်ကြီးသဖွယ်လည်း ဖြစ်ပါ၏။

သို့ကွက် ဆရာကောင်း၏ဂုဏ်ရည်တစ်မျိုးမှာ-

- တပည့်အပေါ် ဖခင်ကဲ့သို့ စိတ်ထားရှိတတ်
ရပါမည်။
- တပည့်နှင့်ပတ်သက်၍ အဆင်းရဲခံနိုင်ရပါ
မည်။
- ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတတ်ရပါမည်။
- အဂတိလိုက်စားမှုကင်းရပါမည်။
- ကိုယ်မျက်မှောက် ရောက်လာကြသော

တပည့်လေးတွေကို လူတော်လူကောင်း
လေးတွေ ဖြစ်စေချင်သောဆန္ဒရှိနေရမည်။
စန္ဒကူးပင်သည် သွေခြောက်သော်လည်း
မွှေးသောရနံ့ကို မစွန့်သကဲ့သို့ ဆရာ၏ဂုဏ်
ကျေးဇူးများသည် သေတပန်သက်တစ်ဆုံး
မွှေးကြိုင်နေပါသည်။

ဝိနည်းတော်၌ ပဓာနကျသော ဆရာဂုဏ်ရည်
(၅)မျိုးကို ဖော်ပြထားပါသည်-

- (၁) ဆရာလုပ်သူသည် မိမိကိုယ်တိုင်သီလနှင့်
ပြည့်စုံပြီးလျှင် တပည့်တို့ကိုလည်း သီလနှင့်
ပြည့်စုံအောင် သွန်သင်ဆုံးမနိုင်ရမည်။
- (၂) မိမိကိုယ်တိုင် အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံပြီးလျှင်
တပည့်တို့ကိုလည်း အကျင့်နှင့်ပြည့်စုံ
အောင် သွန်သင်ဆုံးမရမည်။
- (၃) မိမိကိုယ်တိုင်ကောင်းမြတ်သော အယူနှင့်
ပြည့်စုံပြီးလျှင် တပည့်တို့ကိုလည်း ကောင်း
မြတ်သော အယူနှင့်ပြည့်စုံအောင် သွန်သင်
ဆုံးမနိုင်ရမည်။
- (၄) မိမိကိုယ်တိုင် အကြားအမြင်ဗဟုသုတနှင့်

၉၂ ဟတ္ထသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ပြည့်စုံပြီးလျှင် တပည့်တို့ကိုလည်း အကြား
အမြင် ဗဟုသုတနှင့်ပြည့်စုံအောင် သွန်သင်
ဆုံးမနိုင်ရမည်။

- (၅) မိမိကိုယ်တိုင် ဉာဏ်ပညာနှင့်ပြည့်စုံပြီးလျှင်
တပည့်တို့ကိုလည်း ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံ
အောင် သွန်သင်ဆုံးမတတ်ရမည်။

ဆရာသည် မိမိကိုယ်ကိုယ် ဆရာတစ်ယောက်
လုပ်တော့မည်ဟုဆိုလျှင်-

- စာပေကျမ်းဂန် ဗဟုသုတ နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင်
တတ်မြောက်သော အသိသာမက အကျင့်
သီလပါ ပြည့်စုံရသည်။
- တပည့်များ တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်လို
သော မေတ္တာစေတနာအားကြီးရမည်။
- စာသင်သောအခါ တပည့်များအားလုံး
တတ်မြောက်စေလိုသောဆန္ဒနှင့် တပည့်
များ အားလုံး၏ ပြည့်ဝစုံလင်သည်ကိုသာ
အမြဲကြားမြင်လိုသော စေတနာဆန္ဒ ရှိနေရ
ပါမည်။
- တပည့်များတတ်သိနားလည်အောင် သင်ပြ

လမ်းညွှန်ပေးလိုသော ဝါသနာအထုံ အထူး
ထူးခြားစွာ ရှိနေရပါမည်။

- ကိုယ်ကျိုးစွန့်၍ သည်းခံခွင့်လွှတ် အနစ်နာ
ခံနိုင်စွမ်း ရှိရမည်။
- တပည့်ကို ဆိုဆုံးမနှိပ်ကွပ်ရာ၌ မျက်နှာကြီး
ငယ်မရွေး တိကျပြတ်သားသော စိတ်ဓာတ်
ရှိရမည်။
- ချီးမြှောက်သင့်သူကို ချီးမြှောက်ရာ၌လည်း
အဂတိလေးပါးကင်းသောစိတ်ထား ရှိနေ
ရပါမည်။

ဟူသော ဂုဏ်အရည်အချင်းများ ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစား
အားထုတ်ရမည်ဟု သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာဆရာက
ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

လောက၌ ဆရာကောင်းတစ်ယောက်၏ဂုဏ်ရည်
ဟူသည်-

- စာပေသင်ကြားပို့ချမှုကောင်းမွန်ခြင်း
- ပြသမှု သင်ကြားမှု၌ တပည့်များ နားလည်
မှုရှိစေခြင်း၊ ရှင်းလင်းခြင်း

၉၄ ဟက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

- တပည့်များနားလည်လွယ်သော ဝေါဟာရများကြွယ်ဝခြင်း
- တည်ကြည်သော ဣန္ဒြေရှိခြင်း
- အသိပညာ လောကဓမ္မရေးရာ ဗဟုသုတကြွယ်ဝမှုရှိခြင်း
- တပည့်များက ချစ်ကြောက်ရိုသေမှုရှိခြင်း
- တပည့်များက ဆရာအပေါ်၌ အားထားယုံကြည်မှုရှိခြင်း

ဤအချက်များသည် ဆရာကောင်းတစ်ယောက်၏ ဂုဏ်အရည် အချင်းများဖြစ်သည်ဟု ပခုက္ကူဆရာတော် ဦးဝိစာရက မိန့်ဆိုပါသည်။

တစ်ဖန် ဆရာကောင်းဟူသည်-

- မေတ္တာတရားဖြင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ မိသားစုစိတ်ဓာတ်ထားကာ အတူလက်တွဲ နေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် ဦးဆောင်ပေးသည့် မေတ္တာ လွှမ်းခြုံပေးသည်။ မေတ္တာဓာတ် ကူးစက် စိမ့်ဝင်စေသည်။
- အဆင့်မမှီသေးသူ အခက်အခဲ ကြုံနေသူများကိုကရုဏာဖြင့် ကြင်နာသနား စာနာ

စိတ်ထားကာ ဖေးမကူညီ စောင့်ရှောက်
ပေးသည်။

- တကယ်ပင်ကြိုးစား၍ တကယ်တော်သော
သူ၊ ကောင်းသောသူများကို ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှောက်ပေးသည်။
- မတော်မကောင်း တိမ်းစောင်းသွားသူအပြစ်
ရှိသူများကို စိတ်ဆိုးမှု ပူလောင် မုန်းတီးမှု
မပါဝင်ဘဲ အေးမြစွာ ပြစ်ဒဏ်ပေးဆုံးမ
သည်။ အပြစ်ရှိသူကို ဒဏ်တပ်ဆုံးမရာဝယ်
ဒေါသအပူ မဟတ်စေဘဲကိုယ်က အကောင်း
ဆုံးဖြစ်အောင် ဆုံးမသွန်သင် ထိန်းသိမ်း
ပါလျက် မလိုက်နာသော တပည့်ကို သူကံ
နှင့် သူသာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ကြည်လင်စွာ
လက်လွှတ်ပေးလိုက်ရသည်။

အကျင့်သိက္ခာပြည့်ဝ၍ ဤဗြဟ္မစိုရ်တရားဖြင့်
စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းသွန်သင်ပေးတတ်သော ဆရာမြတ်
အဖို့ တပည့်တို့က အခါခပ်သိမ်းမမေ့အမြဲပင် မြတ်နိုးဂုဏ်ယူ
အားကိုးနေပါမည်။

လောက၌ မျိုးစေ့ကောင်းမှ အပင်ကောင်းသည်။

၉၆ ကတ္တသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

အပင်ကောင်းမှ အသီးအပွင့်ကောင်းသည်။ အသီးအပွင့်ကောင်းမှ မျိုးစေ့ကောင်းအဆက်မပြတ် ရှိနိုင်သည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဆရာကောင်းမှ တပည့်ကောင်းများ အဆက်မပြတ် ပေါ်ထွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

“ဆရာမဟန် အကျင့်တန်က တပည့်ညံ့ဖျင်း ဂုဏ်နံ့ကင်း၏” ဟူသောစကားကဲ့သို့ မဖြစ်အောင် တပည့်တို့၏ တိုးတက်ရေးကို မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ကျဉ်းပေးရသည်ကို သာ အမြဲလုံးသွင်းပြီး ဆရာက အရည်အချင်း ပြည့်နေစေရန် လိုအပ်ပါသည်။

“တပည့်မကောင်း ဆရာခေါင်း” ဟုဆိုထားသည့် အတိုင်း တပည့်ညံ့မူ အသုံးမကျမူသည် ဆရာ၏သင်ပြမှု သွန်သင်ဆုံးမမှုညံ့ဖျင်းသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ဆရာသည် ဘက်စုံပညာပြည့်စုံရန် လိုအပ်ပါသည်။

“သင်ကြားကျန နည်းပြဆရာ ပညာမင် မကုတံက နည်းခံတပည့် ပေါ့ပျက်၏ရှင်” ဟူသော ဩဝါဒပို့လာ စကား အရ ခေါင်းဆောင်ကောင်းမွေးထုတ်ပေးသည့် ဆရာ တစ်ယောက်အဖို့ အတတ်ပညာ အသိပညာသည် ဆထက် တန်ဖိုး တတ်ရန်လိုအပ်လှပါသည်။

ဆရာတို့၏ တာဝန်နှင့်ကျင့်စဉ်များ

ကလေးလူငယ်မှန်သမျှ ငယ်ရွယ်စဉ်ကတည်းကပင် စည်းကမ်းစနစ်ကျသော စောင့်ထိန်းမှု ပြုမှုဆောင်ရွက်မှု တို့ကို ပြုပြင်သွန်သင်ဆုံးမပေးရသည်။ ထိုတာဝန်ကို ကျောင်းမနေခင် မိဘတို့က ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ကြရသည် ဖြစ်၍ မိဘများကို “ပုဗ္ဗာစရိယ မိန့်တော်” ဟူ၍ မြန်မာယဉ်ကျေးမှု တွင် တွင်ကျယ်စွာသုံးစွဲခဲ့ကြသည်။

စောင့်ထိန်းမှု ပြုမှုဆောင်ရွက်မှုတို့သည် ဘဝပညာ အသီးသီးတို့တွင် အရေးပါအရာရောက်ဆုံးဖြစ်သည်။

ယနေ့ လူတော်လူကောင်းဖြစ်ကြသူများသည် သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသော စည်းကမ်းစနစ် ဥပဒေစသည် များ (ဝါ)စာရိတ္တသီလ ဝါရိတ္တသီလများကို ငယ်စဉ် ကတည်းကစ၍ အသက်ထက်ဆုံးထိန်းသိမ်းခဲ့ကြ သောကြောင့် လူတော်လူကောင်းများ ဖြစ်နေကြရပါသည်။

လူဟူသည် ကလေးအရွယ်မှစ၍ လူကြီးဘဝ ရောက်စေရန် ဘဝခရီးကိုလျှောက်ရာတွင် လူ့တာဝန် လူဝတ္တရားများကို စောင့်ထိန်းရန် ဘဝတာဝန် ကိုယ်စီရှိကြ သည်။

ထိုသို့ ဘဝတာဝန်ကို ကောင်းစွာပြုကျင့် စောင့်ထိန်း

၉၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

မှသာ လူသားတစ်ယောက်ပီသစွာ လူ့ဘဝတွင် လူတစ်လုံး သူတစ်လုံးဖြစ်လာကာ လူ့လောကကို အလှဆင်နိုင်သူ လူ့လောကအကျိုးကို သည်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်သူ ဖြစ်ပါ လိမ့်မည်။

ထိုသို့လူလောက လူအကျိုးသည်ပိုးသော လူဂုဏ်ကို ထောင်၍ လူကောင်းသူကောင်းဖြစ်လာအောင် ယဉ်ကျေးမှု၏အရင်းခံ လူသားဖြစ်လာအောင် အသိပညာများ အတတ်ပညာများကို လူမမယ်အရွယ်မှစ၍ သင်ကြားပြသပေးနိုင်ရန် ကျောင်းများတည်ထောင်ပေးရသလို ဆရာများ ကလည်း ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သင်ပေးကြရသည်။

လူမမည်အရွယ်မှ လူငယ် လူလတ်အရွယ်(ဝါ) မူလတန်း အလယ်တန်း အထက်တန်း တက္ကသိုလ်ပညာသင် ကာလများအထိ အသိပညာအတတ်ပညာရရန် စည်းကမ်း တကျထိန်းသိမ်းတတ်ရန် ယဉ်ကျေးမှုကို မြတ်နိုးပြီး ယဉ်ကျေးမှု ကို ထိန်းသိမ်းတတ်စေရန် ဆရာများက မိမိတို့၏တပည့် များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် သင်ကြားပေးရမည့် တာဝန် ရှိကြပါသည်။

အတတ်ပညာနှင့်အသိပညာတို့သည် လူ့ဘဝ၌ ဂုဏ်ရည်တင်၍ ကျက်သရေမြင့်မားစေသောအရာဖြစ်ရာ

လူငယ်ဘဝမှ လူရွယ်လူလတ်ဘဝသို့ရောက်သွားစေရေး
တို့ကိုရည်မှန်းပြီး ဘဝပညာအသီးသီးတို့ကို သင်ကြားပေးရန်
တတ်မြောက်မှုရကြစေရန် ဆရာဆရာမများက ထိန်းကျောင်း
ပြုစု သင်ကြားပေးကြရပါမည်။

လူငယ်လူရွယ်တို့အား လူသားပီသစွာပြုမူတတ်
စေ၍ လူလောကတွင် လူတော်လူကောင်းအဖြစ်သို့
ရောက်ရှိစေမည့် ပညာလမ်းမကြီးပေါ်သို့ တင်ပေးလိုက်ရ
သူမှာ အခြားမဟုတ် ဆရာ ဆရာမများပင် ဖြစ်ကြပါသည်။

လူသားဘဝသည် ကံ၊ဉာဏ်၊ဝီရိယသမားဘဝဖြစ်၍
အခြားဘုံဘဝရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များထက်ပို၍ အားထုတ်လုပ်ကိုင်
ကြိုးစားကြရသည်။

လူသားတို့သည် သစ်ပင်ပုံပမာ နုနယ်သော အပင်
ကလေးအဖြစ်မှ အရွက်အကိုင်းများနှင့် ဝေဝေဆာဆာ
အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိကြသကဲ့သို့ မျိုးစေ့မှ အပင်ကြီးဖြစ်ရ
သကဲ့သို့ လူမမည်ဘဝမှ လူသားဂုဏ်ရည်နှင့်ပြည့်စုံသောဘဝ
သို့ရောက်ရန် ခိုင်ခန့်သော လူသားတစ်ဦးဘဝသို့ ရောက်ရန်
သစ်စေ့သစ်ပင်ငယ်ကို မြေဩဇာကောင်းတို့ဖြင့် မွေးမြူသော
ဥယျာဉ်မှူးကောင်းပမာ ဆရာသည် ကလေးသူငယ်တို့
အတွက် ပြုစုကောင်း ပျိုးထောင်ကောင်း စောင့်ရှောက်

၁၀၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ကောင်း မြေဩဇာကျွေးရေလောင်းကောင်းသော လုံလ
ဝီရိရှိသော စောင့်ရှောက်မှုအထူးကောင်းသော ဥယျာဉ်မှူး
ဆရာကောင်းတစ်ဦးဖြစ်၍ ဆရာသည် လူသားတို့အတွက်
အလွန်ပင် အရေးပါသောသူ တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။

ဆရာဟူသည် လူသားအားလုံး၏ ဥယျာဉ်မှူးများ
ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ဆရာကို အနန္တောအနန္တငါးပါးတွင်
ဘုရားတရားသံဃာမိဘနှင့်တစ်ဂိုဏ်းထဲ အတူတူဟူ၍
ဘုရားရှင်က ဟောကြားခံထားရသူဖြစ်ပါသည်။

လူသားတို့ အလေးအမြတ်ထားအပ်သောငါးပါးတွင်
တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်ရသော ဂုဏ်ရည်သည် အလွန်မွန်မြတ်
လှပါသည်။

ထိုသို့မွန်မြတ်သည့်အလျှောက် ဟာဝန်သည်လည်း
ကြီးမားလှပါသည်။

ဆရာများကိုင်တွယ်ပြုပြင်လုပ်နေရသော အရာ
များမှာ အရာဝတ္ထုသက်မဲ့များမဟုတ်၊ သက်ရှိသတ္တဝါ
အသိဉာဏ်ရှိသူများ အရောင်ဆိုးခံရမည့်သူများကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။

မြတ်ဆရာသည် ပြောဆိုနေထိုင်ကျင့်ကြံဆောင်ရွက် ကြရာဝယ် မှားယွင်းမှုမရှိအောင် နေထိုင်ပြောဆိုဆက်ဆံရ ပါသည်။ မိမိ၏နေထိုင်ပြောဆိုဆက်ဆံမှုများက အရောင် အဆိုးခံရသော တပည့်များကို လမ်းမှားသို့ ပို့သကဲ့သို့ ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။ အဟိံသကသည် ဆရာ၏လမ်းမှားမှု ကြောင့် လူဆိုးကြီးအင်္ဂုလိမာလဘဝ ရောက်ခဲ့ရသည်ဟု လက်တွေ့နမူနာ ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ အလားတူ အဇာတသတ် သည် ဆရာဒေဝဒတ်၏ မှားယွင်းသော ပြုမူပြောဆိုမှုကြောင့် အဖသတ်မင်းဘဝရောက်ရပြီး သေသော်ငဲ့ခံခဲ့ရသည်။ သမိုင်းဝင်လူဆိုးကြီးများ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

ဆရာသည် ပုံလောင်းပုံဖော်သူဖြစ်သည့်အတွက် အလွန်အရေးကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ အရေးကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်နေရာကို ရယူထားကြရသော ဆရာသည် မြတ်ဆရာခေါ်ဆိုထိုက်အောင် မြင့်မြတ်သော စိတ်ထားများထားရပါမည်။ မြင့်မြတ်သောစိတ်ထားဖြင့် တပည့်များဘဝကို တည်ဆောက်ပေးရပါမည်။

သို့မှသာ ထိုက်တန်သော မြတ်သောဆရာဘဝ ဖြစ်ပါမည်။

မြန်မာလူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းနှင့် မြန်မာလူမျိုးတို့ သည် ဆရာ၏ဂုဏ်ဒြပ်နှင့်တန်ဖိုးတို့ကို လေးစားကြည်ညို

၁၀၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇာ)

ကြသည်။ အနန္တဂိုဏ်းဝင်ကျေးဇူးရှင်အဖြစ် ပူဇော်ကြသည်။

ဆရာဟူသည် မြန်မာလူတောင်အဖွဲ့အစည်း၏ အလေးမြတ်ထားရာ နိုင်ငံတော်၏လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဗိသုကာ များအဖြစ် ရည်ညွှန်းအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်၍ “သီလကို မှန်ရောင် သမာဓိကိုကျောက်တောင် ပညာကိုတန်ဆောင် ဆိုသော ဆိုရိုးစကားနှင့်အညီ ဆရာဆရာမများသည် ကိုယ်ကျင့်သီလ သမာဓိနှင့်ပညာအရာတွင် မြန်မာ လူတောင်၏ နှုန်းစံများနှင့်ညီညွတ်ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစား ကြရသည်။ ဤသို့သောဂုဏ်အရည်အချင်းပြည့်မှ မြတ်သော ဆရာဟု ဆိုပါသည်။

ဆရာမဟန် အကျင့်တန်က တပည့်ညံ့ဖျင်း ဂုဏ်နံ့ ကင်း၏ ဟုဆိုထား၍ ဆရာသည် ထိုကဲ့သို့ မဖြစ်စေရန် တပည့်တို့၏ အကျိုးစီးပွားတိုးတက်ရေးကို မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ကို အမြဲနုလုံးသွင်းရသည်။

ဤသည်မှသာ မြတ်သောဆရာဖြစ်ပါမည်။

“လောကတွင် တပည့်မကောင်း ဆရာခေါင်း” ဟု ဆိုထားသည်။

“သင်ပြတတ်ငြား မြင်ကြားဆရာ၊ ဤသုံးဖြာကြောင့် ကောင်းစွာပွားတိုး လူတန်တိုး တန်ခိုးတက်နိုင်သည်”။

ဟူသောဆိုရိုးစကားများအရ-

ဆရာကောင်း ဆရာမြတ်သည် မလိမ္မာ မတိုးတက် အသိပညာမဖွံ့ဖြိုးသေးသော တပည့်တို့ကို လိမ္မာရေးခြား ရှိအောင်တိုးတက်အောင် ကြိုးပွားအောင် အမြဲကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ပေးရမည်။

ထိုကဲ့သို့သော စိတ်ဓာတ်ရှိသောဆရာမြတ် ဆရာကောင်းတို့ တပည့်တို့တွက် အမြဲလိုအပ်လှပါသည်။

ဆရာကောင်း ဆရာမြတ်သည် မိမိတပည့် ကြိုးပွား တိုးတက်နေသည်ကိုသာ အမြဲရှုမြင်လိုစိတ်ရှိရမည်။

မိမိတပည့် မိမိထကသာမည်ကို စိုးရွံ့ထိတ်လန့်မှု မရှိစေရပါ။

တပည့်အပေါ် ဝန်တိုမှု အလျင်းကင်းရမည်။

အနန္တော အနန္တငါးပါးတွင် ဆရာသည် မြတ်စွာ ဘုရားနှင့်အတူပါရှိသောကြောင့် မိဘနှင့်ဆရာတို့သည် သားသမီးနှင့်တပည့်တို့၏ အသက်သခင်ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်ကြပါသည်။

မိဘတို့က သားသမီးတို့ကို မမွေးခင်ကတည်းက လူဖြစ်လာအောင် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းပြီး လူဖြစ်လာ သောအခါ အရွယ်ကလေးရလာသည်နှင့် မိဘတို့ မစွမ်းနိုင်

၁၀၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

သော အတတ်ပညာများသင်ကြားနိုင်ရန် ဆရာတို့ထံ အပ်နှံ
ရတော့သည်။

ဆရာတို့သည် မိမိတို့ထံရောက်လာသော တပည့်
များကို မိမိဘဝစားဝတ်နေရေး မပြေလည်သော်မှ မေတ္တာ
ကရုဏာကြီးစွာဖြင့်-

- စေတနာ
- အနစ်နာ
- ဝါသနာ
- စံနမူနာ
- နည်းနာ

ဟူသော နာ(၅)နာကို ရင်ဝယ်ပိုက်ပြီး တာဝန်ကျေကျေ သစ္စာ
ရှိရှိမိမိရသမျှသောပညာဖြင့် တပည့်များ ပညာတတ်ရေး
ယဉ်ကျေးလိမ္မာမှုဖြစ်စေရေး၊ အသိဉာဏ်ပညာဗဟုသုတ
တိုးပွားရေးတို့ကို သင်ကြားပေးကြပါသည်။

ဆရာ၏နာ(၅)နာဟူသည်

စေတနာ . . . ကလေးများကို ပညာသင်ကြားပေး
ခြင်းသည် ပစ္စုပ္ပန် သံသရာနှစ်ဖြာ
အကျိုးရှိစေသော အလုပ်ဖြစ်သည်
ဤသို့သင်ပေးသဖြင့် ဤကလေး

ဘဝတစ်လျှောက် တိုးတက်သာ
ယာ လှပပြီး၊ ဤကလေးကြောင့်
မိမိ၏ တိုင်းပြည်အကျိုး သည်ပိုး
နိုင်သောသားကောင်း သမီးကောင်း
ဖြစ်လာမည်။ ထိုကလေးများကို
ငါပညာ တက်မြှောက်အောင် သင်
ကြား ပေးသင့်သည်ဟူသော ခံယူ
ချက် ယုံကြည်ချက် စေတနာထား
ရှိသည်။

အနစ်နာ. . . ဤကလေးအတွက် အကျိုးရှိမည်
တိုးတက်မည်ဆိုပါက မိမိဘဝကို
နစ်နာပါစေ အနစ်နာခံ၍ သင်ကြား
ပေးမည်။ မိမိဘဝ စားဝတ်နေရေး
မပြည့်စုံသော်လည်း ဆင်းရဲသော
ကလေး ၊ မပြည့်စုံသောကလေး
တစ်ဦး ရှေးအလားအလာ ကောင်း
စေမည့် လက္ခဏာတွေ့ပါက ထို
ကလေးကို အဖို့အခစကား မပြော
တော့ဘဲ ပညာသင်ပေးမှု။

ဇာတ်တော်တွင် ဘုရား
လောင်းဆရာသည် တပည့်ကို
အာသာတမန္တန်ပညာသင်ပေးရာ
၌ တပည့်အပေါ် ငဲ့ပြီး အခြား သင်
စရာနည်းစနစ်ကလည်းမရှိ၍ မိမိ
၏ မိခင်ကိုပင် အသုံးချ၍ အနစ်နာ
ခံကာ သင်ပေးသွားသည်။

ဂုတ္တိလ စောင်းဆရာသည်
မုသိကတပည့် တစ်နေ့ မိမိကို ဒုက္ခ
ပေးမည်ဟု အဆင်းကြန်အင်ကို
လှေ့လာသဖြင့် သိရှိခဲ့ပါသော်လည်း
တပည့်ကို ငဲ့သောအားဖြင့် မိမိ
အနစ်နာခံ၍ သင်ကြားပေးခဲ့ ပါ
သည်။

အလားတူ နှမ်းခိုးစားသည်
ကို ရိုက်ဆုံးမခဲ့သော ဆရာသည်
မိမိတပည့်ဆိုးဖြစ်၍ ထိုအငြိုးဖြင့်
မိမိကိုသတ်ရန် ခေါ်သည်ကို သိ
သော်လည်း တပည့်၏ သံသရာ
ရေး ကို တွေးမြော်ပြီး သွားခဲ့သည်။
ဆိုဆုံးမပေးခဲ့သည်။

ဤသည်တို့မှာ ဆရာကတပည့်အတွက် အနစ်နာခံ၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော နမူနာအချို့ကို ထုတ်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လောကထွဋ်ထား မြတ်စွာဘုရားရှင် ဆရာသည် မိမိ၏တပည့်နောက်ဆုံး သာဝကဥပကကိုဲ့၍ မိုင်(၈၀) ဝေးသော ကုသိန္ဒာရုံသို့ သက်တော်(၈၀)မကြုံခိုင်တော့သည့် အခြေအနေတွင် တစ်နေ့တစ်ယူဇနာခရီး အပင်ပန်းခံကြပြီး ဥပကရဟန္တာဖြစ်ရေးကို ကယ်ဆယ်ခဲ့သည်။

ဤသည်မှာ ဆရာသမားများက တပည့်တို့တွက် အနစ်နာခံချက် အချို့နမူနာ တင်ပြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ များစွာသော ဆရာတို့၏ အနစ်နာခံ ဆောင်ရွက်ချက်များ သည် ဤလောကဝယ် ရေတွက်မရ ကုဋေကဋာ ရှိနေ ပါသည်။

ဝါသနာ. . ပညာသင်ကြားပေးရသော ကုသိုလ် သည် ပစ္စုပ္ပန်သံသရာအလွန်အကျိုး ကြီးသော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ အလှူတကာအလှူ တွင် ပညာသင်ပေးမှု အလှူသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ချက် ခံယူချက်ရှိပြီး ထိုသို့ သင်ကြားပြသရ

သည် ကို အထုံဝါသနာပါလာ၍
သင်ကြားပြသမှု၌ အဆင်းရဲခံ
အနစ်နာခံ အနွံနာခံပြီး မိမိ၏
ကြီးပွားရေး တိုးတက်ရေးကို လျစ်
လျူ ရှုကာ သင်ကြားရေး၌ တစိုက်
မတ်မတ် ဝါသနာ အနုသယနှင့်
သင်ကြား ပြသပေးမှုပင် ဖြစ်ပါ
သည်။

စံနမူနာ. . .

ဆရာသည် တပည့်တို့အမြင်တွင်
အကျင့်သီလ နှင့် ပတ်သက်၍
တပည့်တို့၏ ရိုသေလေးစား မြတ်
နိုး အပ်သော အကျင့်သီလ၌ စံနမူ
နာ ဖြစ်ရပါမည်။ ပြုမူပြောဆိုမှု၌
တပည့်တို့က ချစ်ကြောက်ရိုသေမှု
ရိုသော စံပြနမူနာပိုင်ရှင် ဖြစ်ရပါ
မည်။ တပည့်များက မိမိဆရာ၏
အတုကိုယူ၍ လိုက်နာကျင့်သုံးမှု
အားကျမှု ဖြစ်စေသော နမူနာ
ဆရာ ဖြစ်ရပါမည်။

နည်းနာ . . .

ဆရာသည် မိမိကိုယ်တိုင်တပည့်များကို တတ်သိနားလည်အောင် ပြသနိုင်သော အတတ်နည်းပညာ ရှိရပါမည်။ မိမိ၌ အတတ်ပညာ သင်ကြားရန် နည်းနာမရှိဘဲ တပည့်တို့ကို သဘောပေါက် နားလည်အောင် မသင်နိုင်ပါ။ ထိုသို့နည်းနာ ကျွမ်းကျင်မှု မရှိသောဆရာသည် ဆရာအမည်ခံသော်လည်း ဆရာအရာမမြောက်နိုင်ပါ။ ဆရာသည် တပည့်များ အတတ်ပညာ လွယ်လင့်တကူ သဘောပေါက် နားလည် သိရှိပြီး တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားနိုင်သော နည်းနာစနစ်ကို တတ်ကျွမ်းရမည်။ လေ့လာရမည်။ စုံစမ်းနေရမည်။ (ယနေ့ဆရာအတတ် သင်ကောလိပ် ပညာရေး တက္ကသိုလ် စသည်မှာ ထိုနည်းနာစနစ်ကို သင်ပေးနေသောကောလိပ် တက္ကသိုလ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။)

၁၁၀ ဟန္တသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

အချို့က အကြင်နာဟူ၍ နာ(၆)နာဆိုပါသည်။
အကြင်နာဆိုသည်မှာ မိဘကသားသမီးအပေါ်ထားသော
မေတ္တာကဲ့သို့ အကြင်နာမေတ္တာတရားထားခြင်းကို ဆိုလို
ပါသည်။

ယင်းအပြင်ဆရာသည်-

အတ္တနာစ သဒ္ဓါသမ္ပန္နောဟောတိ=မိမိကိုယ်တိုင်
သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံရမည်။

ပရမ္မသဒ္ဓါ သမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ= သူတစ်ပါးကိုလဲ
သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံစေရမည်။

သိင်္ဂီလသုတ်တွင် ဆရာကျင့်ဝတ်ငါးပါးကို ဘုရားရှင်
က ဟောကြားထားပါသည်-

- အတတ်ပညာသင်ပေးရခြင်း
- တပည့်တို့ကို လိမ္မာယဉ်ကျေးမှု ရှိအောင်
ဆိုဆုံးမမှုပေးရခြင်း
- မိမိတတ်သိသော အတတ်ပညာများကို
ဆရာစားမချန် သင်ကြားပေးရခြင်း
- တပည့်အန္တရာယ်ကြုံလာပါက ကာကွယ်
ပေးရခြင်း
- မိမိထံတွင် သင်ဆရာပညာပြီးဆုံးပါက ရှေး

ဆက်လက်သင်နိုင်ရန် သင်တော်ရာ ဆရာ
ထံသို့ ပို့ပေးရခြင်း

မိလိန္ဒခေတ်ဆရာတာဝန်ကျင့်ဝတ်နှင့်တာဝန်များ

ဘီစီ(၁၄၀)တွင် သာဂလပြည်၌ မိလိန္ဒမင်းသည်
ကမ္ဘာတွင်ထင်ရှားသော မင်းတစ်ပါးအဖြစ် ပေါ်ထွန်း
လာခဲ့ပါသည်။ ထိုခေတ်တွင် ဆရာများ၏ဂုဏ်ရည်နှင့်
ပတ်သက်၍ မိလိန္ဒမင်းက အရှင်နာဂသေနကို မေးလျှောက်
ခဲ့သည်။

အရှင်နာဂသေနက ဆရာ၏ဂုဏ်ရည်(၂၅)ပါး
ရှိကြောင်း မိန့်ကြားခဲ့ပါသည်-

- ၁။ တပည့်များကို အခါခပ်သိမ်း စောင့်ရှောက်
ခြင်း
- ၂။ တပည့်များကို မှီဝဲအပ်-မအပ်ကို သိစေခြင်း
- ၃။ တပည့်များ မေ့လျော့သည်-မမေ့လျော့
သည်ကိုသိခြင်း
- ၄။ တပည့်၏ အိပ်ရာနေရာ ကျန်းမာရေးကို
သိခြင်း
- ၅။ တပည့်အနာရောဂါရှိ-မရှိကိုသိခြင်း
- ၆။ စားသောက်ဖွယ်ရာ ရ-မရကိုသိခြင်း

၁၁၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

- ၇။ တပည့်၏စားသောက်ဖွယ်ကို ကောင်းစွာ စစ်ဆေးဝေဖန်ခြင်း
- ၈။ တပည့်တွင်ကိစ္စအထူးရှိ-မရှိကိုသိရခြင်း
- ၉။ တပည့်ပညာတိုးတက်မှုကို အားပေးရခြင်း
- ၁၀။ တပည့်များ ပေါင်းသင်းအပ်သူများကို သိခြင်း
- ၁၁။ တပည့်တို့၏ရပ်ရွာအတွင်း အပေါင်း အသင်းကိုသိခြင်း
- ၁၂။ တပည့်တို့၏ ကျောင်းတွင်းအပေါင်းအသင်း ကိုသိခြင်း
- ၁၃။ တပည့်တို့နှင့် ပြက်ရယ်မှု မပြုခြင်း
- ၁၄။ တပည့်တို့နှင့်အရောဝင်မှု မပြုခြင်း
- ၁၅။ တပည့်တို့အပြစ်ကို မြင်သော်လည်း သည်းခံခြင်း
- ၁၆။ တပည့်ကို အရိုအသေမပြုခြင်း
- ၁၇။ အတတ်ပညာကို လျှို့ဝှက်သင့်ကလျှို့ဝှက် ခြင်း
- ၁၈။ အတတ်ပညာကို အကြွင်းမထားသင့်က

မထားခြင်း

၁၉။ တပည့်ကိုကောင်းစွာ တတ်မြောက်စေ
လိုခြင်း

၂၀။ အတတ်ပညာကို မမေ့နိုင် ပေးနည်းဖြင့်
သင်ပေးခြင်း

၂၁။ တပည့်တို့ ရှေးဟိုဟိုး၍ သင်ယူလိုစိတ်
ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း

၂၂။ တပည့်အပေါ် မေတ္တာစိတ်ထားခြင်း

၂၃။ ဘေးရန်ရှိသောအခါ တပည့်ကိုမစွန့်ခြင်း

၂၄။ အမှုကိစ္စပြုတွယ်၌ မမေ့လျော့ခြင်း

၂၅။ တပည့်ချွတ်ချော်မှားယွင်းသော် တရားဖြင့်
ချီးမြှင့်ခြင်း

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာလာ ဆရာအမျိုးအစားများ
တွင် ရှင်ရဟန်းပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏ ကျင့်ဝတ်နှင့်
ပတ်သက်၍ ဝိနည်းစုဠဝါ၌ အောက်ပါကျင့်ဝတ်တို့ကို
ပြုကျင့်ပေးရမည်ဟု လမ်းညွှန်ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်-

ဆရာသည်အနီးနေတပည့်ကို သင်ယူခြင်း
မေးမြန်းခြင်း သွန်သင်ဆုံးမခြင်းတို့ဖြင့် ချီးမြှင့်
ရမည်။

၁၁၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

- အနီးနေတပည့် သပိတ် သင်္ကန်း စသော ပရိက္ခရာများ မရှိက ပေးရမည်။ မိမိကိုယ်တိုင် မပေးနိုင်က ပေးနိုင်အောင် စီမံပေးရမည်။
- အနီးနေတပည့်များက နံက်စောစောထ၍ ဒန်ပူ မျက်နှာသစ်ရေ ပေးရမည်။ ယာဂု ပေးရမည်။ ထိုပန်ကန်များဆေးကြော သိမ်းဆည်းပေးရမည်။ တပည့်၏အိပ်ရာ နေရာ သန့်ရှင်းပေးရမည်။
- နေမကောင်းသော အနီးနေ ရွာတွင်းသို့ သွားက သင်္ကန်းစသည်စီမံပေးရမည်။ ပြန်ရောက်သော ထိုတပည့်၏ သင်္ကန်း စသည်ကို နေပူလှန်း ပေးခြင်း၊ ခေါက်သိမ်းခြင်း စသည်ပြုလုပ်ပေးရမည်။
- ဖျားနာသောတပည့် ဆွမ်းလိုက ဆွမ်းစီမံပေးရမည်။ ရေချိုးလိုက ချိုးရေစီမံပေးရမည်။ ရေချိုးအိမ်ဝင်က ကသည်မှုန်း (ဆပ်ပြာ) ရေချိုးခုံ၊ ရေချိုးခွက်တို့ကို စီမံပေးရမည်။ ကိုယ်တိုင် ရေချိုးအိမ်သို့လိုက်၍

ဆရာမြတ်ဂုဏ်ရည် ၁၁၅

လိုအပ်သည်များကို စီမံပေးရသည်။

- ရေချိုးစဉ်တပည့်အား ချေးတွန်းခြင်းစသော အမှုကိစ္စပါ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ပြီးလျှင် ကိုယ်ကိုခြောက်အောင် သုတ်ပေးရမည်။ ရေချိုးအိမ်ပစ္စည်းများ ပြန်သိမ်းလာ ပေးရမည်။
- တပည့်နေသော ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်၌ အမှိုက်ရှိက သုတ်သင်ရှင်းလင်းပေးရမည်။ သောက်ရေမရှိက ထည့်ပေးရမည်။
- အနီးနေတပည့် မပျော်ပိုက်မမွေ့လျော်က ဆရာသည် ပျောက်ငြိမ်းစေရမည်။ ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်က သူတစ်ပါးကို ပျောက်ငြိမ်းစေရမည်။ တရားစကားဟောပြောပြရမည်။
- အနီးနေတပည့် တွေးဟောမှု သံသယ ကုက္ကုစွ ရှိလာက ဆရာကကိုယ်တိုင် ပယ်ဖျောက်ပေးရမည်။ သူတစ်ပါးကို စေခိုင်း၍ ပယ်ဖျောက်ပေးရမည်။
- အတူနေပည့်အား မှားသောအယူဖြစ်လာငြားအံ့၊ ဆရာကကိုယ်တိုင်သော် လည်း

ကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို စေခိုင်း၍လည်း
ကောင်း ဖြေရှင်းပေးရမည်။

- အတူနေတပည့်အပြစ်ကြီး(ဂရုကအာပါတ်)
ရောက်ပါက ထိုအပြစ်ကြီးကို ကုစားရန်
သံဃာ့အကူအညီရရန် ဆရာကလုံလံ ပြု
ပေးရမည်။
- အတူနေတပည့် အာပါတ်ကြီးသင့်၍ ပရိ
ဝါသ် ဆောက်တည်ရန် မာရ်နတ်ဆောက်
တည်ရန် လိုနေပါက သံဃာရရန် ဆရာက
လုံလံပြုပေးရမည်။
- သံဃာကတပည့်ကို တဇ္ဇနိယကံ၊ နိဿယ
ကံ၊ ပဋိသာရဏိယကံ၊ ဥက္ခေပနိယကံ
ဟူသော ကံတစ်ပါးပါးဖြင့် ပြုလိုက ဆရာ
သံည သံဃာကတပည့်ကို ကံမပြုနိုင်ရန်
ပေါ့သောကံပြုစေရန် လုံလံပြုပေးရမည်။
- အတူနေတပည့်ကို ထိုကံများတွင် တစ်ပါး
ပါးဖြင့် ပြုလာပြီး ဖြစ်ပါက ဆရာသည်
တပည့်ကို ထိုကံမှ လွတ်မြောက်ရန် ကျင့်ရန်
နည်းလမ်းကို ရှာပေးရမည်။ သံဃာဘက်
က ငြိမ်းအေးစေရန် စီမံလုံလံပြုပေးရမည်။

ဆရာမြတ်ဂုဏ်ရည် သာ

- အနီးနေတပည့်၏သင်္ကန်း လျှော်ဖွတ်သင့်က လျှော်ဖွတ်ရန် ချုပ်ရန်ရှိကချုပ်ရန်၊ ဆိုးရန်ရှိက ဆိုးရန် ပြောကြားရမည်။ ချုပ်ရန် ဆေးဆိုးရန် ပစ္စည်းများမရှိက ရှိအောင် စီမံပေးရမည်။
- အနီးနေတပည့် နာဖျားတာရှည် ဖြစ်ပါက အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံးလုပ်ကျွေးရမည်။ ရောဂါပျောက်ရန် ပြုလုပ်ပေးရမည်။ ရောဂါ ပျောက်သည်အထိ စောင့်ဆိုင်းကုပေးရမည်။

(စူဠဝါ ဝတ္ထုက္ခန္ဓက၊ဥပဇ္ဈာယဝတ်၊အန္တေဝါသိကဝတ်)

ကျောင်းအုပ်(သို့မဟုတ်)တိုက်တာအုပ်ချုပ်သော
အကြီးအကဲ(ဆရာ)၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားကျင့်စဉ်များ

ကျောင်းတစ်ကျောင်း(သို့မဟုတ်) စာသင်တိုက်
တစ်တိုက်ကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ကြရသော အကြီးအကဲများ
သည် တစ်ဘက်က ဆရာဖြစ်သလို တစ်ဘက်ကလည်း
အကြီးအကဲတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကြရသည်။ အကြီးအကဲ
တစ်ယောက်၏ ထမ်းဆောင်ရသော တာဝန်များမှာ-

၁၁၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

၁။ အုပ်ချုပ်ရေး - တပည့်များကို အုပ်ချုပ်စီမံတတ်ရသည်။ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမများ ၊ စာချဆရာတော်များ ၊ ကျောင်း အဆောက်အဦများ ၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုဆက်ဆံရေးများကို စီမံကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်တတ်ရပါမည်။

၂။ သင်ကြားပို့ချရေး - တပည့်များတတ်သိနားလည်အောင် တိုးတက်မှုရှိအောင် အဆင့်တန်းမြင့်မြင့် တတ်မြောက်စေရန် စေတနာထားပြီး လေ့လာမှု စုံစမ်းမှုများပြုကာ သင်ကြားသော ဆရာ ဆရာမများကို အမြဲလမ်းညွှန်ဦးဆောင်မှု ပေးနိုင် ရပါမည်။

၃။ စီမံခန့်ခွဲရေး - တပည့်တို့၏ နေထိုင်ရေး၊ ပညာရေး စားသောက်ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးမှအစ စီမံဆောင်ရွက်ပေးတတ်ရပါမည်။

၄။ ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်စောင့်ရှောက်ရေး-တပည့်များ
ပညာသင်ကြားရေးအတွက် စိတ်
ချမ်းသာစွာနှင့် သက်တောင့် သက်
သာ ပညာသင်ကြားနိုင်ရေးအတွက်
အဆောက်အဦများ သင်ကြားရေး
ပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းရေး အပါ
အဝင် အဆောက်ဦးပရိဘောဂနှင့်
သင်ကြားအထောက်အကူပစ္စည်း
များ တိုးတက်ရေးတို့ကို တတ်သိ
နားလည် ထားရပါမည်။

ကျောင်းအုပ်၊ ကိုက်တာအုပ်ချုပ်သော အကြီးအကဲ
ဆရာတစ်ဦးသည် သာမန်စာသင်ပြသသော ဆရာတစ်ဦး
မဟုတ်၊ သာမန်ဆရာထက်သာလွန်သော သင်ကြားရေးနှင့်
အုပ်ချုပ်ရေးအကြီးအကဲ ဆရာတစ်ဦးဖြစ်လာ၍ ထိုအကြီး
အကဲဆရာသည် ဘုရားရှင်ဟောကြားလမ်းညွှန်ထားသော
အကြီးအကဲကျင့်ဝတ်(၆)ပါးနှင့်အညီ ကျင့်ကြံနေထိုင်
လုပ်ကိုင်တတ်ရပါမည်။

ထိုအကြီးအကဲကျင့်ဝတ်(၆)ပါးမှာ-

“ထကြွ၊ နှိုးကြား၊ သနား၊ သည်းခံ၊ ဝေဘန်၊ ထောက်ရှု
ဤခြောက်ခု ကြီးသူတာဝန်သာ”

၁၂၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ထကြွဆိုသည်မှာ အကြီးအကဲသည် နောက်လိုက် တပည့်တို့ထက် ဆယ်ဆပို၍ လုံ့လဝီရိယစိုက်၍ ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ရမည်။ လုပ်ကိုင်စွမ်းရည်လည်း ရှိရပါမည်။

နိုးကြားဆိုသည်မှာ အကြီးအကဲသည် အရပ်ရှစ် မျက်နှာပတ်ဝန်းကျင်ကို မျက်စိဖွင့်ကာ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ နိုးနိုးကြားကြား သတိနှင့်အဆင်သင့် ရှိနေရပါမည်။

သနားဆိုသည်မှာ အကြီးအကဲပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ ကိုယ်ကျိုးကိုမငဲ့ရ၊ အောက်လက်တပည့်သားတို့၏ ချို့တဲ့ အားနည်းချက်တို့ကို သနား၊မေတ္တာ၊ကရုဏာစိတ်တို့ဖြင့် ဖေးမကူညီတတ်ရပါမည်။ မည်သူသေသေ ငတေမာပြီးရော ဆိုသောစိတ်ဓာတ်၊ မိမိတစ်ဦးတည်းကောင်းစားဖို့ဟူသော တစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ်ဓာတ် ကင်းရှင်းရပါမည်။ အေးအတူ ပူအမျှ မိဘသားသမီးစိတ်ဓာတ်မျိုး ထားရှိရပါမည်။

သည်းခံဆိုသည်မှာ မိမိတပည့်များ၏ စေတနာဆိုး မပါသော အမှားအယွင်းအပေါ်၌ သည်းခံစိတ်မွေးမြူနိုင် ရပါမည်။ အမှန်ကိုရအောင် သည်းခံစောင့်ဆိုင်းပြီး ဆောင်ရွက်တတ်ရပါမည်။

ဝေဘန်ဆိုသည်မှာ တပည့်တို့ကို ပညာသင်ကြား ရာ၌ တတ်အပ် မတတ်အပ် သင်ကြားနိုင် မသင်ကြားနိုင်

အစွမ်းရှိ-မရှိ ဝေဘန်တတ်ရပါမည်။ တပည့်များအပေါ် အဂတိလေးပါးကင်းပြီး ချီးမြှောက်ပညာသင်ကြားပေးတတ် ရပါမည်။

ထောက်ရှုဆိုသည် တပည့်များနှင့်ကျောင်းကိစ္စ စသည့်အမှုကိစ္စကြီးငယ်ပြသနာတစ်စုံတစ်ရာပေါ်လာသည့် အခါ အလျင်စလို ဆုံးဖြတ်စီရင် ပြောဆိုမှုမပြုဘဲ အဂတိ လေးပါးလိုက်စားမှုကင်း၍ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏အကြောင်း အခြင်းအရာ အချက်အလက်များကို သေချာစုံစမ်း ထောက်လှမ်းဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီးမှ အဆုံးအဖြတ်ပေးရပါမည်။

ကျောင်းတိုက် ကျောင်းတစ်ကျောင်း၏ အကြီးအကဲ တစ်ယောက်အဖို့ တစ်ခါတစ်ရံပယ် အမှုကိစ္စကို အချိန်မဆိုင် ဘဲ တစ်ထိုင်တည်း ဆုံးဖြတ်ရသော အမှုကိစ္စများလည်း ရှိတတ်ပါသည်။ အချိန်ကန့်သတ်ချက် တိုကောင်းသည်နှင့် အမျှ ဆုံးဖြတ်ရန်လည်း ခက်ခဲလှပါသည်။ ထိုအခါ အကြီး အကဲခေါင်းဆောင်သည် သီလ၊သမာဓိ၊ပညာဟူသော ဂုဏ်အင်္ဂါပြည့်ဝရန် လိုအပ်လှပါသည်။

အကြီးအကဲ ဆရာခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော ကျောင်းအုပ်ကျောင်းထိုင်များသည် အာဏာနှင့်သြဇာ(၂) ရပ်တွင် ကြောက်ရွံ့ပြီး လုပ်ရပေးရသော လိုက်နာဆောင်ရွက်

၁၂၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ရသော အာဏာအလုပ်ထက် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာအပေါ် ယုံကြည်လေးစားမြတ်နိုးပြီး ဆောင်ရွက်ရသော ဩဇာဂုဏ်ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ထိုသို့ ဩဇာဂုဏ်ရရှိရန်အတွက် အောက်ပါ ကျင့်ဝတ်များကို ကျင့်သုံးဆောက်တည်နိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်-

- မိမိအလုပ်၌ သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး စေတနာအပြည့်အဝထားပြီး ဆောင်ရွက်ရပါမည်။
- အကျင့်သီလ၊ သိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံရပါမည်။
- အကြားအမြင် ဗဟုသုတ ကိုယ်ခံပညာ ပြည့်စုံရပါမည်။
- သူ့ဘက် ကိုယ့်ဘက် လေ့လာမှု စုံစမ်းမှု နှိုင်းယှဉ်မှု ပြုတတ်ရပါမည်။
- ရဲရင့်မှု ဇွဲရှိမှု သည်းခံနိုင်မှုကို အရင်းတည်လက်ကိုင်ထားတတ်ရမည်။
- တပည့်တို့နှင့် အေးအတူ ပူအမျှ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားနိုင်သော သတ္တိအကျင့် ရှိရမည်။

- ကိုယ်ခန္ဓာကျန်းမာခိုင်ခံ့သန်စွမ်းမှု ရှိရမည်။
- ကိုယ်တိုင်ကလည်း တပည့်များ၏ အရိပ် အခြေကို သိရပြီး ကိုယ်၏အရိပ်အခြေ လုပ် ဆောင်ချက်ကို တပည့်များကို သိစေနေရ မည်။
- ကိုယ်အတွက် တပည့်များအတွက် အကျိုး စီးပွားဖြစ်နိုင်သည်- မဖြစ်နိုင်သည်ကို လိမ္မာ ပါးနပ်စွာ သိတတ်ရမည်။
- ငြင်းခုံ ခိုကပ်ရန်ဖြစ်မှုကို အထူးရှောင်ကြဉ် ရပါမည်။
- ချစ်ဖွယ်သာသာသောစကားနှင့် ရွှင်ပျသော မျက်နှာ အမူအရာအမြဲ ရှိနေရပါမည်။
- သူတစ်ပါးပစ္စည်း၌ လိုချင်တပ်မက်မှု လောဘရမ္မက် နည်းနိုင်သမျှနည်းရပါမည်။

အကြီးအကဲ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်(ဝါ)ကျောင်း အုပ်တစ်ယောက် သြဇာဂုဏ်မြောက်ရန်အတွက် သြဇာဂုဏ် ရောက်ရန်အတွက် သင်ယူမှု လေ့လာမှု လေ့ကျင့်မှုများ အစဉ်ထာဝရ မပြတ်ပြုလုပ်နေရန် လိုအပ်ပါသည်။

၁၂၄ ဟတ္ထသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

အကြီးအကဲ ကျောင်းထိုင်တစ်ဦးသည်-

- ဂဏန်းကဲ့သို့ လက်မအမြဲထောင်ကာ မာန်
မာနတက်ကြွမှုကို မပြုရပါ။
- ပုတ်သင်ကဲ့သို့ သူတစ်ပါးပြောသမျှကို
ခေါင်းငြိမ်းခံလိုက်နာမှုကို မပြုရပါ။
- လေယူရာတိမ်းသော ဝါးပင်ကဲ့သို့ ဟိုဘက်
ယိမ်း ဒီဘက်ယိမ်း မပြုလုပ်ရပါ။
- နွားသိုးကဲ့သို့ ရူးရူးခိုင်းခိုင်းစိတ်နှင့် တဇ္ဇတ်
ထိုး မပြုလုပ် မဆောင်ရွက်ရပါ။
- လိပ်ကဲ့သို့ ကိုယ်ဘက်ကိုယ်ယက်သော
အမှုမျိုး မပြုရပါ။
- ခွေးအကဲ့သို့ အစားအစာအဝစားပြီး စည်း
စိမ်ခံ ယစ်မှု မနေရပါ။
- ကျောင်းအုပ်ကောင်း ကျောင်းထိုင်ကောင်း
အကြီးအကဲတစ်ယောက် ဖြစ်ဘို့ရန်
အထက်ပါ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများကို သေ
ချာဂရုတစိုက် လိုက်နာကျင့်သုံးတတ်ရန်
လိုအပ်ပါသည်။

သိပ္ပံခေတ်ဆရာ ဆရာမတို့၏ တာဝန်များ

ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဟူသည် အချိန်အခါနှင့် နေရာဒေသအလိုက် အမြဲတစေ ရှိနေသည်။ မပြုပြင် မပြောင်းလဲချင်ဘူးဟု ငြင်းဆန်၍ မရနိုင်ပါ။

အရာခပ်သိမ်းသည် တည်မြဲခြင်း၊ ခိုင်မြဲခြင်းသဘောတရားမရှိပါ။

- ရှေးရိုးစွဲမှုအကိုင်း မပြုပြင် မပြောင်းလဲဘဲ မူဘဲ ဆက်လက်ကျင့်သုံးလိုသောသူ၊
- အချိန်အခါအရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ကျင့်သုံးလိုသူ၊

နှစ်မျိုးရှိသည့်အနက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲကျင့်သုံးနေသူများက နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး လူမှုရေးစသည် ရေးရာပေါင်းစုံမှ ဘာသာနေသည်ကိုတွေ့ရပါမည်။

လူဟူသည် ပတ်ဝန်းကျင်ဖြင့် ကြီးပွားတိုးတက်ရသူ ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းလျှင် ကောင်းသလို အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးမှု တိုးတက်ရပါသည်။

ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၏အစသည် အဟွေးသစ် အမြင်သစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှု၏ အစသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်၏။

၁၂၆ ကက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

သို့ဖြင့် အမြင်သစ်ရှိမှ အတွေးသစ်ပေါ်ပေါက်၏။
အတွေးသစ်ပေါ်ပေါက်မှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ပေါ်လာ
နိုင်၏။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ရှိပါမှ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှု ရှိလာ
နိုင်သည်။

သို့တွက် လူထု၏ရှေ့သွားရှိနေကြသော ဆရာ
ဆရာမများသည် အတွေးသစ် အမြင်သစ်များ အမြဲတစေ
ရှိနေရပါမည်။ နိုင်ငံရေး လူမှုရေး ပညာရေး စသည်တို့၌
ကမ္ဘာ့အမြင် ကမ္ဘာ့အတွေးအခေါ်များ နိုးကြားတက်ကြွနေရ
မည်။ သို့မှသာ မိမိ၏တပည့်များကို ခေတ်မှီသော နိုင်ငံ
သားကောင်းများအဖြစ် မွေးထုတ်ပေးနိုင်ပေမည်။

အတွေးသစ် အမြင်သစ်ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ခြင်း၏
အကြောင်းရင်းသည် ပညာအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု
ဖြစ်သည်။ ပညာမရှိဘဲနှင့် အမြင်သစ်များ မည်မျှပင် တွေ့ကြုံ
တွေ့ကြုံ အတွေးသစ်မပေါ်ပေါက်နိုင်ပါ။

အတွေးအခေါ်ဟူသည် တတ်သိနားလည် ထား
သော ပညာအရည်အသွေးအားလျော်စွာ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်း
ရ၏။

သို့တွက် ယနေ့ခေတ် ဆရာ ဆရာမသည် ခေတ်
အမြင် ခေတ်အတွေးနှင့် တပည့်များကို လမ်းညွှန်နိုင်ရန်

ဆရာများကို ကိုယ်တိုင် စာဖတ်မှု လေ့လာမှု သုတေသနပြုမှု တို့နှင့် အမြဲပြည့်စုံနေရပါမည်။

သိပ္ပံခေတ်ဆရာတို့၏ တာဝန်နှင့်ကဏ္ဍ

နိုင်ငံတိုင်းသည် ခေတ်မှီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံ အဖြစ်တည်ဆောက်လိုပါလျှင် ပညာရေးကို အလေးထား ဆောင်ရွက်ကြရသည်။

- နိုင်ငံတော်တွင် ကျင့်သုံးလျက်ရှိသော နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး လူမှုရေး အခြေခံများနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိပြီး ကမ္ဘာ့နိုင်ငံတကာရှိ ပညာရေးအဆင့်နှင့် ရင်ဘောင်တန်းနိုင်သော အခြေခံပညာရေးစနစ် ဖြစ်စေရမည်။
- နိုင်ငံတော်ရှိ နိုင်ငံသားတိုင်း အခြေခံပညာကို ကောင်းစွာတတ်မြောက်ပြီး တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသော ခေတ်မှီသိပ္ပံပညာနည်းပညာရပ်များ၏ အကူအညီဖြင့် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မှီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောနိုင်ငံတော်အဖြစ် တည်ဆောက်ကာကွယ်နိုင်မည့် လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်

၁၂၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ)

- များ ပေါ်ထွန်းလာအောင် ပြုလုပ်နိုင်ရမည်။
- လူမှုစီးပွားရေးကဏ္ဍအသီးသီးတွင် တီထွင်
ကြံဆမှုနှင့်တီထွင်ဖန်တီးမှု အရည်အသွေး
ပြည့်ဝစွာဖြင့် စွမ်းဆောင်နိုင်သူများ ပေါ်
ထွန်းလာနေစေရမည်။
- ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်
ရင့်သန်ခိုင်မာပြီး ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအစဉ်
အလာများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်
စွမ်းရှိသော နိုင်ငံသားကောင်းများ ပေါ်ထွန်း
လာစေရမည်။
- ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ပြီး စာရိတ္တကောင်းမွန်သော
ဘက်စုံပညာပြည့်ဝသူများ ပေါ်ထွန်းလာ
စေရမည်။
- မိမိဘဝနှင့်လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ငြိမ်းချမ်း
စွာ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်ရေးနှင့် လူ့အဖွဲ့
အစည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စွမ်း
ဆောင်နိုင်သော ကမ္ဘာ့အကျိုးပြု ကမ္ဘာ့
လူရည်မွန်များ ပေါ်ထွန်းလာစေရမည်။
- တစ်သက်တာသင်ယူမှုနှင့် စဉ်ဆက်ပညာ

ရေး၏အကျိုးတရားကို နားလည်လက်ခံပြီး
နိုင်ငံတော်နှင့် မိမိဘဝအဆင့်အတန်း တိုး
တက်မြင့်မားရေးအတွက် အစဉ်လေ့လာ
သင်ယူနေသော အဖွဲ့အစည်းများအဖြစ်
ပေါ်ထွန်းလာစေရမည်။

မြို့ပေါ်နှင့်ကျေးလက်ဒေသများတွင် လေ့
လာသင်ယူမှု အခွင့်အလမ်းများ တပြေးညီ
ရရှိပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာအခြေ
ခံဖြင့် ရွေးချယ်သင်ယူနိုင်စေရမည်။

အခြေခံပညာကျောင်းများသည် ဒေသတစ်
ခု၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်
အကူပြု ပင်မဌာနအဖြစ် ပေါ်ထွန်းလာစေ
ရမည်။

ဤကဲ့သို့သော နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးများပေါ်ထွန်းနိုင်ရေး
အတွက် ဆရာ ဆရာမများ၏ တာဝန်သည် အလွန်ပင်
ကြီးလှပါသည်။ ဆရာ ဆရာမများသည် ခေတ်နှင့်ရင်ဘောင်
တန်းလိုက်နိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

မျက်စိကိုဖွင့် နားကိုစွင့် ဦးကျောက်ကိုမြှင့်ရင်း နိုင်ငံ
တကာပညာရေး အမြင်ရှိကြရန် လိုအပ်လာပါသည်။ ကြိုးစား

၁၃၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ကြရပါမည်။

ဝါးလုံးခေါင်းထဲလသာရင်း၊ လှေနှံဒါးထစ် ဝါဒဖြင့်
ရပ်တည်နေပါက ပုံစံခွက်ဟောင်းထဲ၌ နောက်ကျကျန်ရစ်
မည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာရေးရာအဖြာဖြာနှင့် နိုင်ငံတကာ ပညာရေး
အမြင်ရှင်သန်ထက်မြက်အောင် အစဉ်ကြိုးစားနေရမည်မှာ
ဆရာဆရာမတို့၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။

သင်ယူမှုမဏ္ဍိုင်လေးရပ်

ဆရာ ဆရာမများသည် သင်ယူမှုမဏ္ဍိုင်ကြီး(၄)ရပ်
ကို နားလည်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။

၁။ အသိပွားရန် သင်ယူခြင်း

ယနေ့ကမ္ဘာ၌ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာရပ်များ သတင်း
အချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာများသည် တစ်ဟုန်ထိုး
လျင်မြန်စွာဖြစ်ထွန်း ပြောင်းလဲလျက် ရှိသည်။

ထို့ပြောင်းလဲမှုများနှင့် လိုက်လျောညီထွေအောင်
သင်ယူတတ်ဖို့လိုပါသည်။

၂။ လုပ်ကိုင်တတ်ရန်သင်ယူခြင်း-

မိမိ၏ပတ်ဝန်းကျင် အခြေ အနေတီထွင်ဖန်တီး လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိရေးပင် ဖြစ်သည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း တစ်ခုကို လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှု များရရှိရန် သင်ယူရပါမည်။

ဤတွင် ပညာရေးနှင့်အလုပ်အပြန်အလှန် ဆက်စပ် မှုရှိကာ အစီအစဉ်များ အကြုံးဝင်ပါသည်။

ကြိုတင်မှန်းဆမထားနိုင် သောအခြေအနေမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ ရင်ဆိုင်နိုင်သော စွမ်းရည်အစုအဖွဲ့နှင့် ဆောင်ရွက် တတ်သော စွမ်းရည်များတိုးတက်ရရှိစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွမ်းကျင်မှုမှ တတ်မြောက်မှုသို့ ရှေ့ရှုသင်ယူရပါ မည်။

၃။ တစ်ဦးချင်း အစွမ်းကုန်ဖွံ့ဖြိုးသင်ယူ

ပညာရေးသည် တစ်ဦးချင်း၏အစွမ်း ကုန်ဘက်စုံ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ဦးတည်ရပါမည်။

ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးမှုဟု ဆိုရာတွင် ကာယ,ဉာဏ,စာရိတ္တ, ရသ,သက်မွေးကဏ္ဍမျိုးစုံကို ဖွံ့ဖြိုးစေရန် ဆိုလိုပါသည်။

၁၃၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ) ၊

ဤကဏ္ဍတွင် လူတိုင်း လူတိုင်း မိမိ၏ပြဿနာကို ဖြေရှင်းတတ်ရန် ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချ တတ် ရန် မိမိ တာဝန်ကို ကောင်းစွာထမ်းဆောင်တတ်ရန်၊ ပညာရေး က ပျိုးထောင်ပေးနိုင် ရပါမည်။

၄။ ကမ္ဘာလူသား အဖြစ်အတူနေရန် သင်ယူခြင်း

ဘလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ခေါ် ကမ္ဘာကြီးအဖြစ် ဆက်စပ်ယှက်နွယ်လာသော ပညာရေး ခေတ်တွင် ကမ္ဘာ့ လူသား များနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တတ်ရန် မိမိအကြောင်း ကိုယ် မိမိသိရန် သင်ယူရပါမည်။

ကမ္ဘာသားများ၏ သမိုင်းကြောင်း၊ ဓလေ့ထုံးစံ ယဉ်ကျေးမှုများကို သိရှိပြီး အေးချမ်းစွာအတူတကွ နေထိုင် တတ်ရန်သင်ယူရပါမည်။

ဤလေးချက်သင်ယူမှု တတ်မြောက်မှု ကျင့်သုံး နိုင်မှု ဖြစ်စေရန်မှာ ဆရာ ဆရာမတို့၏ ကမ္ဘာ့အမြင်ရှိမှုနှင့် သင်ပေးမှုသည် အဓိကအခန်းမှာ ပါဝင်လာပါသည်။

ယနေ့ခေတ်တွင် ဆရာဆရာမများသည် အမြင်သစ်နှင့် ပညာသင်ကြားနိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဆရာဆရာမတို့ အတွက် ယနေ့ခေတ်နှင့်အညီ အမြင်သစ်(၄)ရပ်ထားရှိပြီး သင်ကြားနိုင်ရပါမည်။

၁။ စာသင်ခန်းနှင့်ပြင်ပကမ္ဘာ ဆက်စပ်မှု

ကလေး၏ခေတ်သစ်အယူအဆ သဘောထားများနှင့် သင်ရိုးပါအကြောင်းအရာများကို လိုက်လျောညီထွေရှိအောင်ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်ပေးနိုင်ရပါမည်။

တပည့်များကို ပုံသွင်းပေးခြင်းထက် အသိပညာကို သူတို့ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေလေ့လာဆည်းပူးတတ်အောင် လမ်းညွှန်ပေးရပါမည်။

၂။ မျှော်မှန်းချက်နှင့်တာဝန်ဝတ္တရားများ

ကျောင်းနှင့်လူ့အဖွဲ့အစည်း ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဆရာသည် နိုးကြားတက်ကြွစွာ ပါဝင်ရပါမည်။

၃။ သင်ကြားခြင်း(အနုပညာနှင့်အတတ်ပညာ)

ဆရာ၏လုပ်ငန်းသည် အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကို တပည့်များ မှတ်မိရုံသက်သက်ပေးဝေခြင်းမဟုတ်ဘဲ တပည့်များသည် ထိုအချက်အလက်များကို သင်ယူခြင်းမှတစ်ဆင့် စဉ်းစားတွေးခေါ်တတ်မှု၊ ပြဿနာဖြေရှင်းတတ်မှု၊ အခက်အခဲကျော်လွှားတတ်မှုများ ရရှိစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

၁၃၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ပြောင်းလဲမှုများကို ကြိုတင်မှန်းဆနိုင်ပြီး ထို ပြောင်းလဲမှုများနှင့်အညီ ကျင့်ကြံနေထိုင်တတ်အောင် တစ်နည်းအားဖြင့် တပည့်များ၏ ဘဝတစ်သက်တာတွင် သင်ယူမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားတတ်အောင် သင်ကြားပေးရပါမည်။

ဆရာ၏အကြီးမားဆုံး စွမ်းရည်ဆိုသည်မှာ မိမိ၏ စံပြအတုယူစရာ အပြုအမူပင် ဖြစ်ပါသည်။

အထူးသဖြင့် ဆရာသည် သင်ယူခြင်း၌ မြတ်နိုးမှု ရှိသည့်စိတ်ဓာတ်ကို တပည့်များအား ကူးပြောင်းခံယူလာ တတ်စေရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပေးရပါမည်။

၄။ ဆရာနှင့်ရပ်ရွာဒေသ

ဆရာသည် ရပ်ရွာ၏ရပ်မိရပ်ဖ လမ်းညွှန်သူ ဖြစ်စေ ပြီး ရပ်ရွာဒေသ၏ ကောင်းရာကောင်းကျိုးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း များတွင် ရပ်ရွာရှိရပ်မိရပ်ဖ၊ ရွာသူရွာသားများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပေးတတ်ရပါမည်။

ထို့ကြောင့်ယနေ့ခေတ် ဆရာဟူသည် သင်ယူမှု မဏ္ဍိုင်ကြီးလေးရပ် အမြင်သစ်လေးရပ်တို့ကို သိရှိနားလည်ပြီး တပည့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများကို စာပေပညာ သက်သက် သင်ကြားပေးရုံမျှဖြင့် မလုံလောက်ဘဲ-

- အသိအမြင် ကျယ်ပြန့်အောင်
- အတွေးအမြင် ဗဟုသုတကြွယ်ဝအောင်
- နိုင်ငံတကာအခြေအနေကို သိမြင်နားလည်
ပြီး မိမိတို့၏ အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွားကို
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တတ်အောင်

လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်သင်ကြားပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဆရာတို့ ဆောင်ရမည့် “စ” ခြောက်လုံး

- ၁။ စ - စေတနာမှန်ရမည်။
- ၂။ စ - စာရိတ္တကောင်းခြင်းနှင့်စည်းကမ်း
လိုက်နာမှုရှိရမည်။
- ၃။ စ - စိတ်ဓာတ်မွန်မြတ်ခိုင်မာမှု ရှိရမည်။
- ၄။ စ - စာပေကို မပြတ်လေ့လာနေတတ်
ရမည်။
- ၅။ စ - စိစစ်ဝေဖန်ပိုင်းခြားတတ်ရမည်။
- ၆။ စ - စေလိုရာစေ သွားနိုင်ရမည်။

ဆရာတို့ ရှောင်ရမည့် “အ” ငါးလုံး

- ၁။ အ-အဂတိတရားလေးပါးကို ရှောင်ရမည်။
- ၂။ အ-အရှက်, အကြောက်မရှိသော အလင်္ဂီ
' မဖြစ်စေရပါ။
- ၃။ အ-အသောက်အစားမှူးယစ်မှုရှောင်ရမည်။
- ၄။ အ-အလောင်းအစားပြုလုပ်မှုကို ရှောင်ရ
မည်။
- ၅။ အ-အသပြာဆရာ မဖြစ်စေရပါ။

အခန်း(၄) ဆရာမြတ်တို့၏ အနှိုင်းမဲ့ဂုဏ် ဇာတ်လမ်းစုံ

ဤကမ္ဘာ သံသရာ၌ လောကလူသားတို့သည် မွေးသည်မှသည် သေသည်အထိ မိမိတို့ဘဝ စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေစေရေးအတွက် အတတ်ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ရန်လိုအပ်သလို ထိုအတတ်ပညာမျိုးကို သင်ကြားပြသပေးသော ဆရာသည်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဘုရားရှင်က ဘဝသုံးရပ်တွင် ငယ်စဉ်က မိဘဆရာ သမားကို ချစ်တတ်ရမည်ဟု ဟောကြားထားပါသည်။

ငယ်စဉ်က မိဘဆရာသမားကိုချစ်မှ မိဘက ကျောင်းထား ပညာသင်စေမည်။ ဆရာကကောင်းစွာ သင်ပေးမည်။ ထိုသို့ပညာသင်စေသောမိဘ ပညာသင်သော ဆရာကို ချစ်ရပါမည်။

ဒုတိယအရွယ်၌ မိသားစုကိုချစ်တတ်ရမည်ဟု ဟောပါသည်။ မိမိ၏သားသမီး သားမယားတို့ကို ကြင်နာစွာ ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီး ချစ်ခင်ပါမှ မိသားစု အိမ်ထောင်သာယာပြီး သားသမီးများလည်း ပညာတတ်လူတော်များ ဖြစ်ကြပါမည်။

တတိယအရွယ်၌ မိမိကိုယ်ကို ချစ်တတ်ရမည်ဟု ဟောပါမည်။ မှန်ပါသည်။ သံသရာဘဝကူးရာတွင် မိမိ ကိုယ်တိုင် ဒါန သီလ ဘာဝနာပြုထားမှ သံသရာကူး ဘဝကူး ကောင်းပါမည်။ ထိုသို့ကူးရာတွင် မည်သည့်သားသမီး ဆွေမျိုးမှလာရောက် ကူညီပေးနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ မိမိဘဝ မိမိအားထုတ်ကြိုးစားထားမှ မိမိဘဝချမ်းသာမည်။

ထိုသို့သော အရွယ်တိုင်းအားထုတ်ရမည့်လုပ်ငန်း တိုင်း၌ နည်းလမ်းပြသညွှန်ကြားပေးသော ဆရာသည် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့သောဆရာသည် မိမိ၏တပည့်သား တို့အတွက် မိမိ၏မေတ္တာ စေတနာကို အပြည့်အဝထားကြ သည်သာများပါသည်။

တပည့်များကြီးပွားချမ်းသာရေးအတွက် အနစ်နာခံ
သွားသောဆရာများ၊ ကြိုးစားအားထုတ်ပညာပေးသွားသော
ဆရာများ လမ်းညွှန်ပြုသောဆရာများ များစွာရှိခဲ့ပါသည်။

ဤကဏ္ဍတွင် ခေတ်အဆက်ဆက်က ရှိခဲ့သော
ဤကဲ့သို့သော ဆရာများအချို့ကို နမူနာထုတ်နှုတ်ပြအပ်
ပါသည်။

တပည့်အတွက် မိခင်ကိုစတေးခံခဲ့သောဆရာဖြစ်

ဗာရဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းနန်းစံစဉ်ကာလ
ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်ဝယ် ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်ပြည်၌
ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်သော ဒိသာပါမောက္ခဆရာတစ်ဦး ရှိသည်။
ထိုဆရာကြီးသည် အလုံးစုံသော အတတ်တို့၌ တတ်ကျွမ်း၍
တပည့်တို့အား ပညာသင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။

ဗာရဏသီပြည်မှ ပုဏ္ဏားမျိုးတစ်ဦးသည် သား
တစ်ယောက်ကို မွေးဖွားခဲ့သည်။ သား၏မိခင်သည် မိမိ၏
သားကို ဗြဟ္မာပြည်သို့ရောက်စေလို၍ မွေးသောနေ့မှစ၍
မီးကိုမငြိမ်းစေရန် ထားပေးသည်။

ထိုသတို့သား(၁၆)နှစ်အရွယ်ရောက်သော် မိဘတို့က
“ချစ်သား သင်သည် ဗြဟ္မာပြည်သို့ လားလို့သော်

ဤမီးကိုယူ၍ တောသို့ဝင်ကာ မီးကိုလုပ်ကျွေး
ရှိခိုးလျက် အကျင့်ကို ကျင့်ပါ။ အကယ်၍ အိမ်ယာ
တည်ထောင် လှူဘောင်၌ နေထိုင်လိုက တက္ကသိုလ်
သို့ သွားရောက်၍ ပညာ သင်ကြား ပြီး ဥစ္စာစီးပွား
ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ပါလေ”

ဟု ပြောဆိုကြသည်။

သတို့သားသည် စဉ်းစားသည် -

“ ငါသည်တော၌နေ၍ မီးကိုလုပ်ကျွေးခြင်းငှာ
မတတ်နိုင်၊ တက္ကသိုလ်၌ ပညာသင်ပြီး ဥစ္စာကိုသာ
ဖြစ်စေခြင်းငှာသင့်သည်”

ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး မိဘတို့ကို တက္ကသိုလ်၌ ပညာသွားရောက်
သင်လိုကြောင်းပြောပြသည်။

ထိုအခါ မိဘတို့သည် သားကိုတက္ကသိုလ်၌ ပညာ
သင်ရန် ဆရာအတွက် ဉာဏ်ပူဇော်ခ တစ်ထောင်သော
ငွေကိုပေးပြီး တက္ကသိုလ်သို့ စေလွှတ်လိုက်သည်။ သတို့သား
လုလင်သည် မိဘတို့ကို ရှိခိုးပြီး တက္ကသိုလ်ပြည်သို့
သွားရောက်ကာ ပညာသင်ယူလေသည်။

မိဘတို့၏ဆန္ဒကား သားကိုအိမ်ယာတည်ထောင်လှူ
လောင်၌ ‘မနေစေလို၊ ဗြဟ္မာပြည်သို့သွားသော အကျင့်ကို

၁၄၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ကျင့်စေပြီး ဗြဟ္မာပြည်သို့ သွားရောက်စေလိုသည်။ ထိုသို့ သွားရောက်စေရေးအတွက် မိမိ၏သားကို မိန်းမတို့၏ အပြစ်ကို သိမြင်စေလိုသော ဆန္ဒရှိနေကြသည်။

သတို့သားလုလင်သည် သုံးနှစ်အကျော်တွင် တက္ကသိုလ်မှ ပညာသင်ယူပြီး မိဘတို့ထံသို့ ပြန်လည်ရောက် ရှိလာလေသည်။ မိခင်ကသားကို ပို၍ပင် အိမ်ထောင် မပြုစေချင်၊ မိန်းမတို့၏အပြစ်ကို သိစေပြီး တော၌မီးကိုရှိခိုး ကာ တရားအကျင့်ကို ကျင့်စေလိုသည်။

“တက္ကသိုလ်ဆရာကြီးသည် ပညာရှိ၏၊ လိမ္မာ၏၊ ငါသားအားမိန်းမတို့၏ အပြစ်ကို ပြောဆိုခြင်းငှာ တတ်နိုင်လင့်”

ဟုကြံစည်မိသည်။

တစ်နေ့တွင် မိခင်သည် သားကိုခေါ်ယူတွေ့ဆုံပြီး-

“ချစ်သား-သင်သည် တက္ကသိုလ်မှ အတတ်ပညာ အစုံတတ်ခဲ့ပြီလော”

ဟု မေးသည်။

“မိခင်-သင်အပ်ခဲ့ပါပြီ”

“ဒါဆို သင်သည် အသာတမန္တန်ကိုလည်း သင်အပ် ခဲ့ပြီလော”

“မိခင် ထိုအတတ်ကို မသင်ခဲ့ရပါ”

“ချစ်သား-သင်သည် အသာတမန္တန်အတတ်ကို မသင်ခဲ့ရပါက အတတ်ပညာပြည့်စုံစွာသင်ခဲ့ရသည် မမည်ပါ။ တစ်ဖန် တက္ကသိုလ်သို့ပြန်၍ ထိုအတတ်ကို သင်ယူပါလေ”

“မိခင်-ကောင်းပါပြီ၊ ကျွန်ုပ်ထိုအတတ်ကို ပြန်လည် သင်ယူပါမည်”

သတို့သားလုလင်သည် ထိုသို့ဝန်ခံပြီးလျှင် တက္ကသိုလ်သို့ တစ်ဖန်ပြန်သွားခဲ့သည်။

ထိုအချိန်ဝယ် ဒီသာပါမောက္ခဆရာကြီး၏မိခင် သည်ကား အသက်(၁၂၀)အရွယ်ရှိပြီး မျက်စိတစ်ဖက်လည်း မမြင်တော့ပါချေ။ ဆရာကြီးသည် မိမိ၏မိခင် ချေးသေး အညစ်အကြေးကို ကိုယ်တိုင်သုတ်သင်ပေး၏ ကိုယ်တိုင် ရေမိုးချိုးအဝတ်အစားလဲ ထမင်းအစာကျွေး၏။

ထိုသို့ ဆရာကြီးကိုယ်တိုင် လုပ်နေသည်ကို တပည့် တို့က မနှစ်သက်ကြ၊ ရွံရှာကြသည်။

ဆရာကြီးသည် ထိုအကြောင်းကိုသိ၍ -

“ငါသည် တော၌နေ၍ မိခင်ကိုအေးဆေးစွာ လုပ်ကျွေးပြုစုက ပို့သင့်တော့မည်”

၁၄၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘီအေ)

ဟု စဉ်းစားပြီး တပည့်များကို မိမိ၏လက်ထောက်ဆရာအား အပ်နှံ၍ မိခင်ကိုတောအရပ်သို့ခေါ်ဆောင်ကာ ကောင်းစွာ အေးဆေးစွာပြုစုလုပ်ကျွေး၍ နေလေသည်။

သတို့သားလုလင် တက္ကသိုလ်ပြန်ရောက်လာ၍ ဆရာကြီးကို မတွေ့ရသောအခါ စုံစမ်းမေးမြန်းပြီး အကြောင်းကိုသိသောအခါ ဆရာရှိရာတောသို့ လိုက်သွား ခဲ့လေသည်။ ဆရာကို တွေ့သောအခါ ရိုသေစွာရှိခိုး၍ ရပ်တည်နေလေသည်။

“အမောင် အဘပင်္ဂကြောင့်လျှင် ငါ့ထံသို့ လျှင်မြန်စွာ လိုက်လာရပါသနည်း”

“ဆရာ-ကျွန်ုပ်ကို ဆရာသည် အသာတမည်သော မန္တန်ကို မသင်ပေးသည် မဟုတ်ပါလော”

“သင်အား - ဤမန္တန်ကို သင်ကြားရန် မည်သူက စေခိုင်းပါသနည်း”

“အကျွန်ုပ်၏အမိသည် စေခိုင်းပါသည်”

“ဤလောက၌ တစ်စုံတစ်ခုသော အသာတမန္တန် မည်သည်မရှိ၊ ဤလုလင်၏အမိသည် ဤလုလင်ကို မိန်းမတို့၏အပြစ်ကို သိစေလိုသည်ဖြစ်လေတံ့။”

ဟု ကြံစည်မိလေသည်။

“ကောင်းပြီ - တပည့်၊ သင့်ကိုအသာတမည်သော မန္တရားကို သင်ပေးအံ့၊ ယနေ့မှအစပြု၍ ငါ၏ အရာ၌တည်၍ ငါ၏အမိကို မိမိလက်ဖြင့် ရေချိုး ပေးပါ။ နံ့သာလိမ်းပေးပါ။ စားစရာသောက်စရာ ပေး၍ လုပ်ကျွေးပါ။ ငါ၏မိခင်ကို လက်ခြေစသည် တို့ကို ဆုပ်နယ်ပေးလျက် “အရှင်မ အိုခြင်းအရွယ် ရောက်နေသော်မှ အရှင်မ၏ကိုယ်သည် လှပနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ငယ်ရွယ်စဉ် ပျိုစင်ကာလဆိုမှ အလှသည် အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း” ဟု ဆိုပါ။ လက်ခြေ စသည်တို့ကို ဆုပ်နယ်သောကာလ၌ကား လက်ခြေ တို့၏အလှကို ချီးမွမ်းစကားကိုဆိုပါ။ သင့်ကို ငါ၏ အမိအိုက ပြန်လည်ပြောဆိုသောစကားတို့ကို ငါ့ အား ရှက်ကြောက်မရှိ၊ လျှို့ဝှက်ထိန်ချန်မရှိ ပြန် ပြောပါ။ ဤသို့သင်ပြုလုပ်ပေးလျှင် သင်လိုချင်သော အသာတမန္တရားအတတ်ပညာ ရပါလိမ့်မည်”။

“ဆရာ ကောင်းပါပြီ၊ ကျွန်ုပ်ဆရာဆိုသည့် အတိုင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်”

သတို့သားလုလင်သည် ထိုနေ့မှစ၍ ဆရာပြောပြ သောအလုံးစုံသော အမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင် ပေးလေ သည်။ ဆရာမိခင်အိုကို လုလင်က အဖန်တလဲလဲချီးမွမ်း

၁၄၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ပြောဆိုသံကို ကြားရဖန်များသော် မိခင်အိုက-

“ဤလုလင်သည် ငါ့ကိုအဖန်တလဲလဲ ချီးမွမ်းစကား ပြောဆို၏။ ငါနှင့်ကိလေသာဖြင့် ဓမ္မလျော်လိုသော ဆန္ဒရှိသည် ဖြစ်လတံ့။”

ဟုစဉ်းစားမိလေသည်။ အိုသော ကန်းသော မိခင်အိုတွင် ကိလေသာရာဂသည် ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

“လုလင်-သင်သည် ငါနှင့်ကိလေသာ ဓမ္မလျော်ခြင်း ငှာ အလိုရှိပါသလော”

ဟုမေးသည်။

“အရှင်မ-ငါသည် အလိုရှိပါ၏။ သို့သော် ဆရာကို ကား ကြောက်ရပါ၏”

“လုလင်-သင်သည်ငါ့ကို အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့ ငါ့သားကိုသတ်ပါလော့”

“အရှင်မ- ကျွန်ုပ်သည် ဆရာထံ၌ ဤမျှအတတ် သညာတို့ကို သင်ယူခဲ့ပါ၏။ ကိလေသာကိုမှီလျက် အဘယ်အကြောင်းဖြင့် သတ်ရပါအံ့နည်း”

“ကောင်းပြီ-သင်ကသာ ငါ့ကိုစွန့်မသွားဘူးဆိုလျှင် သားကိုငါ့ကိုယ်တိုင်သတ်ပေးမည်”

ဤသို့လျှင် မိန်းမတို့မည်သည့်ကား ဆင်းရဲကို ပေးတတ်ကုန်၏။ ယုတ်မာကုန်၏။ ထိုသို့သောအရွယ်ပင် ရှိစေကာမူ ရာဂကိလေသာစိတ်ကို ဖြစ်စေ၍ ကိလေသာ အစဉ်လိုက်တတ်ကုန်၏။ ဤသို့ကိလေသာစိတ်ဝင်လာက ကျေးဇူးရှိသောသားကိုပင် သတ်လိုသည်ဖြစ်ကုန်၏။

သတို့သားလုလင်သည် ထိုအကြောင်းတို့ကို ဆရာ အားပြောပြသည်။ ဆရာသည်တပည့်အား ကောင်းပြီဟု ပြော၍ မိမိမိခင်၏အသက် အပိုင်းအခြားကိုကြည့်သည် ရှိသော် ယနေ့ပင်သေမည်အဖြစ်ကိုသိသည်။

“လုလင်လာလော့-မိခင်၏စိတ်ဓာတ်ကို စုံစမ်းအံ့”

ဟု ဆရာသည်တပည့်လုလင်ကိုခေါ်ကာ ရေသဖန်းပင်ကို မိမိခန္ဓာကိုယ် အတိုင်းအတာတိုင်း ဖြစ်စေသည်။ မိမိပုံသဏ္ဌာန် ပြုလုပ်စေပြီး အိပ်ရာပေါ်တွင် စောင်ခြုံအိပ်နေသည့်သဏ္ဌာန် ပြုလုပ်စီမံထားသည်။ ကြိုးတန်းလည်း တန်းထားသည်။

“အမောင်.ပုဆိန်ကိုယူ၍ အမိကိုအမှတ်ပေးပါ လော့”

ဟု စေခိုင်းလိုက်သည်။

ဟုသည်သည် အဖွားအိုထံသို့သွား၍-

“အရှင်မ---ဆရာသည် သစ်ရွက်မိုးသောအိမ်ဝယ်

၁၄၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

မိမိအိပ်ရာထက်၌ အိပ်နေပြီ။ ငါသည်ကြိုးတန်းကို
ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးပြီ။ ဤပုဆိန်ကိုယူ၍ အကယ်၍
တတ်နိုင်လျှင် သွား၍ သတ်ပါလေ”

ဟု ပြောသည်။

“သင်သည် ငါ့ကိုစွန့်ခွာပစ်သွားမည်လော”

အဖွားအိုက တဏှာကိလေသာလွှမ်းသောစိတ်ဖြင့်
လုလင်ကိုထပ်မံမေးပြန်သည်။

“အရှင်မ အဘယ်ကြောင့် စွန့်ပယ်သွားရမည်နည်း၊
စွန့်ပယ်၍ မသွားပါ”

“ကောင်းပြီ၊ ဒါဆိုလျှင် ငါ့သားကို ငါ့ကိုယ်တိုင် သတ်
မည်”

အမယ်အိုသည် ပုဆိန်ကိုယူ၍ တုန်တုန်လှုပ်လှုပ်
ထလျှက် ကြိုးကိုဆွဲကာသွားပြီးလျှင် လက်ဖြင့်စမ်းကာ-

“ဤသူသည် ငါ့သားတည်း”

ဟူသောအမှတ်ဖြင့် အပေါ်ဖုံးအဝတ်ကိုဖယ်၍ တစ်ချက်
တည်းဖြင့် သေစေအံ့ဟူသောစိတ်ဖြင့် လည်ပင်းကိုမှန်းကာ
ခုတ်ချလိုက်လေသည်။

ခုတ်လိုက်သောအခါ ဒုတ်-ဒုတ် ဟူသောအသံသည်

ထွက်ပေါ်လာသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ဆရာက-

“အမိ-အဘယ်သို့ ပြုပါသနည်း”

ဟုမေးလိုက်သည်။

“ငါသည် လှည့်စားခံရသည်ဖြစ်ပြီ”

ဟု အမယ်အိုသည် သိရှိပြီး ရှက်ကြောက်ဖြစ်ကာ ချက်ခြင်း
သေဆုံးလေတော့သည်။

ဆရာသည် အမိအိုသေသည် အဖြစ်ကိုသိသော
အခါ ကောင်းစွာသင်္ဂြိုဟ်ပူဇော်ခြင်းကို ပြုသည်။

ထိုနောက်တပည့်ကိုခေါ်ကာ-

“တပည့် ---အသာတမန္တရားမည်သည် သီးခြားမရှိ၊
မိန်းမတို့မည်သည်ကား အသာတမည်ကုန်၏။
အသာတမန္တရားကို သင်ချေလော့ဟု ငါ့ထံသို့စေ
သော သင်၏အမိသည် မိန်းမတို့၏အပြစ်ကို သိစိမ့်
သောငှာ စေခြင်းဖြစ်၏။ ယခုခါသင်သည် မျက်
မှောက်လျှင် အမိအို၏ အပြစ်ကို မြင်ရပြီး ဤသို့
သောအကြောင်းကြောင့် မိန်းမတို့သည် ဆင်းရဲကို
ပံ့ပိုးတတ်ကုန်၏။ ယုတ်မာကုန်၏၊ ဤသို့သိပါလေ
လော့”

၁၅၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဟု ပြောဆိုဆုံးမကာ ပြန်လွှတ်လိုက်လေသည်။

ထိုတပည့်လူလင်သည် မိဘတို့ထံ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသောအခါ အိမ်ရာတည်ထောင်မပြုတော့ဘဲ တောထွက်၍ မီးကိုလုပ်ကျွေးသော ရသေ့ရဟန်းပြု၍ နေတော့သည်။

ဤအဖြစ်အပျက်တွင် ဆရာသည် မိမိ၏တပည့်အတတ်ပညာ တတ်ကျွမ်းစေလိုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိမွေးမိသခင်ကျေးဇူးရှင်ကိုပင် ပညာသင်အသုံးခံပစ္စည်းအဖြစ် အံသုံးပြုပြီး တပည့်ကိုလက်တွေ့ပညာသင်ပေးခဲ့သည်။ ဆရာ၏ မေတ္တာစေတနာ အနစ်နာ အတိုင်းအတာသည် အတိုင်းမရှိ အနှိုင်းမရှိပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

(ဣတ္ထိဝဂ် အသာတမန္တ ဇာတက)

ဆရာသည် တပည့်ထက် လက်စောင်းထက်ရမည်

ဗာရာဏသီပြည်၌ ငြိဟဒုတ်မင်း မင်းပြုချိန်ကာလ ဖြစ်သည်။ ဒိသာပါမေက္ခဆရာတစ်ဦးထံ၌ တပည့်ငါးရာ တို့သည် ပညာသင်ကြားလျက်ရှိသည်။ ဆရာသည် မိမိ တတ်သိသော အတတ်ပညာတို့ကို ဆရာစားမချန် အလုံးစုံ သင်ပေးခဲ့သည်။

ထိုအခါ တပည့်များသည် တပည့်၌မန်တက်ကာ ဆရာသည်လည်း ဤမျှသာတတ်သည်။ ငါတို့လည်း ယခု ဤမျှတတ်ပြီး ဆရာတပည့်ခွဲခြားစရာ မလိုတော့။ ဆရာ အားလည်း ဆရာအနေနှင့် ပြုစုစရာမလိုတော့။

ဤသို့လျှင် မာနတက်ကြွပြီးလျှင် ဆရာထံသို့ မသွားကြတော့၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်များလည်း မပြုကြ တော့ချေ။

တစ်နေ့သောအခါ ဆရာသည် ဆီးပင်ရင်း၌ ထိုင်နေစဉ် တပည့်တို့သည် ဆရာကိုကဲ့ရဲ့လိုသည်ဖြစ်၍ ဆီးပင်ကို လက်သီးဖြင့်ခေါက်ကာ-

“ဤသစ်ပင်သည် အနှစ်မရှိသည်သာလျှင်တည်း” ဟုပြောဆိုလျက်နေကြသည်။

ဆရာသည်တပည့်များက မိမိကို မထေမဲ့မြင်ပြု သည်၊ အပြစ်ကဲ့ရဲ့သည် အဖြစ်ကိုသိ၍-

၁၅၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

“တပည့်တို့-သင်တို့ကို ငါသည် ပြသနာတစ်ခုမေးမည်၊ ဖြေကြမည်လော” ဟုမေးလိုက်သည်။

“မေးပါ-ဖြေကြားပါမည်”

ဟုတပည့်တို့က ဆရာမေးတာကို အရေးမစိုက်လောက်သောသဘောဖြင့် ပြန်ပြောကြသည်။

“တပည့်တို့-ကာလသည် မိမိအတူတကွ စားနပ်ရိက္ခာသာလျှင်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကိုစား၏။ အကြင်သတ္တဝါသည်ကား ကာလကိုစား၏၊ ထိုသတ္တဝါသည် သတ္တဝါတို့ကို ကျက်စေတတ်သော တဏှာတည်းဟူသောမီးကို ဉာဏ်တည်းဟူသော မီးဖြင့် လောင်မြိုက်စေ၏။ ဤသတ္တဝါသည်အဘယ်နည်း” တပည့်တို့သည် ထိုပြသနာ၏အဖြေကို စဉ်းစားကြသည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မဖြေနိုင်ကြချေ။

ထိုအခါ ဆရာက-

တပည့်တို့-အတတ်ပညာတို့သည် ဗေဒင်သုံးပုံ၌သာ ရှိသည်ဟူ၍ အမှတ်မပြုလင့်၊ သင်တို့သည် ဆရာသိသမျှငါတို့သိ၏ဟု ထင်မှတ်ကာ သင်တို့သည် ငါ့ကိုဆီးပင်နှင့်တူ၏ဟု ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ပြောဆိုကြ၏။ သင်တို့ထက် သင်တို့ဆရာငါသည် များသော အကြားအမြင် ဗဟုသုတရှိသည်ကို သိကြကုန်လော့၊ ယခုဤပြသနာကို(၇)ရက် အချိန်ပေးမည်၊

ဤပြဿနာအဖြေကို စဉ်းစားပြီး ရအောင် ထုတ်ယူ
ကြပါကုန်”

ဟု ပြောဆိုပြီး ပြန်လွှတ်လိုက်လေသည်။

တပည့်များသည် ဆရာကိုရှိခိုးပြီးလျှင် မိမိတို့၏နေရာ
အသီးသီးသို့ ပြန်သွားကာ ထိုပြဿနာ၏အဖြေကို ခုနစ်ရက်
ပတ်လုံးစဉ်းစားဆင်ခြင်ကြသည်။ စဉ်းစားအဖြေထုတ်၍မရ
ကြပေ။ ခုနစ်ရက်စေ့သောအခါ ဆရာထံသို့ ပြန်သွားပြီး
ဆရာကို ရှိခိုးကာနေကြသည်။

“တပည့်တို့ ပြဿနာ၏အဖြေကို ရရှိကြပြီးလော”

“ဆရာအဖြေမရနိုင်ကြပါ”

“လည်တို့၌စွပ်အပ်သော ပွားကုန်သော အမွှေးရှိ
ကုန်သော များစွာသောလူတို့၏ ဦးခေါင်းတို့သည်
ထင်ကုန်၏။ ဤဦးခေါင်းတို့တွင် တစ်ခုသောဦးခေါင်း
သည်သာလျှင် သိတတ်သောနားရှိ၏”

ထိုအဖြေစကားကို ကြားကုန်သော တပည့်တို့သည်

“ဆရာသည် အံ့ဖွယ်ရှိပေစွတကား”

ဟု မြည်ဆိုကာ မိမိတို့တွင်ရှိသောမန်ကိုပယ်ကြပြီး ဆရာကို
ရှိခိုးကာ ယခင်ကအတိုင်းပင် ရှိသေခြင်း၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်
ပြုခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြတော့သည်။

ဆရာဟူက ဘယ်သောအခါမျှ မတုပကြလေရာ။

(မူလပရိယာယဇာတ်၊ ဒုကနိပါတ်)

တပည့်၏ အနာဂတ်နှင့်ဆရာ၏ မေတ္တာဓာတ်

ဗာရဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုချိန်ကာလ ဖြစ်သည်။ တက္ကသိုလ်ပြည်ရှိ ဒိသာပါမောက္ခဆရာ တစ်ဦး သည် များစွာကုန်သော မင်းသား-ပုဏ္ဏားသားတို့ကို အတတ် ပညာသင်ပေးလျက် ရှိပါသည်။

ဗာရဏသီမင်း၏သားသည် အသက်(၁၆) နှစ် ပြည့် သောအခါ ဒိသာပါမောက္ခဆရာထံသို့ လာရောက်၍ ဗေဒင် သုံးပုံနှင့်တကွ(၁၈)ရပ်သော အဋ္ဌာရသပညာတို့ကို သင်ယူ သည်။

အတတ်ပညာသင်ယူသပြီး၍ မိမိရပ်ထံပြန်ရန် ဆရာ ထံ လာရောက်ခွင့်ပန် နှုတ်ဆက်ကန်တော့သည်။

ဆရာသည် ထိုတပည့်ကိုမိမိ၏ အင်္ဂါဝိဇ္ဇာအတတ် ဖြင့် မင်းသားကို လေ့လာစစ်ဆေးအကဲခပ်မိသည်။

“ဤမင်းသားသည် မင်းဖြစ်သောအခါ မိမိ၏သားကို အမှီပြု၍ အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ ငါသည် ဤမင်းသားကို အန္တရာယ်မရောက်သည်ကို ပြုအံ့” ဟုကြံစည်ပြီးနောက် တပည့်မင်းသားကို ဤသို့မှာကြားပြီး ဂါထာ(၄)ဂါထာကို သင်ပေးသည်။

“မင်းသား---သင့်အား သားကိုအမှီပြုပြီး အသက်

အန္တရာယ်ရှိရာ၏။ သင်သည် ယခုငါသင်ပေးအပ်သော ဂါထာလေးပုဒ်တွင် တစ်ပုဒ်ကို သင်မင်းဖြစ်၍ သင်၏သားအသက်(၁၆)နှစ် ရှိသောကာလရောက်သော် ထမင်းစားစဉ်တွင် ရွတ်ပါ။ နှစ်ခုမြောက်သော ဂါထာကို ခ၊စားသောကာလ၌ ရွတ်ပါ။ သုံးခုမြောက်သောဂါထာကို ပြဿာဒိသို့တက်လက်သော် စောင်းတန်းဦး၌ရပ်၍ ရွတ်လေလော့၊ လေးခုမြောက်သော ဂါထာကို အိပ်ရာကြက်သရေတိုက်သို့ ဝင်လတ်သော် တံခါးခုံ၌ရပ်၍ ရွတ်လော့။”

“ဆရာအရှင် ကောင်းပါပြီ”

တပည့်မင်းသားသည် ဤသို့ဝန်ခံပြီးလျှင် မိမိနေရာဗာရာဏသီပြည်သို့ ပြန်သွားခဲ့သည်။ ဗာရာဏသီသို့ ပြန်ရောက်သော် အိမ်ရှေ့မင်းအရာကို ပေးအပ်ခံရပြီးနောက် မကြာခင်ဗာရာဏသီမင်းအဖြစ်ကို ရရှိနန်းစံရလေသည်။

မင်းအဖြစ်ရရှိပြီး မကြာခင် မိဖုရားကြီးမှ သားတော်တစ်ပါး ဖွားမြင်လာခဲ့သည်။

ထိုမင်းသား အသက်(၁၆)နှစ်ရှိသောအချိန်ဝယ် ဖခမည်းတော်မင်း၏ ဥယျာဉ်ကစားခြင်းစသော အရှိန်အဝှမ်းစိမ်ကြက်သရေ တန်ခိုးအာဏာတို့ကို မြင်လတ်သော်

၁၅၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ) *

အဖကိုသတ်၍မင်းအဖြစ်ကို ရယူလိုသောစိတ်များပေါ်လာသည်။

သို့အတွက် မင်းသားငယ်သည် မိမိ၏အလုပ်အကျွေးများကို ပြောပြပြီးသည် အလုပ်အကျွေးများကလည်း-

“မင်းသား ကောင်းသည် အိုသောကာလ၌ ရအပ်သော စည်းစိမ်ဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း၊ တစ်စုံတစ်ခုသော ဥပါယ်ဖြင့် မင်းကိုသတ်၍ မင်းအဖြစ်ကို ယူခြင်းငှာ သင့်ပါသည်”

ဟု အားပေးအားမြှောက်ပြုကြသည်။

“ငါသည် ဖခမည်းတော်နှင့် ယနေ့ ထမင်းအတူတူ စားမည်၊ စားစဉ်အဖ၏ ထမင်းသို့ အဆိပ်ထည့်၍ သတ်မည်”

မင်းသားသည် ဤသို့စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ပြီး ဖခင်နှင့် ညစာအတူတူစားသည်၊ စားစဉ်အဆိပ်ကို ဖခင်အလစ်၊ ဖခင်၏ ထမင်းခွက်၌ထည့်ရန် အသင့်ကိုင်ထားပြီး စောင့်နေသည်။

“ကြွက်တို့အား ထုသောဖွဲသည် အမှိုက်အမှောင်၌ လည်း ဖွဲအဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှား၏။ ဆန်သည်လည်း ဆန်အဖြစ် ထင်ရှား၏၊ ဖွဲတိုင်းဖွဲတိုင်းကို ကြည့်၍ ဆန်ကိုသာလျှင် စားကုန်၏”

မင်းကြီးက မင်းသားအခြေအနေပျက်သည့် အမှု အရာကိုကြည့်ပြီး ဆရာသင်ပေးလိုက်သော ပထမဂါထာကို ချွတ်ဆိုလိုက်သည်။

မင်းသားငယ်သည် ငါ၏အကြံကု အဖသိချေပြီးဟု ထင်ကာ ကြောက်ရွံ့ပြီး အဆိပ်ကို ထမင်းခွက်၌ မချဝံ့တော့ဘဲ ထမင်းကို မစားတော့ဘဲ ထ၊ ကာ အဖကိုရိုခိုးပြီး ထိုနေရာမှ ထွက်ခွါပြေးခဲ့သည်။

ထိုအကြောင်းကို မိမိ၏အလုပ်အကျွေးများကို ပြောပြတိုင်ပင်ပြန်သည်။ မင်းသားနှင့် အလုပ်အကျွေးတို့သည် ဥယျာဉ်၌ လျှို့ဝှက်စွာဆွေးနွေးကြပြန်သည်။

“သန်လျက်ကိုဖွဲ့၍ ကြီးစွာသောမင်းပွဲသဘင် ခ၊ စားခြင်းသို့ရောက်သောကာလ၌ အမတ်တို့၏အတွင်း၌ နေပြီး မင်းကြီးမေ့လျော့အမှတ်တမဲ့ဖြစ်စဉ် သန်လျက် ဖြင့်ရုတ်တရက် ထခုတ်၍ သတ်ကာအောင်မြင်နိုင်ပါသည်”

ဟု အကြံပြုကြပြန်သည်။

မင်းသားသည် သဘောတူ၍ကြီးစွာသော မင်းပွဲသဘင်ခ၊စားအံ့သောနေ့ရောက်လတ်သော် သန်လျက်ကို ဝှက်ယူလာပြီး ထိုမှဤမှ လှည့်လည်လျက် မင်းကြီးကို

သတ်ခွင့်ရရန် အခွင့်အခါကို စောင့်နေလေသည်။

“ဥယျာဉ်၌လည်းကောင်း၊ ရွာ၌လည်းကောင်း၊ နားရင်း၌ကပ်၍ တိုးတိုးလျှို့ဝှက်တိုင် မင်းချင်းသည်ရှိ၏။ ထိုတိုင်ပင်မှုများသည် ငါ့ကိုသတ်အံ့သောငှာ တိုင်ပင်သော အမှုများသာဖြစ်သည်။ ထိုအလုံးစုံကို ငါသည်သိနေပါ၏”

ဟု မင်းကြီးက ဒုတိယဂါထာကို ရွတ်ဆိုလိုက်ရာ မင်းသားသည် ငါ၏ဖခင်သည် ငါ၏အကြံကိုသိနေပြီးဟု စိုးရိမ်စိတ်ဖြစ်ကာ ထိုအနီးအနားမှလွှတ်ခွာသွားပြီး အပေါင်းပါများကို အကြောင်းစုံပြောပြသည်။ ခုနစ်ရက် ရှစ်ရက်လွန်သော် မင်းကြီးထံမှ မည်သို့သောတုံ့ပြန်မှုမျှမလာ၍ အပေါင်းအဖော်များက အကြံပြုတိုက်တွန်းကြပြန်သည်။

“အရှင်သား--အရှင်သား၏ခမည်းတော်သည် အရှင်သားကို ရန်သူအဖြစ်မသိသည်က မှန်ပါ၏။ နောက်တစ်မျိုးကြံ၍ သတ်ရန်စီမံပါလေ”

မင်းသားငယ်သည် ဖခင်ကိုသတ်ရန် အကြံထုတ်ပြန်သည်။ ဖခင်သည် စောင်းတန်း၌ တစ်ဦးတည်းလမ်းလျှောက်လေ့ရှိသည်။ ထိုနေရာ၌ တစ်နေရာ၌ ပုန်းကွယ်နေပြီး သတ်က ရနိုင်၏ဟု ကြံစည်မိသည်။

တစ်နေ့တွင် မင်းသားသည်စောင်းတန်းဦး၌ ပုန်းကွယ်လျက် ဖခင်၏အရိပ်အခြေကို အကခတ်ကြည့်နေသည်။ ဖခင်မင်းကြီးသည် လမ်းလျှောက်ပြီး အတန်ငယ်ညောင်း၍ စောင်းတန်းဦး၌ရပ်ကာ တတိယမြောက်ဂါထာကို ရွတ်ဆိုမိလေသည်။

“အဖဖြစ်သော မျောက်သည် သားငယ်မျောက်၏ မျိုးစေ့ကို သဘောအားဖြင့်ငယ်စဉ်ကပင် သွားကိုဖြင့် ကိုက်ဖြတ်သည်ဖြစ်၍ ယောက်ျားအဖြစ်ကို ဖျက်ဆီး၏”

မင်းသားသည် ထိုဂါထာကိုကြားသော် ခမည်းတော်သည် ငါ့အကြံကိုသိ၍ ငါ့ကိုဖမ်းလိုသည် ဖြစ်ရာ၏ဟု တွေးတောကြောက်လန့်ပြီး မိမိ၏အပေါင်းအဖော်များ စောင့်ဆိုင်းနေရာသို့ ပြန်ပြေးသွားသည်။

“ခမည်းတော်သည် ငါ့ကိုခြိမ်းခြောက်စကားဆို၏” ဟု ပြောပြသည်။ အပေါင်းအဖော်တို့က အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်ရန် အကြံပြုကြသည်။

လ၌လွန်သော် အခြေအနေအကြောင်းမထူးသည်ကို တွေ့ကြ၍ -

“မင်းသား---သင်၏ခမည်းတော်သည် သင်လုပ်ကြံ

၁၆၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

သည်ကိုမသိ၊ အကယ်၍ သိပါက ယခုလောက်ဆို သင့်ကို ဖမ်းဆီးညှင်းဆဲနှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ရာ ၏။ မင်းသားသည် တစ်မျိုးတစ်ဖုံကြံပြီး မင်းကြီးကို သတ်ပါလေ”

ဟု အကြံပြုကြသည်။

မင်းသားသည် မင်းကြီးကို အိပ်ရာခန်း ပလ္လင်ထက်၌ သတ်ရန်ကြံစည်မိပြီး တစ်နေ့တွင် မင်းကြီးအိပ်ယာတိုက်ခန်း ပလ္လင်အောင်၌ သန်လျက်ကိုင်ပြီး ပုန်းဒေအောင်းနေသည်။

မင်းကြီးသည် ညညီလာခံပြီးသော် အိပ်အံ့ဟုဆိုပြီး မိမိ၏အသရေရှိသော တိုက်ခန်းသို့ဝင်ရန် အပေါက်ဝ ရောက်သော် ဆရာမှာကြားသောစကားကို သတိရပြီး စတုတ္ထဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေသည်။

“သင်သည်- မှန်ညှင်းခင်းသို့ဝင်သောကာလ၌ ဆိတ် ကန်းကဲ့သို့ ကြောက်ခြင်းကြောင့် ထိုမှဤမှ လှုပ်ရှား ၏။ ယခုအခါ၌ သတ်အံ့ဟူ၍ ပလ္လင်အောက်၌ အကြင်အိပ်ခြင်းကို ပြုနေ၏။ ထိုအလုံးစုံကို ငါသည် သိနေပါ၏။”

မင်းကြီးက သား ပလ္လင်အောက်မှာ မိမိကိုသတ်ရန် ပုန်းနေသည့်အခြေအနေမှန်ကို မသိပါဘဲလျက် ဂါထာကို

ရွတ်ဆိုလိုက်ရာ သတ်ရန်တကယ်စောင့်နေသော သားသည်
ထိုအဓိပ္ပါယ်ကိုသိပြီး မင်းကြီး-ငါ့အကြောင်းကို သိနေပြီးဟု
ထင်ကာ ကြောက်လန့်ကာ ပလ္လင်အောက်မှ ထွက်လာပြီး
လျှင် ခမည်းတော်၏ခြေရင်း၌ ရှိခိုးကာ-

“ကျွန်ုပ်အား သည်းခံပါလော့”

ဟုဆိုကာ ဝန်ချတောင်းပန်စကား ဆိုလေသည်။

“သင်ကား---ငါပြုသောအမှုကို ဘယ်သူမှ မသိဟု
ထင်မှတ်ပြီး ကြံစိ၏။ သင်၏အကြံအစည်ကို ငါသည်
သိနေ၏”

ဟု ပြောဆိုခြင်းခြောက်ကာ သားကိုသံခြေကျင်းဖြင့်ဖွဲ့၍
နှောင်အိမ်၌သွင်းကာ အစောင့်အရှောက်ဖြင့် ထားလေတော့
သည်။

မင်းကြီး နတ်ရွာစံပြီးမှသာ သားတော်အချုပ်နှောင်
က လွတ်ပြီး ထီးနန်းအရိုက်အရာကို ဆက်ခံစေသည်။

ဤတွင် ဆရာ၏ တပည့်အပေါ် အမြော်အမြင်
ကြီးစွာဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုသည် ဆရာ၏ကြီးစွာသော
ကရုဏာ မေတ္တာဓာတ်ကြီးမားကြောင်းနှင့် တပည့်၏
အသက်ကိုပင် အကာကွယ်ပေးခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

(စတုတ္ထနိပါတ်ကောလိယဝဂ် ထုသဇာတက)

၁၆၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ)

တပည့်တွက်တာ နောင်ကျိုးငှာ ဆုံးမသည့် မြတ်ဆရာ

ဗာရဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း၌ ဗြဟ္မဒတ္တမည်သော သားတော်တစ်ပါး ရှိသည်။ ထိုသားတော် ပညာသင်ချိန် ရောက်သော် ခမည်းတော်သည် မိမိသားတော် မာနကင်းစေရန် အချမ်းအပူကို သီးခံနိုင်ရန် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မိမိမြို့၌ရှိသော ဆရာထံတွင် ပညာမသင်စေဘဲ အဝေးမြို့ရှိ ဆရာထံသို့ ပညာသင်စေလွှတ်ရန် စီမံသည်။

မင်းကြီးသည်သားကို ခေါ်ယူတွေ့ဆုံကာ တစ်လွှာ ဖိနပ်၊ သစ်ရွက်ထီး အသပြာတစ်ထောင် ဆရာအား ပူဇော်ရန်ပေးပြီး တက္ကသိုလ်သို့ ပညာသွားရောက် သင်ယူရန် ပြောကြားသည်။

ဗြဟ္မဒတ္တမင်းသားသည် ဖခင်၏အစီအမံကို ငြင်းဆန်ခြင်း မပြုဘဲ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့သွားခဲ့သည်။ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ရောက်သော် ဆရာအိမ်ကို စုံစမ်းသွားပြီး ဆရာထံ ရှိခိုးကာ ရပ်တည်သည်။

“အမောင်---အဘယ်အရပ်က လာပါသလဲ”

“ဗာရဏသီပြည်မှ လာပါသည်”

“အဘယ်သူ၏ သားနည်း”

“ဗာရဏသီမင်း၏ သားဖြစ်ပါသည်”

“အဘယ်ကိစ္စကြောင့် လာပါသနည်း”

“ပညာသင်ယူလို၍ လာပါသည်”

“ထိုသို့ဆိုကား ဆရာ၏ပညာသင်ခအဖို့ကို ယူခဲ့ပါသလော၊ (သို့မဟုတ်)ပညာသင်တပည့် (ဓမ္မန္တဝါသိက)ခံလိုပါသလော”

“ဆရာ အဖို့ကိုယူခဲ့ပါသည်”

(ပညာသင်တပည့်ဟူသည် နေ့အခါဆရာ၏ အိမ်မှ ကိစ္စအဝဝကို ပြုလုပ်ရပြီး ညဉ့်အချိန်စာသင်ခွင့်ရသည်။ စာသင်အဖို့အခမပေးရသော တပည့်မျိုးဖြစ်သည်။ ပညာသင်အဖို့အခပေးသူမှာ သားကြီးကဲ့သို့ အလုပ်၊မလုပ်ရဘဲ အတတ်ပညာသက်သက်သာ သင်ယူကြရသည်။)

ဗြဟ္မဒတ္တမင်းသားသည် ဆရာအဖို့ ဉာဏ်ပူဇော်ခ (၁၀၀၀)ကို ပူဇော်လိုက်သည်။

ဆရာသည် ဗြဟ္မဒတ္တမင်းသားကို ကောင်းသော နက္ခတ်အချိန်နှင့်တိုက်၍ ပညာသင်ကြားပေးလေသည်။

တစ်နေ့သောအချိန်တွင် ဆရာသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်အတူ ရေချိုးရန် ရေချိုးဆိပ်သို့သွားသည်။

လမ်းခရီးတစ်နေရာ၌ အမယ်အိုသည် နှမ်းတို့ကို အဖြူချွတ်၍ ဖြန့်နေလှမ်းလျက် စောင့်နေသည်။ ဗြဟ္မဒတ္တ

၁၆၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ)

မင်းသားသည် ထိုနှမ်းတို့ကိုမြင်ရလျှင် စားလိုသောဆန္ဒ ပြင်းပြသည်ဖြစ်၍ တစ်ဆုပ်ကောက်ယူကာ စားလိုက်သည်။

အဖွားအိုသည် မြင်သော်လည်း ချင်ခြင်းတပ်၍ စားသည်ဖြစ်မည်ဟုဆိုကာ ဘာမျှမပြောဘဲ နေလိုက်သည်။

နောက်နေ့တွင်လည်း မင်းသားသည် အလားတူ ယူစားပြန်သည်။ အဖွားအိုက ဘာမျှမပြောချေ။ တတိယနေ့ ဆက်လက်ကောက်ယူစားသော် အဖွားအိုသည်-

“ဒိသာပါမောက္ခဆရာသည် မိမိ၏တပည့်တို့ကို ငါ့ကိုလုယက်စေ၏”

ဟု အော်ဟစ်ငိုယိုပြောဆိုလေသည်။

ထိုအသံကိုကြား၍ ဆရာသည် ပြန်လှည့်လာကာ
“မိခင်---ဤအမှုကား အသို့နည်း”

ဟု မေးသည်။

“အရှင်---အရှင်၏တပည့်သည် ယနေ့နှမ်းတစ်ဆုပ် ယမန်နေ့က နှမ်းတစ်ဆုပ်၊ တမြန်နေ့က နှမ်းတစ်ဆုပ် ကို ယူ၍စားနေပါ၏။ ဤသို့စားသော် ကျွန်ုပ်၏ ဥစ္စာအလုံးစုံ ကုန်လတ် မဟုတ်ပါလော”

ဟုပြောကြားသည်။

“မိခင်---မငိုလင့် သင့်အားအဖို့ကို ပေးပါအံ့.”

“အရှင် ကျွန်ုပ်ကား အဖို့ဖြင့်အလိုမရှိပါ။ ဤလူလင်
ကို နောင်တစ်ဖန် ဤအမှုမပြုရန်သာ ဆုံးမပေးပါ”

“မိခင်---ထိုသို့ဆိုကာ ကြည့်ပါလော့.”

ဆရာသည် ထိုဗြဟ္မဒတ္တမင်းသားအား တပည့်
နှစ်ယောက်ကို ချုပ်ကိုင်စေပြီး ဝါးကြမ်းစိပ်ဖြင့် “နောင်ဤသို့
မပြုလင့်” ဟု ဆို၍ သုံးကြိမ်ရိုက်နှက်လိုက်လေသည်။

မင်းသားသည် ဆရာကို မျက်နှာမှ ခြေဖျားအထိ
ခြေဆုံးခေါင်းဆုံးကြည့်ကာ မျက်ထောက်နီ၍ ဒေါသအမျက်
ထွက်သော အမူအရာဖြင့်ကြည့်သည်။

ဆရာသည် တပည့်ကိုရိုက်နေစဉ်မှာပင် တပည့်၏
အမူအရာကို အကဲခပ်ကြည့်ရာ မိမိကိုမျက်ထောက်နီဖြင့်
မကြေမနပ်ပြန်ကြည့်သည်ကို သတိပြု မြင်မိသည်။

ဗြဟ္မဒတ္တမင်းသားသည် ဆရာအပေါ်၌ ထိုအညှိုးကို
အမြဲစိတ်ထဲ စွဲထားခဲ့သည်။

အတတ်ပညာစုံလင်ပြီးသော် မိဘရပ်ထံ ဗာရဏသီ
သို့ပြန်ခဲ့သည်။ မိမိကိုရိုက်နှက်ဆုံးမခဲ့သော ဆရာကိုလည်း
မိမိမင်းဖြစ်က မိမိထံဖိတ်ကြား၍ ဂလဲ့စားချေ သတ်မည်ဟု
စိတ်ယုတ်မာစွဲ စွဲနေခဲ့သည်။

၁၆၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

မကြာခင် မိမိ၏ဘခင်က မိမိကို အိမ်ရှေ့မင်းအရာ ပေးပြီး ဘခင်နတ်ရွာစံသောအခါ ဗာရဏသီထီးနန်းကို ဆက်ခံရသည်။ မိမိမင်းဖြစ်လျှင် မိမိကို ပုညာသင်စဉ်က ဝါးခြမ်းပြားဖြင့် ရိုက်ခဲ့သောဆရာကို မိမိထံဖိတ်ခေါ်ပြီး ဂလဲ့စားချေသတ်ဖြတ်ရန်ကို ဆောင်ရွက်သည်။

ဆရာထံသို့ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများပို့ပြီး မိမိထံ လာရောက်လည်ပတ်ပါရန် ဖိတ်ကြားလိုက်သည်။ ဆရာက လည်း ထိုမင်း မိမိကို အညှိုးထားခဲ့သည်ကိုသိသည်။ သို့တွက် ဤမင်းဖြစ်ကာစ ငယ်ရွယ်စဉ်အချိန် ငါမသွားလို့၊ သူ့ဘဝ ဒုတိယအရွယ်ရောက်မှသာ ငါသွားမည်ဟု ဆရာကလည်း ဆုံးဖြတ်ပြီး ပထမအကြိမ် ဖိတ်ကြားချက်ကို ငြင်းပယ်လိုက် သည်။

ဗာရဏသီမင်းသည် ဆရာအပေါ်၌ ထိုအညှိုးကို မမေ့ချေ။ နောက်သုံးလေးနှစ်ကြာသော် လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ များပို့ပြီး ထပ်မံဖိတ်ကြားလိုက်ပြန်သည်။

ထိုအချိန်၌မူ ဆရာသည် အမျက်ပြေလောက်ပြီး ထင်၍ ဗာရဏသီသို့ လာခဲ့သည်။ မင်းထံဝင်ရောက်သည်။ မိမိလာကြောင်းကိုလည်း မင်းအားလျှောက်ထား အကြောင်း ကြားစေသည်။

မင်းသည် ဆရာလာသည်ကိုကြားလျှင် ခေါ်စေသည်။ ဆရာကိုမြင်သောအခါ အမျက်ပြန်ဖြစ်ပြီး မျက်ထောက်နီဖြင့်ကြည့်ကာ-

“ဆရာပုဏ္ဏား---သင်သည်နှင်းတစ်ဆုပ်ကြောင့် ငါ့ကို ကျောင်းသားအလယ်၌ ရိုက်နှက်ခဲ့သည်ကို ယနေ့ထိ ငါမမေ့၊ ယနေ့အဖို့ သင်၏သေလမ်းကို သင်လာရောက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်”

ဟု ဆီး၍ပြောလေသည်။

မင်း၏သေဘေးဖြင့် ခြိမ်းခြောက်၍ဆိုသော စကားကို ကြားသောဆရာသည် ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်မှု မရှိဘဲ-

“မင်းမြတ် --- မြတ်သော အကျင့်ရှိသောသူသည် မမြတ်သောအကျင့်ရှိသောသူကို ဒဏ်ဖြင့်တားမြစ်၏ ထိုတားမြစ်ခြင်းသည် ရန်မဟုတ်၊ ထိုတားမြစ်ခြင်းကို ပညာရှိတို့ သိကုန်၏။

“မင်းမြတ်---ဤသို့သဘောရှိသောအရာ၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းငှာ မထိုက်ပါ။ မင်းမြတ်---ထိုအချိန်က သင့်ကို ကျွန်ုပ်မဆုံးမလျှင် သင်သည်နေက်နောင် ပဲကြီးမုန့်နှမ်းဖြင့်ပြုလုပ်အပ်သော ခဲဘွယ်အစရှိသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ သစ်သီးကြီးငယ်အစရှိသည်တို့ကို

၁၆၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

လည်းကောင်း၊ လုယက်ခြင်းအစရှိသည်ဖြင့် အိမ်ခြံ
စပ်ကိုဖြတ်ခြင်း၊ ခရီးသွားတို့ကို လုယက်ခြင်း၊ ရွာနိဗ္ဗာန်
တို့ကိုတိုက်ခိုက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုပြု၍ မင်း၏
ဆန့်ကျင်ဘက် ခိုးသူတည်းဟု ဥစ္စာနှင့်တကွဖမ်း၍
မင်းအားပြလတ်သော်- သွားချေ ထိုခိုးသူအား
လျော်သောဒဏ်ကို ဆောင်ကြကုန်ဟု မင်းစေ၍
ဒဏ်ပေးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်လာက
မင်းမြတ်က ဤသို့သောမင်းစည်းစိမ်အဘယ်မှာ ရ
နိုင်တော့ပါအံ့နည်း၊ ယခုဆရာဖြစ်သော ကျွန်ုပ်ကို
မှီ၍ မင်းကြီး-ဤစည်းစိမ်ကို ရနေရသည် မဟုတ်ပါ
လော”

ဟု ပြန်လည်ပြောကြားသည်။

ခြံရံနေသော အမတ်တို့သည် ဆရာ၏စကားကို
ကြားသော်-

“မင်းမြတ် --- အရှင်မင်း၏ ဤနန်းစည်းစိမ်သည်
ဆရာပေး၍ရသော ဥစ္စာမှန်ပေ၏”

ဟု လျှောက်ထားကြသည်။

ထိုခဏမှာပင် မင်းသည်ဆရာ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို
သတိရပြီးလျှင်-

“ဆရာ---ကျွန်ုပ်အား ခွင့်လွှတ်ပါ။ ဤစည်းစိမ်သည် ဆရာပေးသော စည်းစိမ်မှန်ပါသည်။ ဆရာအား ကျွန်ုပ်သည် ဤနန်းစည်းစိမ်ကို ပေးပါ၏”

ဟု ဆိုသည်။

“မင်းမြတ်---ကျွန်ုပ်သည် မင်းအဖြစ်ကို အလိုမရှိပါ။ တပည့်တို့အား သင်ကြားပြသပေးသော ဆရာ အလုပ်ကိုသာ မြတ်နိုးနှစ်သက်ပါ၏”

ထိုအခါမင်းကြီးသည် ဆရာကို အလွန်ကြည်ညို လေးစားမြတ်နိုးပြီးလျှင် တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ တမန်စေလွှတ် ပြီး ဆရာ၏ဇနီးမယား သားသမီးတို့ကို ခေါ်ယူစေပြီး မိမိ၏ ဗြရဏသီပြည်မှာပင် ကောင်းမွန်စွာ များသောအခြံအရံဖြင့် ထားပြီးလျှင် မိမိ၏ပုရောဟိတ်အရာ၌ ထားလေသည်။

ဆရာဟူသည် တပည့်တွက်တာ နောင်ကျိုးရှာလစ် ဆရာဖြစ်လည်း ကြောင်းနည်းဆင်ခြင် ရိုက်ပုတ်သင်၍ ရန်လျှင်ဖွဲ့တတ် ရှိပေအပ်လည်း ကြောက်အပ်မရှိ ဆုံးမဘိ သည်၊ မြတ်ဆရာမနောတည်း။ ဆိုသည့်အတိုင်း တပည့်တို့ လိမ္မာရေးခြားရှိနိုင်ရေးအတွက် ရိုက်နှက်ဆုံးမရာ၌ နောင် တစ်ချိန် ငါရန်ငြိုးဖွဲ့ခံရမည်၊ အသတ်ခံရမည်ဟူ၍ ကြောက်လန့်စိုးရိမ်စေရာ မရှိရာ။

(တိကနိပါတ် သင်္ကပ္ပဝတ် တိလမုဋ္ဌိဇာတက)

၁၇၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဆရာမြတ် ရှင်မဟာကဿပ

ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ ရှင်မဟာကဿပ သီတင်းသုံးနေချိန်ခိုက် ဖြစ်သည်။

အရှင်မဟာကဿပ၏ တပည့်ရဟန်းငယ်တစ်ပါး သည် သမထတရားတို့ကို အားထုတ်လာခဲ့ရာ စတုတ္ထဈာန် အထိရခဲ့သည်။

တစ်နေ့ ထိုမထေရ်ငယ်သည် မိမိဦးရီးတော်ဖြစ်သော ရွှေပန်းတိမ်အိမ်သို့ ဆွမ်းစားကြွရောက်သည်။ ထိုအိမ်တွင် မမျှော်လင့်ဘဲ ချောမောလှပသော မိန်းကလေးတစ်ဦးကို တွေ့မြင်ခဲ့ရပြီး ထိုမိန်းကလေး၏အလှတဏှာကြောငယ် စိတ်ဆန္ဒဇောထားပြီး ရဟန်းဘဝ၌ မပျော်ပိုက်နိုင် ဖြစ်ခဲ့ရ သည်။ ထိုမိန်းကလေးအပေါ်၌ စွဲလမ်းသောဆန္ဒဇောကြောင့် ပင် စတုတ္ထဈာန်များလည်း ကွယ်ပျောက်သွားခဲ့ရသည်။

ထိုမိန်းကလေးအပေါ်၌ စွဲလမ်းသောတဏှာအား ကြီးလာသဖြင့် ရဟန်းဘဝတွင် ဆက်လက်မနေလိုတော့၊ လူထွက်ဖို့ရန် မိမိဆရာထံခွင့်ပန်သည်။ အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်က ဆိုဆုံးမသော်လည်း နာမခံတော့။ ဆရာ အရှင်က တပည့်ကို ဆက်လက်မတားတော့၊ လူထွက်ခွင့် ပြုလိုက်သည်။

ရဟန်းလူထွက် ထိုသူသည် ထိုမိန်းကလေးကို ရရှိ
နိုင်ရန်မိဘများ ဦးရီးတော်များကို ချဉ်းကပ်၍ တောင်းရမ်း
ရယူနိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့ရာ ထိုမိန်းကလေးနှင့် လက်ထပ်ခွင့်
ရခဲ့သည်။

မိန်းကလေးနှင့်လက်ထပ်ပြီး ရဟန်းလူထွက်ပီပီ
ဘာမျှမယ်မယ်ရရ မလုပ်တတ်သလို၊ အလုပ် လုပ်ဘို့လည်း
စိတ်မဝင်စားဘဲ အိမ်လည်ပြန်စားဘဝဖြင့် နေခဲ့သည်။
အလုပ်ကို လုပ်လိုစိတ်မရှိ၊ ပျင်းရိသောသဘောကလည်း
ရှိနေသဖြင့် ကြာသော် မိန်းမဘက်က မိဘဆွေမျိုးများက
မနှစ်သက်ကြသလို နောက်ဆုံး မိန်းမကပါ မနှစ်သက်တော့
သဖြင့် အိမ်ပေါ်မှ နှင်ချလွှတ်လိုက်ခြင်းကို ခံရတော့သည်။

ယောက္ခမမိဘ မိန်းမတို့က နှင်ချခဲ့ရသော ရဟန်း
လူထွက်သည် တစ်နေ့တွင် ခိုးယူစားသောက်ကြသော
မိတ်ဆွေယုတ်များနှင့် ပေါင်းဖက်မိသွားကြသည်။

ထိုခိုးသူများနှင့်အတူ ခိုးမှုတို့ကိုအတူတူ ကျူးလွန်
လာခဲ့သည်။

တစ်နေ့တွင် အိမ်တစ်အိမ်ဝင်ရောက်ခိုးယူရာ၌
အဖမ်းခံရပြီး မင်း၏သေဒဏ်ပေးခြင်းကို ခံရတော့သည်။

ထိုရဟန်းလူထွက်သူခိုးကို လက်ပြန်ကြိုးတုတ်လျက်

၁၇၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

လမ်းဆုံ လမ်းခွတို့၌ ကြိမ်ဖြင့်ရိုက်လျက် ခိုးသားသတ်ရာ အရပ်သို့ ခေါ်ဆောင်လာခြင်းခံရသည်။

ဆရာဖြစ်သော အရှင်မဟာကဿပသည် ဆွမ်းခံ လှည့်ခြင်းငှာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းသို့ ကြွဝင်လာသည်။ ရဟန်း လူထွက်ခိုးသားသည် မိမိဆရာအရှင်မဟာကဿပကို မြင်သော် အကူအညီရလိုရငြားဖြင့် မျှော်လင့်စိတ်ထားဖြင့်-

“အရှင်ဘုရား-တပည့်တော်အဖြစ်ကိုရကြည့်ပါဦး ဘုရား”

ဟု ခဏ တောင်းပန်လျှောက်ထားလိုက်သည်။

အရှင်မဟာကဿပသည် တပည့်ခိုးသူအနီးသို့ ကြွလာပြီး လူသတ်အာဏာသားများကို ဖွဲ့နှောင်ထားသော ကြိုးကို လျော့လျော့ပြုစေသည်။

“တပည့်---ရှေ့၌သင်လေ့ကျက်အပ်သော သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယခုတစ်ဖန် ထပ်မံ၍ ဆင်ခြင်ပါလော”

ဟု မိန့်ကြားပြီး ဆက်လက်ထွက်ခွာကြွသွားသည်။

ဆရာပေးလိုက်သော ဆိုဆုံးမစကားကိုကြားလိုက်ရ သော ရဟန်းလူထွက်ခိုးသားသည် သတိဝင်လာပြီးလျှင် စတုတ္ထဈာန်ကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်ဝင်စားလေသည်။

ထိုခဏမှာပင် စတုတ္ထဈာန်ကို ပြန်လည်ရရှိလေသည်။ လူတို့သည် သက်ရန်ထုတ်လာသော ထိုခိုးသူကို မြင်၍ ဝိုင်းဝန်းကာ လှံဖြင့်ထိုးသတ်မည်၊ ဒါးဖြင့်ခုတ်သတ်မည် ဟု အမျိုးမျိုးခြိမ်းခြောက်ရေရွတ် ကြိမ်းဝါးပြောဆိုကြသည်။

စတုတ္ထဈာန်ရနေပြီးသော ထိုရဟန်းလူထွက်ခိုးသားသည် ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်းအလျင်ကင်းကာ ငြိမ်သက်စွာပင် လိုက်လာခဲ့သည်။

အခြားခိုးသူများ ဤသို့သတ်မည်ဆိုပါက ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ပြီး ငိုယိုခြင်း၊ ရုန်းကန်ခြင်းများပြုတတ်ကြသော်လည်း ရဟန်းလူထွက်ခိုးသားက မည်သို့မျှ မတုန်လှုပ်မချောက်ချားပေ။ လူသတ်ကုန်းသို့ရောက်၍ ဇက်ဖြတ်ရန် စီမံသောအခါ၌လည်း ထိုရဟန်းလူထွက်ခိုးသူသည် မည်သို့မျှ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်းအမူအရာမပြသဖြင့် လူသတ်အာဏာသားများနှင့် လူသတ်ပွဲသို့လာရောက်ကြည့်ရှုကြသောပရိသတ်တို့သည် ထိုခိုးသူကို ထူးဆန်းအံ့ဩစွာ ကြည့်ကြပြီး-

“ဤယောက်ျားသည် အံ့ဖွယ်ရှိပေစွ၊ သတ်ခါနီးသော် မှ ကိုယ်ခတ်တရော်မရှိ မဟုန်မလှုပ်ရှိလေစွတကား”

ဟု တစ်ယောက်တစ်ပေါက်ပြောဆို အော်ဟစ်ကြသည်။

၁၇၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

အာဏာသားတို့သည် ထိုခိုးသူယောက်ျားထူးခြားသော အမှုအရာကို- ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရထံသို့ ပြန်လည်လျှောက်ထားကြသည်။

ဘုရင်မင်းမြတ်က- မသတ်ရန် ချက်ချင်းလွှတ်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။

ထိုနောက် မင်းကြီးသည် ဘုရားရှင်ထံသို့သွားကာ ထိုအကျိုးအကြောင်းကို လျှောက်ထားပြသည်။

ဘုရားရှင်ကလည်း လွှတ်လိုက်ခြင်းသည် ကောင်းလှပေသည်ဟု မိန့်ကြားပြီး ထိုရဟန်းလူထွက်ခိုးသူယောက်ျားကို တရားဟောလိုသဖြင့် သုသာန်ရှိ ထိုခိုးသူယောက်ျားထံ ရောင်ခြည်တော်စေလွှတ်ပြီး-

“ လူ့အဖြင့်နေထိုင်ခြင်းဟူသော တောကိုစွန့်၍ အကျင့်တည်းဟူသော တောမြိုင်လယ်ထဲသို့ သက်ဝင်လျက် တဏှာတောမှ လွတ်ပြီးခါမှ အိမ်ရာတည်ထောင်သော တဏှာတောသို့ပင် ပြန်ဝင်ပြန်၏။ လာကြကုန်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကို ရှုကြကုန်လော့၊ အိမ်ရာထောင်မှ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ပြီးလျက် အိမ်ရာထောင် အနှောင် အဖွဲ့သို့ပင် ပြေးဝင်၏။ ”

ဟု ဟောကြားတော်မူလိုက်သည်။

ထိုဒေသနာကိုကြားနာလိုက်ရသော ခိုးသူ
ယောက်ကျားသည် အာဏာသားတို့၏ရှေ့ လူသတ်စင်၌
ထိုင်နေလျက်သာ ဖြစ် ပျက် မှန်စွာ ဥဒယဗွယဉာဏ်ကို
ထင်မြင်လာပြီး လက္ခဏာယဉ်သုံးပါး၌ သင်္ခါရတရားတို့ကို
သုံးသပ်ဆင်ခြင်မိလေသည်။

ထိုခဏမှာပင် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ရောက်ပြီး
သမာပါတ်ချမ်းသာကို အစဉ်ခံစားလျက် ကောင်းကင်ပျံတက်
ပြီးလျှင် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ဘုရားရှင်ထံသို့ ရောက်လာ
သည်။

ဘုရားရှင်ကို ရိုသေစွာရှိခိုးတောင်းပန်ပြီး ရဟန်း
ပြုခွင့်ကို တောင်းပန်သည်။ ဘုရားရှင်က ရဟန်းပြုခွင့်
ပေးသောအခါ မင်းနှင့်ပရိသတ်အလယ်၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်
သို့ ဆိုက်ရောက်သွားလေသည်။

ကာမဂုဏ်အမှိုက်မှားနောက်လိုက်ခဲ့မိပြီး ဆက်လက်
၍ ရာဇဝတ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သော တပည့်မှိုက်ကို ဆရာ၏
မေတ္တာ ကရုဏာကြောင့် အသက်ဘေးမှ လွတ်ခဲ့ရပြီး
နောက်ဆုံးအရဟတ္တဖိုလ်သို့ပင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရသော
ချမ်းသာကို ရခဲ့ရသည်။

(ဓမ္မပဒ၊ တဏှာဝဂ္ဂ၊ လူထွက်သောရဟန်းဝတ္ထု)

၁၇၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဆရာမေတ္တာစေတနာ ဆီးဖြူသီးပမာ

ကျွန်တော်တို့မြို့မှာ အထက်တန်းကျောင်းဆိုတာ တစ်ကျောင်းထဲဘဲ ရှိပါတယ်။

ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးက အပျိုကြီးလည်းဖြစ်၍ ကျောင်းသား/သူများအပေါ် ချမှတ်ထားသော စည်းကမ်း ကလည်း အလွန်တင်းကျပ်လှပါသည်။ ကျောင်းအုပ်ဆရာမ ကြီးကို အိမ်ကမိဘတွေထက် ကြောက်ရသလို ကျွန်တော်တို့ (၉)တန်းကို သင်္ချာပြသော ဆရာဦးလှမောင်ကိုလည်း အကိုကြီး အမကြီးကို ညီငယ် ညီမငယ်များက ကြောက်ရ သလို ကြောက်ကြရပါသည်။

သင်္ချာဆရာ ဦးလှမောင်ဟာ ကျွန်တော်တို့မြို့ရဲ့ ကျောင်းသားမိဘတွေရဲ့ကြား ကျောင်းသား/သူတွေရဲ့ကြား မှာ အလွန်ချစ်ကြောက်ရုံသေခံရသော ဆရာတစ်ဦးပါ။ ပြီးတော့ ဆရာကလည်း လူပျိုကြီး လူလွတ်တစ်ဦး ဖြစ်ပါ သည်။

ဆရာက ကျောင်းတွင်သင်္ချာညံ့သောကျောင်း/သူ များကို 'သူ့အိမ်တွင် တန်းခွဲအလိုက် ညနေ(၆)နာရီမှ(၉)နာရီ ထိ မညည်းမညှ မမောမပန်း သင်ပေးပါသည်။

ကျောင်းပိတ်ရက် စက်ဘီးတစ်စီးနှင့်လိုက်ပြီး ညနေကျောင်းစာမလုပ်သောသူများက အထူးသဖြင့် ဆရာက ညံ့သည်ဟုသတ်မှတ်ပြီး အထူးသင်ပေးသူ များ၏ အိမ်သို့ တိတ်တစ်ဆိတ်ဝင်ရောက် အကဲခပ်ခြင်း ပြုသည်။ စာမလုပ် တာတွေ့၍ကတော့ အိမ်ပေါ်ထိတက်ရိုက်လေ့ ရိုက်ထရိုပါသည်။

မိဘများကလည်း ဆရာကိုမည်သို့မျှ ပြန်မပြော ကြသည့်ပြင် အားပင်အားပေးလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့မှာ သင်္ချာဆရာ ဦးလှမောင်ကို အလွန်ကြောက်ရပါသည်။

ဆရာဦးလှမောင်က သူ့အိမ်မှာ သင်္ချာအချိန်ပိုသင် ပေး၍ ဆရာအထာကိုမသိသော မိဘများက ငွေကြေးများ သွားရောက်ကန်တော့ပါက သူ့စော်ကားရမလားဆိုပြီး ဆူပူ ကြိမ်းမောင်းခံရသဖြင့် ဆရာ၏အချိန်ပိုစာသင်ခကို မည်သူ ကမျှ ငွေရေးကြေးရေး မပေးရဲကြပါ။

ဝါကျွတ်ပွဲ၊ သင်္ကြန်ပွဲ၊ နှစ်သစ်ကူးတွင် ဆရာအတွက် ပုဆိုးအင်္ကျီ မုန့်ပဲသရေစာစသည် ကန်တော့တော့လက်ခံ ပါသည်။ ဒါတောင် အဖိုးတန်ကန်တော့က ဆူလွှတ်ပါသည်။

ဤမျှစေတနာကောင်းပြီး စည်းကမ်းကြပ်သော ဆရာကို ကျွန်တော်တို့တတွေ အဘယ်မှာလျှင် မကြောက်

၁၇၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ရွံ့ဘဲရှိပါအံ့နည်း။

ကျွန်တော်က သင်္ချာညံ့သူမဟုတ်၍ ဆရာ၏ အထူး
ဖိတ်ကြားသင်ကြားခံရသူထဲတွင် မပါသော်လည်း သင်္ချာနှင့်
ပတ်သက်၍လည်း ဆရာ၏နည်းစနစ်နှင့် အောင်မြင်ခဲ့သူ
တစ်ဦးပါ။

ထို(၉)တန်းကျောင်းတက်သောနှစ်တွင် ကျွန်တော်
သည် လူငယ်တို့သဘာဝ အချစ်လက်တဲစမ်းချင်သော
အချစ်ရူးရောဂါထဲခဲ့ပြီး (၉)တန်းမှ ကျောင်းသူ မစန်းစန်းနှင့်
ချစ်သူဘဝရောက်ခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်က ကုန်သည်သား၊ စန်းစန်းက ကျွန်တော်
တို့ မြို့ရဲ့စာတိုက်မှူး၏သမီး-

ကျွန်တော်တို့တွင် အချစ်ရူးရောဂါတဖြည်းဖြည်း
ရင့်လာသောအခါ ကျောင်းမှခွင့်ယူ၍လစ်ခြင်း၊ ချိန်းတွေခြင်း
များ ပြုလုပ်လာခဲ့ကြပါသည်။

စန်းစန်းသည် သင်္ချာညံ့သူဖြစ်၍ ဆရာဦးလှမောင်
၏ ညပိုင်းကျူရှင်တွင် တက်နေရသူဖြစ်၍ ဆရာ၏မျက်စိ
ဒေါက်ထောက်ကြည့်ခြင်းကို ခံနေရသူဖြစ်၍ ကျောင်းမှ
ခွင့်ယူရသည်။ ဆရာကျူရှင်မှ လစ်ရသည်မှာ မလွယ်ပါ။

ထိုအချိန်က ဆရာ၏မေတ္တာစေတနာနှင့် ပညာတန်ဖိုးကိုလည်း သိပ်အလေးအနက်ထားမိသော အတွေးအခေါ်လည်း မရှိကြသေးပါ။ ရူးတုန်းမိုက်တုန်းအရွယ်တွေလဲ ဖြစ်သည့်အချိန်အခါကို-

တစ်နေ့ ကျွန်တော်နှင့်စန်းစန်း ကျောင်းလစ်ထွက်သည်ကို ဆရာဦးလှမောင်သိသွားပါသည်။ ဆရာဦးလှမောင် ဒေါသအလွန်ထွက်ပါသည်။ ကျွန်တော်မိဘ စန်းစန်းမိဘ တို့ကိုခေါ်ယူအသိပေးပြီး အချိန်မီထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၍ ပညာသင်ကြားနေတဲ့ကာလမှာ မဖြစ်သင့်တာတွေ မဖြစ်စေရန် တားဆီးထိန်းသိမ်းကြဖို့ ပြောပါသည်။

ယခုချိန် တကယ်စဉ်းစားကြည့်တော့ ဆရာ၏ မေတ္တာ စေတနာသည် ကျွန်တော်တို့အပေါ် မိဘနည်းပါးမျှ ရှိခဲ့၍သာ ကိုယ်သားသမီးမဟုတ်သော ကျွန်တော်တို့အပေါ် အမုန်းခံပြီး လာပြောပြနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ထိုအချိန်က ထိုကဲ့သို့ သဘောမပေါက်မိပါ။ ဆရာ၏ စေတနာကိုလဲ နားမလည်ခဲ့ပါ။ ဆရာက နှစ်ဘက်မိဘခေါ်ယူတိုင်တန်းမှုကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကို မိဘများက ဆူပူခံရ၍ ဆရာအပေါ်၌ ကိုယ်သားသမီးမဟုတ်ဘဲ ကိုယ်နှင့်မဆိုင်တာကို ဝင်ပြောရ၊ တိုင်ရမလား

ဆိုပြီး ဆရာအပေါ် အပြစ်မြင်အညှိုးအာဃာတဝင်ခဲ့ရပါသည်။

မိဘများက ကျွန်တော်ကိုဆူပူ၊ စန်းစန်းကို အဆက်ဖြတ်ရမည်ဟု အတင်းအဓမ္မလုပ်ခဲ့သလို မိန်းမသားဖြစ်သော စန်းစန်းခမျာလည်း မိဘတို့၏ အချုပ်အချယ်ခံရပြီး အခြားတစ်နေရာသို့ အပို့ခံရပါတော့သည်။

ကျွန်တော်မှာ အချစ်ရုံးရောဂါဒဏ်ပြင်းထန်စွာ ခံစားရပြီး ဆရာကိုလုံးဝလုံးဝ မကြေနပ်တော့ပါ။ ဆရာကိုလဲ မကြည့်ချင် မမြင်ချင်တော့ပါ။ ဤကျောင်းကိုလဲ ဆက်မတက်လိုပါ။ တစ်ဘက်က ဆရာ ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးကို ဆက်၍သတင်းပို့ပါက အရှက်တကွဲ အကျိုးနည်းကျောင်းထုတ်ခံရမည့် စိုးရိမ်ဘေးကလည်း ရှိနေပါသည်။

သို့တွက် ကျွန်တော်သည်လည်း ဦးလေးများရှိရာ မန္တလေးသို့ လွင့်ခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် မန္တလေးတွင် ကျောင်းဆက်လက်နေပြီး စာမေးပွဲဖြေရန်ကြိုးစားခဲ့သလို တစ်ဘက်ကလည်း စန်းစန်းကို အဆက်သွယ်ရရန်ကြိုးစားခဲ့ပါသည်။

သို့သော် မည်သို့မျှအဆက်အသွယ်မရခဲ့ပါ။ စန်းစန်းနှင့်အဆက်အသွယ်မရလေလေ ဆရာဦးလှမောင်အပေါ်

နာကျင်သောစိတ်က ပြန်ထင်လေလေဖြစ်ကာ ခံစားနေမိရပါသည်။

ကျွန်တော် အချစ်ဝေဒနာခံစားရင်း တစ်ဘက်က စာမေးပွဲအောင်အောင် ဖြေပါသည်။ သင်္ချာဘာသာမှာ ဆရာဦးလှမောင်ရဲ့တပည့်ပီပီ စာမေးပွဲအောင်ဂေဇက်ထွက်တော့ ဂုဏ်ထူးဆောင်ပါခဲ့ပါသည်။

သင်္ချာဂုဏ်ထူးနှင့်ပါလာတော့ ဆရာဦးလှမောင်ကိုတော့ ကျေးဇူးတင်မိပါသည်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ချစ်ခြင်းကို ခွဲခဲ့တဲ့ဆရာမိုလို့ လုံးဝခွင့်မလွှတ်နိုင်သေးခဲ့ပါ။

ဦးလေးလုပ်သူက ပြောပါသည်-

“မင်း-ဆရာအပေါ် မပြစ်မှားနဲ့ ဆရာဆိုတယ် ဆုံးမတယ်ဆိုတာဟာ မင်းတို့ ဘဝ မမှားသင့်တဲ့အရွယ်မှာ မမှားမိအောင် ဆရာဝတ္ထုရားအရ ပဲ့ပြင်ဆုံးမတာဘဲ၊ ပြီးတော့ မဖြစ်သင့်တဲ့ အရွယ်တွေမှာ မဖြစ်ရဲလေအောင် ဘဝတစ်သက်လုံး နစ်မွန်းသွားမဲ့ အလုပ်တွေ မလုပ်မိအောင် ဘေးရန်တားဆီးပေးတာဘဲ မဟုတ်လား။ မင်းသာ-ဒီအချစ်မှာ ရစ်မှူးနေရင် စောစောစီးစီး အိမ်ထောင်ကျသွားပြီး မင်းဘဝငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်နှင့် သောကဆင်းရဲကို ရင်ဆိုင်ရမှာပေါ့။”

၁၈၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဟုဆိုဆုံးမပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဆရာ၏ကျေးဇူးကြောင့် သင်္ချာတော်သောကျောင်းသားဖြစ်ခဲ့သလို တက္ကသိုလ်တွင် စီးပွားရေးဘွဲ့ကိုရရှိပြီး နိုင်ငံတကာကိုလှည့်လည်နိုင်ခဲ့သော စီးပွားရေးစာရင်းအင်း အတတ်ပညာရှင်ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဆယ်တန်းအောင်ပြီးနောက် ရန်ကုန် စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်သို့ရောက်ခဲ့ရပါသည်။ မိမိရပ်ရွာရောက်တိုင်း ငယ်ချစ်ဦးမိဘတို့ ဘယ်ကိုပြောင်းသွားသည့် သတင်းကို စုံစမ်းရပါသည်။ မရခဲ့ပါ။

ဤသို့ဖြင့် တက္ကသိုလ်မှဘွဲ့ရ နိုင်ငံခြားပညာသင်ရောက်ပြီး ဘဝတစ်ဆစ်ချိုးသည်(၉)နှစ် ကြာခဲ့ရပါသည်။

ထိုကာလတွင် မိဘများလည်း ရန်ကုန်ရွှေ့ပြောင်းလာပြီးဖြစ်သဖြင့် အရပ်ဒေသသို့ ပြန်ရောက်မှုသည်လည်း နည်းခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ယခုတစ်ခေါက် နိုင်ငံခြားက ပြန်အရောက်တွင် မွေးဇာတိရှိလုပ်ငန်းကိစ္စများရှင်းလင်းရန် အတွက်သွားသောမိခင်ကြီးနှင့်အတူ အရပ်ဒေသသို့ ပြန်လည်လိုက်ပါလာခဲ့မိပါသည်။ အရပ်အရောက်တွင် ကျောင်းနေဘက် ငယ်သူငယ်ချင်းများနှင့် ဆုံတွေ့ပြီး ငယ်ဖြစ်

ဟောင်းတွေ တဝပြောဖြစ်ကြပါသည်။

သူငယ်ချင်းတွေမှာ အိမ်ထောင်ကျကြပြီး တာဝန် အသီးသီးနှင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြပါပြီ။ မိသားစု အသိုင်းအဝန်းလေးတွေနှင့်ဘဝကို လျှောက်လှမ်းနေကြပါပြီ။ ကျွန်တော်တစ်ယောက် ယခုထက်ထိ အိမ်ထောင်မကျသေး သည်ကို တအံ့တဩဖြစ်နေကြပါသည်။ စန်းစန်းနှင့် ကျွန်တော်အကြောင်းသိထားသူများက ငယ်ချစ်ဦးကို စောင့်နေတာလားဟု မေးကြသည်။ မရှာဘူးလား၊ မတွေ့ဘူး လားဟု မေးကြသည်။ ယခုလောက်ဆို သူလဲအိမ်ထောင် ကျလောက်ရောပေါ့ဟု ဆိုကြသည်။

ကျွန်တော်ရင်ထဲမှာ လှုပ်ရှားရသလို ဆရာအပေါ်၌ မြင်ခဲ့သော အပြစ်ကလည်း ပြန်မြင်လာသလို ခံစားမိလာ ပါသည်။

ဒါထက် ငါတို့သင်္ချာဆရာ- ဆရာဦးလှမောင်ကော ရှိသေးလားဟု မေးမိပါသည်။

“ရှိပါသေးတယ်ကွ၊ ဒါပေမဲ့ ဆရာကပင်စင်ယူပြီးပြီ ကျန်းမာရေးက သိပ်မကောင်းဘူး၊ ယခုတော့ ပင်စင် လစာလေးနဲ့ ချို့ငဲ့တာပေါ့ကွာ၊ ကျန်းမာရေးက မကောင်းတော့ ပိုဆိုးတာပေါ့၊ ယခုတော့တို့သိတယ်

၁၈၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

တဲ့ တပည့်တွေ တောင်းသာတဲ့တပည့်တွေကဘဲ
အခါအားလျော်စွာ ဆေးဝါးဝယ်ယူပေးနေရတာ
ပေါ့”

ဟု ပြောပြကြသည်။ ဆရာအပေါ် အချစ်ကိုခွဲခွဲ၍ စိတ်နာ
ခွဲပေမဲ့ ယခုလိုဘဝမျိုးရောက်နေရသည့်အတွက်ကိုမူ
ဆရာကို ပြန်လည်သနားမိပါသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်၍
အမေကိုပြောပြရပါသည်။

“သား-အဲဒီဆရာဟာ မင်းအတွက်အလွန်ကျေးဇူး
ကြီးတဲ့ဆရာပါကွယ်၊ ငယ်ငယ်ကမင်းတို့ရဲ့ အမှား
လမ်းကြောင်းကို သူကတည့်ပေးလို့သာ မင်းယခုလို
ဘဝမျိုး ရောက်ရတာပေါ့။ သူသာ တည့်မပေးရင်
မင်းယခုဆို ဒီကမင်းသူငယ်ချင်းတွေလို သားတွဲလဲ
မယားတွဲလွဲနှင့် ဒုက္ခနွံထဲနစ်နေပြီးပေါ့၊ ယခုအဲဒီဆရာ
ဦးလှမောင်က အနစ်နာခံ အမုန်းခံပြောပေးဆိုပေး
တားမြစ်ပေးလို့ သားယခုလိုဘဝမျိုးကို ရောက်တာ
ပေါ့ကွယ်”

ဟု အမေက ဤသို့ပြောပြီး ဆရာဦးလှမောင်က ကျွန်ုပ်
အတွက်ဘယ်လိုပြောပြီး ဘယ်လိုတိုင်ခဲ့တယ်။ ဘယ်လို
တားမြစ်ပေးဘို့ပါ လမ်းညွှန်ခဲ့တယ်ဆိုတာကိုပါ အမေက
အစအဆုံးပြန်ပြောပြပါသည်။

ထိုအခါကျမှ ကျွန်တော် ဆရာစေတနာ ဆရာ
မေတ္တာကို စဉ်းစားမိပါသည်။

နောက်နေ့တွင်ကျွန်တော် သူငယ်ချင်းတင်မြင့်နှင့်
ဆရာ့ထံသို့သွားပါသည်။ ဆရာက ကျန်းမာရေးချို့တဲ့ပြီး
ရုပ်ကအတော်ကျပြီး မျက်စိလည်းမဲ့နေပါပြီ။ ကျွန်တော်ကို
ရုတ်တရက်မမှတ်မိပါ။ ကျွန်တော်ရုပ်ကလည်း တသွေး
တမွေးပြောင်းနေလေတော့ မမှတ်မိခြင်းလည်းဖြစ်ပါမည်။

“ဆရာ--တင်မောင်ဦးလေ---ဆရာ၊ ယခု အရပ်ကို
ခဏလာရင်း ဆရာကိုလာတွေ့တာပါ”

“အော်-အော် တင်မောင်ဦးကိုး---အေး-အေး ဆရာ
မင်းဘဝအောင်မြင်နေတာကို အမြဲကြားရလို့ ဝမ်း
သာမိပါတယ်။ မင်းအဖေကိုလဲ တွေ့တိုင်းဝမ်းသာ
ကြောင်း ပြောပြမိတယ်ကွယ်”

ဆရာက အေးဆေးစွာပင် ပြောပါသည်။

“ယခုအိမ်ထောင်တွေဘာတွေကျနေပြီလား-----
ဆရာတို့ ဖြစ်စေချင်တာက အဲဒါပါဘဲ၊ ပညာစုံ
ဘဝအာမခံချက်ရှိမှ ဘဝတစ်ခုကို တည်ဆောက်
စေချင်လို့ ငယ်ငယ်က တားပေးတာပါ။ ဒီတုန်းက
တော့ မင်းကဆရာကို အပြစ်တင် ဒေါသဝင် ဝင်လျှင်

၁၈၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဝင်မှာပါ။ ယခုပညာစုံ ဘဝအာမခံချက်ရှိတော့
အိမ်လောင်ပြုပြီး အိမ်ထောင်တာဝန် တိုင်းပြည်
တာဝန်ကို မပင်မပန်း ထမ်းဆောင်နိုင်ပြီပေါ့ စန်းစန်း
နှင့်ကော ဆံမိကြသေးလား၊ အဲဒီတုန်းက မင်းတို့ဘဝ
ရှေ့ရေးကြည်ပြီး ဆရာတစ်ယောက်ပါ။ ဆရာလဲ စိတ်
မကောင်း ပါဘူး။ ယခုစန်းစန်းလဲ ဘီအီးဒီဘွဲ့ ရပြီး
မုန်းမှာ အထက်တန်းပြဆရာမ ဖြစ်နေတယ်။ သူလဲ
အိမ်ထောင်ကျတယ်လို့တော့ မကြားမိသေးဘူး၊
ငါထံလာဦးမယ်လို့ သတင်းစကားပြောထားတာ
တော့ရှိတယ်၊ ယနေ့ထိတော့ ပေါ်မလာသေးဘူး”

ဆရာက ကျွန်တော့်ကို ရှည်လျားစွာ ရှင်းပြနေပါသည်။

“ဆရာ---ဆရာ့စေတနာ မေတ္တာဟာ အနှိုင်းမရှိပါ
ဘူး၊ တပည့်ကိုခွင့်လွှတ်ပါ၊ ဆရာ့ကျေးဇူးတရားဟာ
ကျွန်တော့်အပေါ်မှာ အလွန်ကြီးလှပါတယ်၊ ဆရာ
ကို ကျွန်တော်ကန်တော့ပါရစေ”

ကျွန်တော်သည် ဆရာ့ခြေဖမိုးကို လက်အုပ်ချီ
ထိမိုးပြီး ကန်တော့မိပါသည်။ ဝမ်းနည်းကြေကွဲခြင်းမျက်ရည်
လည်းကျမိပါသည်။ ဆရာ့ကို ဆေးဖိုဝါးခအဖြစ် ငွေတစ်သိန်း
လှူခဲ့ရပါသည်။

ဆရာက သူ့ကိုငွေနှင့်ကန်တော့က ငယ်စဉ်ကယဲက လက်မခံသောဆရာဖြစ်၍ ဆေးဘိုးငွေကို လက်မခံ ငြင်းနေ သဖြင့် ကျန်းမာရေး ဆေးအတွက် ကန်တော့တာဖြစ်ကြောင်း တောင်းပန်ပြီးလျှင်ရသည်။

နောက်ဆရာကို ကျွန်တော်ဘဝအခြေအနေနှင့် ကျွန်တော်အိမ်ထောင်မကျသေးကြောင်း ပြောပြရသည်။

ကျွန်တော်အကြောင်းစုံပြောပြီးသောအခါ ဆရာ သည် မှုဝါးသောမျက်စိဖြင့် အပြင်သို့ငေးမော ကြည့်နေ ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကလည်း စကားမထွက်၊ ဆရာကိုသာ ငေးကြည့်နေမိသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ဆရာမတစ်ယောက်နှင့် ကျောင်းသူနှစ်ယောက် ကန်တော့စရာပစ္စည်းတွေနှင့် ခြံထဲ ဝင်လာသည်ကို ရုတ်တရက်တွေ့ရပါသည်။

“စန်းစန်းပါလား”

ကျွန်တော်နှုတ်မှ ထွက်သွားမိပါသည်။ တင်မြင့်က လည်း ကျွန်တော်နှုတ်ထွက်စကားကြောင့် ထိုဆရာမကို လှမ်းကြည့်မိပါသည်။

ကျွန်တော်သည် စန်းစန်းကို အပေါက်ဝလှေကား ထိပ်ပြေး၍ ကြိုဆိုမိပါသည်။ စန်းစန်းသည် ကျွန်တော့်ကို

၁၈၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ရုတ်တရက်တွေ့ရသောအခါ အလွန်အံ့ဩပြီး ဝမ်းနည်း
ဝမ်းသာ ဖြစ်သွားဟန်တူပါသည်။

ဆရာရှေ့မှောက်အရောက်တွင် သူ့အကြောင်း ကိုယ်
အကြောင်း မေးရပြောရသည်။

“မင်းတို့ရဲ့အလှူတည်းဟူသော ပညာတွေပြည့်စုံ
နေကြပြီးဘဲကွယ်၊ သံယောဇဉ်မေတ္တာဓာတ်မကုန်ကြ
သေးလျှင် အရွယ်လဲရှိကြသေးတာဘဲ၊ ဘဝဆိုတဲ့
မိသားစုတစ်ခုကို တည်ဆောက်ကြတော့ပေါ့ကွယ်”

ဆရာက ကျွန်တော်ဘဝဇာတ်လမ်းစုံ ပြောအပြီးတွင်
ဤကဲ့သို့သောစကားကို ပြုံးရွှင်စွာ ပြောလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်နှင့်စန်းစန်းလည်း တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး
အဓိပ္ပါယ်လေးနက်သော အပြုံးတို့ဖြင့် အပြန်အလှန်ပြုံး၍
ကြည့်မိကြပါတော့သည်။

ဪ - - - ဆရာ့မေတ္တာစေတနာဆို သည် မှာ
ငယ်စဉ်က ဖန်တန်တန် ချဉ်တင်တင်ရှိသော်လည်း ကြီးသော
အခါ ချို့မြဲသောအရသာရှိနေပါကလား။ ။

လတစ်စင်းပမာ ဘဝအလင်းပေးသည်မှာ မြတ်ဆရာ

ယခု နဝဒေးရုပ်ရှင်ရုံ ဆောက်လုပ်ထားရာနေရာ ကုန်းသည် ကျွန်တော်တို့ လက်လုပ်လက်စား ဆင်းရဲသား မိသားစုတို့နေထိုင်ရာ ကျူးကျော်တဲအိမ်နေရာ ဖြစ်ပါသည်။

မြောက်ဥက္ကလာပ ၊ မြို့ထဲ၊ ရှစ်မိုင်၊ သမိုင်းလမ်းဆုံ နေရာဖြစ်၍ ကျူးကျော်တဲတွေနေရာ၏ ရှေ့မျက်နှာတန်းတွင် ကားဝပ်ရှော့များပေါ်လာပြီး ကျူးကျော်တဲရပ်ကွက်လေး သည် စည်ကားလာရပါသည်။

သို့သော် အများစုမိသားစုကတော့ လက်လုပ် လက်စားဆင်းရဲသား ဆိုက္ကားသမား ပန်းရံသမား ဟင်းရွက် စိမ်းရောင်းနှင့် ကြုံသလိုလုပ်စားသူများနေရာ ဖြစ်ပါသည်။

မိဘများက ကြုံသလိုလုပ်စားရသူများပီပီ သားသမီး များကိုလည်း ကျောင်းမထားနိုင်ကြပါ။ လုပ်နိုင်ကိုင်နိုင် အရွယ် ရောက်လာက အလုပ်ခွင်ဝင်ကြရသည်က များပါသည်။

၁၉၆၂ ခု၊တော်လှန်ရေးအစိုးရတက်လာပြီးနောက် ဘက(ခေါ်)ဘုန်းတော်ကြီးသင် စံပြသာသနာပြုကျောင်း တစ်ကျောင်းပေါ်လာပါသည်။

ထိုကျောင်းသည် ဆင်းရဲသော ကျောင်းမထားနိုင် သော မိဘများ၏ကလေးများကို အခမဲ့မူလတန်းပညာ

၁၉၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ကျွန်တော်တို့တပ်မှ စစ်သင်တန်းပြီးသောအခါ ခြေလျှင်တပ်၊ မော်တော်ယာဉ်တပ်၊ အမြောက်တပ်၊ ဆက်သွယ်ရေးတပ် စသည့်တပ်အသီးသီးတို့သို့ ထွက်ခွာ၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြရပါတော့သည်။

ကျွန်တော်နှင့် မောင်တင်အောင်မှာ ကြည်းတပ်တွင် အတူတူတာဝန်ကျပါသည်။ အတူတူတာဝန်ကျ၍ ဝမ်းလည်း သာကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကြည်းတပ်တွင် တာဝန်ကျပြီး မကြာခင် ရှေ့တန်းထွက်ခဲ့ရပါသည်။ ထိုစဉ်က ရောင်စုံသောင်းကျန်းသူများက နေရာအနှံ့ရှိနေ၍ ပဲခူးရိုးမသည် လျှင်ပင် ကျွန်တော်တို့၏ ရှေ့တန်းစစ်ဆင်ရေးဌာနတစ်ခု ဖြစ်နေရပါသည်။

ကံဆိုးလျှင်တော့ ပဲခူးရိုးမစစ်ဆင်ရေးတွင် မောင်တင်အောင်သည် တိုက်ပွဲကျပါတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့အုပ်စုတွင်သူသည် ပထမဦးဆုံး တိုက်ပွဲကျသူ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း ဒဏ်ရာရခဲ့ပါသည်။

မောင်တင်အောင်တို့က ပွဲကျသည့်အတွက် သက်ဆိုင်ရာစစ်ရုံးမှ သူ၏မိသားစုထံ အကြောင်းကြားပါသည်။

မောင်တင်အောင်မိခင်နှင့်အမ နှမများသည် သားသေသောအခါ ဒေါသဇောကြောင့် ဝမ်းနည်းကြေကွဲ ကြသည်။ သူသားသေရသည်မှာ ဒီဆရာ သူသားကို စစ်ထဲ သွင်း၍သေရသည်ဟုဆိုကာ ဆရာကိုသွားရောက် ရန်တွေ့ ကြသည်။ အပြစ်တင်ကြသည်။ သေတွင်းပို့ဆရာဟူ၍လည်း သမုတ်ကြသည်။

ဆရာကတော့ ဘာမျှမပြောပါ။ သူတို့ရန်တွေသည် ကိုလည်း ဒေါသပြန်မထွက်ပါ။ အပြစ်မတင်ပါ။ တပည့် အတွက် စိတ်မကောင်းတာဘဲရှိပါသည်။

ကျွန်တော်ဒဏ်ရာသက်သာပြီး ခွင့်ရသောအခါ မိဘရှိရာတံတားကလေးသို့ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ မောင်တင် မောင်မိခင်နှင့် နှမများကိုလည်း အားပေးစကား ပြောကြား ရပါသည်။

သူတို့က ကျွန်တော်တို့ဆရာကို လုံးဝမကြေနပ်ကြ ခွင့်မလွှတ်ကြ၊ သေတွင်းပို့သောဆရာဟူ၍သာ မြင်နေကြ သည်။

ဆရာကိုသွားရောက်ကန်တော့၍ မောင်တင်အောင် ကိစ္စပြောကြသည်။

“တပည့်ရာ၊ သတ္တဝါတစ်ခု ကံတစ်ခုဘဲကွ၊ သေရကံ

၁၉၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ကြုံလာတော့လဲ ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ၊ စစ်တိုက်လို့ စစ်သားတိုင်း သေတွင်းဝင်ရမယ်ဆိုရင် ဘယ်မှာ စစ်သား ကျန်တော့မလဲ၊ သေတယ်ဆိုတာဟာ စစ် ထဲမဝင်လဲ အပြင်မှာ သူသေကံပါလာရင် ကားတိုက် သေလဲ သေမှာပါဘဲ၊ တစ်စုံတစ်ရာနှင့်လဲ သေမှာ ပါဘဲကွာ။ သူတို့ဆရာကို အပြစ်မြင်တာတော့ သူတို့ အသိဉာဏ်နှင့်သူတို့ပြောတာ ဆရာဘာမျှ အပြစ် မတင်လိုပါဘူး၊ မောင်တင်အောင်အတွက်တော့ ဆရာကလဲ အလွန်စိတ်ထိခိုက် ဝမ်းနည်းကြေကွဲ ရပါတယ်ကွာ”

ဟု ဆရာကဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာ ဆိုပါသည်။

မကြာခင်မှာပင် မောင်တင်အောင်အတွက် တပ်က ပေးသော အသက်လျော်ကြေးပင်စင် စသည်ရလာပါသည်။

ထိုငွေဖြင့်ပင် မောင်တင်အောင်မိခင်နှင့် နှမများ သည် တံကားလေးကျူးကျော်ရပ်ကွက်မှာ အိမ်ကလေး တစ်လုံးဝယ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဆိုက္ကားတစ်စီး ဝယ်ယူထောင်နိုင် ခဲ့ပါသည်။ အမည်မနှစ်ဦးစလုံး မင်္ဂလာဒုံတပ်မတော်စက်ရုံ၌ အလုပ်ရခဲ့ကြပါသည်။

သူတို့မိသားစုဘဝ ဤ ဘဝမျိုးရောက်အောင်

မောင်တင်အောင်က အသက်ပေး၍ ကျေးဇူးဆပ်သွားသည် မှာ မှန်ပါသည်။

ထိုလမ်းကြောင်းသို့ရောက်အောင် တိုင်းပြည်၏ သားကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်လာအောင် လမ်းညွှန်ပေးခဲ့ သူကတော့ ဆရာဦးဘမင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

နောက်တော့ ဆရာသည် ဤရပ်ကွက်မှပြောင်းပြီး လမ်းမဟော် အထက(၁)ရောက်သွားပါသည်။

ကျွန်တော်က သူတို့မိသားစုကို ဆရာ၏လမ်းညွှန် ကျေးဇူးကြောင့် ဤကဲ့သို့သားကောင်းသားမွန်ဘဝဖြင့် ဘဝနိဂုံးချုပ်ရပုံ ဤကဲ့သို့သောအခွင့်အရေးရပုံကို သူတို့ နားလည်အောင် ပြောပြရပါသည်။ ထိုအခါကျမှ မောင်တင်အောင်မိခင်နှင့် အမည်မများသည် ဆရာ၏ စေတနာ မေတ္တာကို သိရှိသဘောပေါက်ပြီး ဆရာကို သွားရောက်တောင်းပန်ကန်တော့ကြပါသည်။

ဆရာလမ်းညွှန်ပေးခဲ့ ကူညီပေးခဲ့ကြသော တပည့် များသည် ယခုခင်က တံတားကလေးကျူးကျော်တဲ့ရပ်ကွက် တွင် အညတရဆင်းရဲသား လူငယ်များဖြစ်ခဲ့ကြသော်လည်း ယခုအချိန်တွင်မူ မိမိတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း အတတ် ပညာဖြင့် လူတစ်လုံး သူတစ်လုံးဖြစ်ခဲ့ကြလေပြီ။ ကျွန်တော်

၁၉၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

အပါအဝင် တပ်မတော်၌ အမှုထမ်းခဲ့သူများလည်း ရာထူး
ရာခံတို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာနေထိုင်နိုင်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတစ်ဦး၏တပည့်များအပေါ်ထားခဲ့သော
စေတနာ မေတ္တာ ကျေးဇူးသည်ကား အနှိုင်းမရှိပါ။ လတစ်စင်း
သည် ကမ္ဘာတစ်ခွင်လုံးကို အေးချမ်းသာယာစွာ လင်းပနိုင်
သလို ဆရာတစ်ဦးသည်လည်း တပည့်ပေါင်းများစွာ၏ ဘဝ
အလင်းကို ပေးနိုင်ခဲ့သည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

+++++

ဆရာ၏ဝမ်းသာမျက်ရည်

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာတော်ထွန်းကား
ပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန၊ နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်
တွင် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး(ငြိမ်း)နှင့် ဗုဒ္ဓဒေသနာ
ပြန့်ပွားရေးဌာန၌ တွဲဖက်ပါမောက္ခအဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်
နေသော ဆရာကြီးဦးကိုကိုမြိုင်ကံသို့ ရေတပ်ဗိုလ်မှူးဝတ်စုံဖြင့်
ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်သည် တန်ဘိုးကြီးလှသော မုန့်ပုံးတစ်ပုံး
ပုဆိုးတစ်ထည်နှင့် ဆရာကို ကန်တော့ရန်ရောက်လာသည်။

သူက “ဆရာကြီးဦးကိုကိုမြိုင်ကို တွေ့ချင်လို့ပါ” ဟု
ပြောပြီး စာရေးမတစ်ဦးထံအကူအညီတောင်းခံပြီး အခန်းထဲ
ထိ လိုက်ပို့ခိုင်းသည်။

“ ဆရာ နေကောင်းလား ”

သူကနှုတ်ဆက်သည်။ ဆရာကြီးက သူ့ကိုမမှတ်မိ
အတိတ်က တပည့်တစ်ဦးဖြစ်မှာဘဲဟု ယင်ထားပြီး စဉ်းစား
သည်။ ငယ်ရုပ်မရှိတော့သော ထိုတပည့်ကို ဆရာကြီးသည်
သေချာစွာ မမှတ်မိတော့၊ မြင်ဘူးသလိုလို တွေ့ဘူးသလိုလို
ဝိုးတဝါးတော့ဖြစ်မိသည်။

“ ဆရာ---ကျွန်တော့်ဆရာတပည့် တင်ထွန်းလေ ”

သူက ဆရာကြီးရှေ့တွင် မထိုင်သေးဘဲ မတ်တပ်ရပ်

၁၉၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

လျက် ပြောသည်။

“ကျွန်တော်---ဆရာကို ကန်တော့ချင်လို့ရှာနေတာ ကြာပြီးဆရာ၊ ပြီးခဲ့တဲ့အပါတ်ကမှ ကျောင်းနေဘက် သူငယ်ချင်း၊ သူကလဲ ကျွန်တော်တို့တပ်မှာအရာခံ ဗိုလ်ဖြစ် နေတဲ့ လှသိန်းနှင့်တွေ့မှ ဆရာဒီမှာရှိတယ် ဆိုလို့ ကန်တော့ချင်လို့လာတာပါ။ ကျွန်တော် ရန်ကုန်သံလျင်စွန်း ရေတပ်ပြန်ရောက်တာလဲ မကြာ သေးဘူးဆရာ၊ ကျွန်တော်တပ်ထဲ ဝင်ကထဲက ကော့သောင်း၊ မြိတ်၊ ရခိုင်၊ ဟိုင်းကြီးကျွန်းမှာချည် တာဝန်ကျနေတာများနေတော့ ရန်ကုန်ကို မရောက် တာ ကြာပြီ ဆရာ၊ ဆရာကို ယခုလိုကျွန်တော်ပြန် တွေ့ရတော့ အလွန်ဝမ်းသာပါတယ်ဆရာ၊ ဆရာ ကျေးဇူးကလဲ ကျွန်တော့်အပေါ် အတိုင်းမရှိ အနှိုင်း မရှိပါဘူး ဆရာ”

သူသည် ဆရာကြီးကိုတွေ့ရပြီး ဝမ်းနည်းဝမ်းသာ ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။ သူ့ဘဝကိုပြောရင်း မျက်ရည်တွေ တွေ့တွေ့ကျပြီး ထိုင်၍ကန်တော့ပါသည်။

ဆရာကြီးသည် ကျွန်တော်ဆရာတပည့်တင်ထွန်းဟု မိတ်ဆက်ပြောလိုက်မှ ထိုတပည့်ကို မှတ်မိသွားသည်။

အတိတ်က ထိုတပည့်၏ဘဝကို သတိရမိသည်။ ထိုတပည့်
ဘဝကို မိမိစောင့်ရှောက်မှု၊ ကူညီမှုပေးလိုက်သည်ကိုလည်း
သတိရမိလိုက်သည်။

xxxxxxxx

ဆရာဦးကိုကိုမြိုင် ၁၉၆၆ ခု၊ အောက်တိုဘာလ(၁၅)
ရက်နေ့တွင် အ-မ-က(၁၈)မြောက်ဥက္ကလာပသို့ မူလတန်း
ဆရာအဖြစ်ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး
ဦးတင်စိုးက စတုတ္ထတန်း(ခ)အကန်းပိုင်တာဝန်ပေးသည်။
စတုတ္ထတန်း(က)ကို လုပ်သက်ရင့်ဆရာကြီးဦးအောင်တင်က
တစ်ပိုင်းကိုင်ရသည်။

ဆရာဦးကိုကိုမြိုင် ထိုကျောင်းရောက်၍ နှစ်လကြာ
တွင် ဆရာဦးအောင်တင့် ခဏခဏအရိုက်ခံရနေရသော
ကျောင်းသားငယ် မောင်တင်ထွန်းကို သတိထားမိသည်။

အရိုက်ခံရသည့်အကြောင်းရင်းမှာ-ကျောင်းနောက်
ကျမှု၊ အိမ်စာဂဏန်းမထွက်ခဲ့မှု၊ အိမ်စာမကျက်လာမှု၊
သင်ခန်းစာများကို တစ်အုပ်စီမထားဘဲ စာတစ်အုပ် နှစ်အုပ်ထဲ
စုရေးမှတ်သားမှု ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်အစုံမရှိမှု စသည့်ပြဿနာ

၂၀၀ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

စုံပါသည်။

မောင်တင်ထွန်းသည် ကျောင်းသာနောက်ကျသည် ကျောင်းပျက်ရက်တော့မရှိ၊ ကျောင်းစစ်စာမေးပွဲလဲ ပုံမှန် အောင်နေသည်။ ဆရာရိုက်သည်ကိုလည်း ဘာမျှ ပြန်မပြော ကြိတ်မှိတ်ခံသည်။ မျက်ရည်သုတ်သည်။ သူ့ကြည့်လိုက်လျှင် လည်း လွယ်အိပ်ကစုတ်ဖွာနေသည်။ ခဲတံကအတို အဝတ် အစားက ညစ်နွမ်းနေတတ်သည်။

မိဘတို့က တာဝန်အရ ကျောင်းထားသော ကလေး မိဘများက ပညာတတ်မဟုတ်ကြ၍ နားသမီးကို သေစေ ရှင်စာ ဖတ်တတ်အောင်ထားသောကလေး၊ ထိုထက်ကလေး သည် ကျောင်းစာကို အလေးအနက်ထားပြီး သင်အံ့ လေ့ကျက်မှတ်သားမှုမရှိဟု ထင်မြင်ခဲ့သည်။ ဆရာ ဦးအောင်တင့်တို့က မိမိ၏အတန်းသည် အကျမရှိစေ တန်းလုံးကျွတ်အောင်ရမည်၊ မိမိအတန်းတွင် နောက်နှစ် ပြန်နေရသည့်ကျောင်းသား/သူ မရှိစေရဟူသော သံမဏိ စည်းမျဉ်းချမှတ်ကာ ကျောင်းသား/သူများကို တင်းတင် ကြပ်ကြပ်ကိုင်ပြီး၊ ဆုံးမပြီး၊ စာသင်သောဆရာဖြစ်၍ သူ့အတန်းတွင် စာသင်သောတပည့်သည် စာမရတာ မရှိ စေရ၊ အိမ်စာမလုပ်တာ မရှိစေရ၊ ရှိလာကတော့သူ့၏ လက်စွဲတော်ကြိမ်သည် အချိန်မရွေး အခါမရွေးကျရောက်

ခံရမည်သာဖြစ်သည်။

ဆရာဦးကိုကိုမြိုင်က လူပျိုလူလွတ်ဖြစ်၍ သူငယ်ချင်း
ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ဣန္ဒာ(၉)လမ်းနေ ကိုကျော်မြင့်အိမ်တွင် ထမင်း
လခပေး၊ အခန်းငှားနေသည်။

တစ်ညတွင် ဆရာဦးကိုကိုမြိုင် စာဖတ်နေရာ
(၁၁)နာရီကျော်ကျော် အချိန်လောက်တွင် အိမ်ရှေ့မှ---

“ မုန့်ဖက်ထုပ်ပူပူလေး---စာကြဦးမလား”

ဟူသော အသံကိုကြားရသည်။ ဆရာဦးကိုကိုမြိုင်သည်
ဆာဆာရှိ၍ မုန့်ဖက်ထုပ်သည်လေးကို လာပါအုံး'ဟု လှမ်း
ခေါ်လိုက်သည်။

“ အော်--- မောင်တင်ထွန်းလေးပါးလား”

ဆရာကလဲ တပည့်ကိုသိသည်၊ တပည့်ကလဲ ဆရာ
ကို သိပါသည်။ ဆရာက မောင်တင်ထွန်းလေးကို ဤကဲ့သို့
မုန့်ရောင်းနေသည်ကိုတွေ့၍ အံ့အားသင်သွားမိပါသည်။

ဤကလေးအရွယ်သည် ဤအချိန်အခါတွင် အိမ်စာ
ပြုလုပ်ပြီး အနားယူအိပ်စက်နေရမည့်အချိန်ဖြစ်ပါသည်။
ယခုတော့ ဤကလေးသည် ဘဝအတွက် ရုန်းကန်းနေရပါ
ကလား၊ တစ်ဘက်ကပညာရေး၊ တစ်ဘက်ကဘဝရပ်
တည်ရေးကို ကြိုးစားရုန်းကန်းနေရပါကလား။

၂၀၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဆရာဦးကိုကိုမြိုင်သည် သူထံမှ မုန့်ဖက်ထုပ်(၅)ထုပ် ဝယ်ယူပြီး သူဘဝ၊ သူ့အခြေအနေကို အနည်းငယ်စုံစမ်းမေး ကြည့်ရသည်။

သူ့မှာ ဖခင်မရှိ၊ မိခင်ကြီးနှင့် နှမငယ်တစ်ဦး(ပထမ တန်းမှာ စာသင်နေဆဲ)တစ်ဦးရှိသည်။ မိခင်က ကျန်းမာရေး သိပ်မကောင်း၊ သူများအိမ်မှာ အဖီးဆွဲနေရသည့်မိခင်က ကြုံ့သလိုအလုပ်ကို လိုက်လုပ်နေရသည်။ သူကညတွင် မုန့်ဖက်ထုပ်ကိုယ်စားလှယ်ယူပြီး တစ်ထုပ်(၁၀)ပြားအမြတ်ဖြင့် လိုက်ရောင်းရသည်။ နံနက် ဘိန်းမုန့်ကိုယ်စားလှယ်ယူရောင်း ရသည်။ မုန့်ကို မကုန်-ကုန်အောင်ရောင်းရတော့ ရပ်ကွက်ထဲ လျှောက်ရောက်ရသည်။ ထိုအချိန်က ကျောင်းများက နံနက် တစ်ချိန် ညနေတစ်ချိန်ကျောင်းဖြစ်သည်။ စတုတ္ထတန်းက ညနေပိုင်း(၁၂)နာရီတက်ရသည်။ မုန့်မကုန်သောနေ့တွင် မောင်တင်ထွန်းကျောင်းမမှီ နောက်ကျသည်။ ဤမှရသော စရိတ်ဖြင့် စားစရိတ်၊ မောင်နှမနှစ်ယောက်ပညာသင်စရိတ် ပံ့ပိုးရသည်။ ပညာတတ်ဖြစ်ချင်လွန်လို့ ကျောင်းကို ကျားကုတ်၊ ကျားခဲတက်နေရသည်။

တဒင်္ဂသူဘဝလေးကို ဆရာဦးကိုကိုမြိုင်သိသော အခါ အလွန်ပင်သနားမိသည်။ သူ၏အရွယ်နှင့်မလိုက် ဇွဲ သတ္တိရှိမှု၊ ရုန်းကန်မှုကိုလည်း ချီးကျူးမိပါသည်။

ဆရာဦးကိုကိုမြိုင်သည် ထိုအချိန်မှစ၍ သူ၏ ထိုမောင်နှမနှစ်ဦး၏ စာအုပ်စာတမ်း ခဲတံဘိုးတို့ကို တာဝန်ယူ ပေးခဲ့သည်။

ဆရာဦးအောင်တင့်ကိုလည်း အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြရသည်။ မိမိနှင့်မိတ်ဆွေဆရာ ဆရာမများကိုပြောပြပြီး အဝတ်အစား စသည့်အကူအညီတောင်းပေးခဲ့ရသည်။

မောင်တင်ထွန်း စတုတ္ထတန်းကို ခက်ရာခက်ဆစ် ဘဝရုန်းကန်သည့်ကြားကပင် အောင်မြင်သွားခဲ့ပါသည်။

အထက(၁)မြောက်ဥက္ကလာပ၌ ပဉ္စမတန်း ဆက်တက်ရပါမည်၊ မည်သို့တက်မည်နည်း၊ အထက(၁) ကလည်း (၂)ချိန်ကျောင်းဖြစ်၍ တစ်ချိန်ကျောင်းတက်၍ တစ်ချိန်ကြုံရာ ရရာအလုပ်ကို လုပ်မည်ဟု ဆိုပါသည်။

ထိုနှစ်မှာပင် ဆရာဦးကိုကိုမြိုင်က အမက(၁၈)ကနေ အထက(၁)လမ်းမတော်(စိန်ဂျွန်း)သို့ပြောင်းရွှေ့ရသည်။

ပညာကိုလိုလားသော တပည့်လေးအတွက် ပညာသင်စရိတ်လေး အထောက်အကူရစေချင်သည်။ လုပ်ပေးခဲ့ချင်သည်။

သို့အတွက် ဆရာဦးကိုကိုမြိုင်သည် တံတားကလေး လမ်းဆုံရှိ သိန်းကားဝပ်ရှော့ပိုင်ရှင်သူ၏ပြောမနာဆိုမနာ

၂၀၄ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (မေဃာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

မိတ်ဆွေဖြစ်သူ ကိုဝင်းသိန်းထံ မောင်တင်ထွန်းဘဝအခြေ
အနေကိုပြောပြပြီး ပညာပါရမီကူညီသည်အနေနှင့် ကား
ပပ်ရှော့၌ လက်တိုလက်တောင့်ခိုင်းအလုပ်သမားအဖြစ်
လက်ခံပေးရန် ကျောင်းတက်ချိန်လေးကို ခွင့်ပေးရန် မေတ္တာ
ရပ်ခံအပ်ခဲ့ရပါသည်။ ဦးဝင်းသိန်းကလဲ ကူညီစောင့်ရှောက်
ပါမည်ဟု ဝန်ခံကတိပြုပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဆရာဦးကိုကိုမြိုင်သည် မောင်တင်ထွန်းကို
ဦးဝင်းသိန်းထံအပ်ပြီး လမ်းမတော် အထက(၁)သို့ ပြောင်းခဲ့
ရသည်။

မောင်တင်ထွန်းသည် ကျိုးနွံသည်၊ ကြိုးစားသည်၊
သို့အတွက် ဦးဝင်းသိန်းကလည်း နောက်ပိုင်းတွင် သား
တပည့်ကဲ့သို့ ချစ်ခင်ရှာသည်။ ကားမောင်း၊ ကားပြင်ပညာစုံ
သင်ပေးသလို သူတို့မိသားစုကိုပါ ဟံတားကလေးရပ်ကွက်သို့
ခေါ်ထားပြီး ကျူးကျော်အိမ်လေးတစ်လုံးဝယ်ပေးထားပြီး
နေစေသည်။ နှမငယ်ကို စံပြဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေး
ကျောင်းထားပေးသည်။

ဦးဝင်းသိန်းကူညီမှုဖြင့် မောင်တင်ထွန်း တစ်တန်းပြီး
တစ်တန်းအောင်ခဲ့သလို သူ့ကိုစတင်ကူညီစောင့်ရှောက်
ခဲ့သော ဆရာဦးကိုကိုမြိုင်သည်လည်း လမ်းမတော်မှ လသာ
မှ အင်းစိန်၊ အင်းစိန်မှ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်ကျောင်းအသီးသီးသို့

ပြောင်းခဲ့ရသည်။ ထိုမှတစ်ဖန် သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ထိုမှတစ်ဖန် ပါတီဌာနချုပ်၊ ထိုမှတစ်ဖန် ယခုသာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာနသို့ရောက်ခဲ့ရပြီး သံသရာလည်ခဲ့ရသည်။

ထို သံသရာလည်ခဲ့သမျှ ဘဝတစ်လျှောက် မောင်တင်ထွန်းကို မတွေ့ရတော့(၁၀)တန်းအောင်သောအခါ စစ်ထဲဝင်သွားသည်ဟု ကြားသိခဲ့ရသည်။

မောင်တင်ထွန်း၏အတိတ်၏အရိပ်သည် ဆရာဦးကိုကိုမြိုင် မျက်စိထဲဝယ် တရေးရေးပြန်မြင်မိပါသည်။

ဆရာတစ်ယောက်အနေဖြင့် အညတရလူငယ်တစ်ဦး မိမိ၏စေတနာ၊ မေတ္တာဖြင့်ကူညီခဲ့သဖြင့် ယခုလို လူတစ်လုံး သူတစ်လုံးအဖြစ် နိုင်ငံသားကောင်းတစ်ယောက်အဖြစ် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်ကို ဝမ်းသာကြည်နူးမဆုံး ဖြစ်မိရပါသည်။

တပည့်ဝမ်းသာ မျက်ရည်လည်သလို ဆရာလည်း ဝမ်းသာမျက်ရည်လည်မိရပါတော့သည်။

၂၀၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ဆရာမြတ်၏ အားမာန်

ကျွန်မဟာ ငယ်ငယ်ကထဲက အလိုလိုက်ခံရပြီး
လက်မွေးမီးမလောင် ခြေမွေးမီးမလောင် နေခဲ့ရသူ
တစ်ဦးပါ။

တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့ရလာတော့ အခြားသူတွေ
ရုံးတွေမှာလုပ်ဖို့ ကြိုးစားကြပါတယ်။

ကျွန်မဘဝကတော့ မိဘက ဤမြို့မှာဆီစက် အသေး
ကားကလေးပိုင်ရှင်ဆိုတော့ စားဝတ်နေရေးအတွက် သိပ်ပူ
စရာ မလိုသလို အပိုင်ငွေရှာဘို့လဲ မလိုတဲ့သူတစ်ဦးပါ။

ကျွန်မက ကုန်သည်လဲဝါသနာမပါ၊ ရုံးလုပ်ငန်းလဲ
ဝါသနာမပါ၊ မိဘကလဲ ဘာမျှမလုပ်ခိုင်းပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့
ကိုယ်ရထားတဲ့ ဘွဲ့ကလေးကို အားနာပြီးအလုပ်ကလေး
တစ်ခုလုပ်ဘို့စဉ်းစားမိပါတယ်။

အများအကျိုးပြု အထူးသဖြင့် ကလေးအကျိုးပြု
လုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့ ကျောင်းဆရာမလုပ်ငန်းကို ကျွန်မလုပ်ဘို့
စိတ်ကူးမိပါတယ်၊ ကျွန်မတို့ဘွဲ့ရတဲ့ခေတ်က ဆိုရှယ်လစ်စီးပွား
ရေးစနစ်ခေတ်ဆိုတော့ အလုပ်အကိုင်ကလဲ အစိုးရရုံးနှင့်
ကျောင်းဆရာအလုပ်မှတစ်ပါး အခြားကသိပ်မရှိပါဘူး။

ကျွန်မဟာ ကျောင်းဆရာမအလုပ်ကို လုပ်ဘို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး မိဘညီအကိုမောင်နှမတွေကိုလဲ ပြောပြပါတယ်။ မိဘတွေကတော့ ကုသိုလ်ရတယ်၊ ကောင်းတယ်လို့ ထောက်ခံကြပါတယ်။ ညီအကိုမောင်နှမနှင့် အသိုင်းအဝိုင်း ကတော့ လှုပ်ပန်းပြီး တက်လမ်းမရှိ၊ အလွန်တုံးတဲ့ ဒီကျောင်း ဆရာမအလုပ်ကို မလုပ်ဘို့ ကန့်ကွက်ကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း ကျွန်မကျောင်းဆရာမ အလုပ်ကို လျှောက်ပါတယ်။ တကယ်လျှောက်တော့မှ ကျောင်းဆရာမအလုပ်ကလဲ မလွယ်လှပါဘူး၊ မြို့ပေါ်မှာရဘို့ နေသာသာ ကိုယ်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိကျေးရွာတွေမှာရဘို့တောင် မလွယ်ပါဘူး၊ ပြည်နယ် တောင်တန်းသွားမှရမဲ့အခြေအနေ တွေ ဖြစ်နေရပါတယ်။

ကျွန်မအနေနှင့်ကတော့ ဗဟုသုတရအောင် ဟျရာ ဒေသသို့သွားပြီး ဆရာမသွားလုပ်ချင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မိဘ တွေက လုံးဝခွင့်မပြုကြပါဘူး။

အဲဒီလို ပြည်နယ်၊ တောင်တန်းသွားလုပ်မယ်ဆိုရင် ကျောင်းဆရာမတောင် လုပ်ခွင့်မပြုနိုင်ဘူး၊ အိမ်ထောင်ချပေး လိုက်မယ်လို့ အကြပ်ကိုင်လာပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ ကျွန်မကလဲ အိမ်ထောင်ချပေးခံရမှာ ကြောက်ပြီးမိဘစကားကို

၂၀၈ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

နားထောင်လိုက်ရပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ကံအားလျော်စွာဘဲ အသစ်ရောက်လာတဲ့ ပါတီယူနစ်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဖေဖေက ကျောင်းနေဘက်သူငယ်ချင်းတွေဖြစ်နေတော့ သူ့ရဲ့အကူအညီနှင့်ကျောင်းဆရာမအလုပ်တစ်နေရာရပါတယ်။ မြို့ပေါ်မှာတော့ မရပါဘူး၊ ကျေးလက်တံငါးရွာကလေးတစ်ရွာမှာ ရပါတယ်။

ထိုရွာသို့သွားပြီးအလုပ်ဝင်တော့ အလွန်ပင် စိတ်ဓာတ်ကျသွားပါတယ်။ ကျောင်းအုပ်က ကရင်အမျိုးသားဆရာကြီးတစ်ဦးပါ လက်ထောက်က ကျွန်မနှင့် စောမူဒီအုန်းဆိုတဲ့ ဆရာတစ်ယောက်ပါ၊ တစ်နေ့ကျောင်းလုံးမှ ဆရာကြီးအပါအဝင် ဆရာ(၃)ဦး၊ အတန်းက သူငယ်တန်းကနေ စတုတ္ထတန်းအထိ ဤဆရာ(၃)ဦးနှင့် ဘဲလှည့်ပတ်ပြီး ဘာသာစုံ၊ အတန်းစုံသင်ပေးနေရတဲ့ အခြေအနေပါ။

မိုးတွင်းကာလ ငါးသလောက်ပိုက်ချချိန်ကျရင် ကလေးတွေက မိဘတွေနှင့်အတူပါသွားတော့ ကျောင်းမတက်ကြပါဘူး၊ ငါးသလောက်ပိုက်ချချိန် အခြားလုပ်ငန်းတွေမရှိချိန်ကျ မှသာ ကျောင်းတက်ကြပါတယ်။

ကလေးတွေကြည့်တော့လဲ စာအုပ်စာတမ်းမပြည့်စုံအဝတ်အစားသပ်သပ်ရပ်ရပ်မရှိ၊ အိမ်မှာနေ အဝတ်အစား

နှင့်ဘဲဖြစ်သလိုလာပြီး ကျောင်းဟက်နေလေတော့ သူတို့ တစ်ကိုယ်လုံးဟာ ငါးညှိုးစော်နံ့နေပါတယ်။

ကျွန်မအတန်းဝင်စကဆိုလျှင် သူတို့ရဲ့အနံ့တွေ ကြောင့် အော့အံချင်သလို ခေါင်းမူးသလိုတောင် ခံစား ရပါတယ်။

ကျွန်မတစ်ပါတ်တစ်ခါမှ အိမ်ပြန်ရပါတယ်။ ကျွန်မကို မြို့ကဆရာမလေးမို့ မိန်းမအဖော်လဲရှိတဲ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ လူကြီးအိမ်မှာနေရာချပေးထားပါတယ်။ ကျေးရွာကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီးသမီးက သတ္တမတန်းအထိ ပညာသင်ဖူး၍ သူမထံ မှ အကူအညီများစွာရပါတယ်။

ဒီကျောင်း ဒီကလေးတွေအခြေအနေတွေကို အစ အဆုံးသိရတော့ ကျွန်မက မိဘတွေပြောပြဟယ်။ သူတို့က အလုပ်ထွက်လိုက်တို့ ပြောပြတယ်။

လူကြီးအကူအညီနှင့် ခဲရာခက်ဆစ်ရထားတဲ့ ဒီ အလုပ်ကို ကျွန်မရုတ်ဘာရက်ထွက်ရမှာ နှမြောတယ်။ အလုပ် ရအောင်လုပ်ပေးတဲ့လူကြီးကိုလဲ အားလဲနာတယ်။

ဒါကြောင့် အလုပ်ကတော့ မထွက်ဖြစ်ဘူး။ ဆရာကြီး က တစ်ပါတ်မှာ နှစ်ရက်လောက်ဘဲ ကျောင်းကပ်နိုင်ပါတယ်။ မြို့တက်ပြီး ပညာရေးအစည်းအဝေး၊ ပါတီအစည်းအဝေးနှင့်

၂၁၂ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

လာကာနီး ရေချိုးခြင်း၊ သနပ်ခါးလိမ်းခြင်းကို ကြပ်မတ်ရပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်ကလဲ သနပ်ခါးတွေပေးရပါတယ်။

စာအုပ် စာတမ်းတွေ အလှူခံရပါတယ်။ ကိုယ်တိုင် ရသေ့လစာကို သူတို့အတွက် အသုံးပြုရပါတယ်။ လစာနှင့် မလောက်တော့ မိဘထံအကူအညီတောင်းရပါတယ်။

ဒုတိယအဆင့်နှင့် စာအုပ်စာတမ်းပြည့်စုံအောင် လုပ်ပေးရပါတယ်။ တတိယအဆင့်အနေက ကျောင်းတက်ဘုရားရှိခိုးမှု၊ နိုင်ငံတော်အလံအလေးပြုမှု၊ စုပေါင်းကဗျာရွတ်ဆိုမှုများကိုပြုလုပ်ပေးရပါတယ်။ ညနေ(၃)နာရီကျောင်းဆင်းက တစ်နာရီ အားကစား မကစားမနေရပြုလုပ်ရပါတယ်။

ကလေးများ ကျောင်းမှန်မှန် တက်အောင်လဲ မိဘတွေနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရပါတယ်။ ပထမတော့ သိပ်လက်မခံကြပါဘူး။ နောက်တော့ ကျွန်မရဲ့ပေးကမ်းထောက်ပံ့မှု၊ စည်းကမ်းကလနားသတ်မှတ်မှုတွေကို မိဘအတော်များများက သဘောကျပြီး လက်ခံလာကြပါတယ်။

နောက်တစ်ဆင့် ကျွန်မက မြို့ပေါ်လာတိုင်း ရသမျှရုပ်ပြကာတွန်းတွေရှာကြံယူလာပြီး ကလေးတွေကို စာဖတ်ချိန် တစ်ချိန်ပေးပြီး စာဖတ်စေပါတယ်။

အိမ်က ဓာတ်ခဲရေဒီယိုကိုယူလာပြီး သူတို့ကို သီချင်း

နားထောင်ခိုင်း၊ ဇာတ်လမ်းပမာနားထောင်ခိုင်းလုပ်ရပါတယ်။ ညပိုင်းကျရင်လဲ ကျွန်မကကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီး၏ အိမ်အောက် ထပ်ကွပ်ပျစ်မှာ ကလေးတွေစုပြီး ပုံပြောပြခြင်း၊ ရေဒီယို နားထောင်ခိုင်းခြင်းပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မနှင့် သန်သန်းနုဟာ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ကြိုးစား ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် အတော်ကလေးအောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။ ရပ်ရွာကလဲ ကျွန်မတို့ရဲ့ ဆောင်ရွက်ချက် သူတို့ကလေးတွေ ရဲ့ သဘောကျနှစ်ခြိုက်ချက်ကို အသိအမှတ်ပြုလာရပါတယ်။

ဆရာကြီးကတောင် ကျွန်မကိုချီးကျူးပြီး ဆရာမ ဒီရွာက မပြောင်းပါနှင့်ဟု မေတ္တာရပ်ခံလာပါတယ်။

ဒီကျောင်းရောက်လို့ ကျွန်မ(၂)နှစ်မြောက်မှာ ကျွန်မရဲ့ ဆရာမစိတ်ဓာတ်က အပြည့်အဝစျာန်ဝင်နေပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မ ဒီဇင်ဘာကျောင်းပေါင်းစုံအားကစားပြိုင်ပွဲ ဝင်နိုင်ဖို့ ကျွန်မကလေးတွေကို လေ့ကျင့်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မကလေးတွေက လှေ့လှော်၊ ရေကူးလုပ်နေကျကလေး တွေဆိုတော့ ကျန်းမာသန့်စွမ်းမှုကို အထူးလေ့ကျင့်နေစရာ မလိုပါဘူး။ ကစားနည်းစနစ်တကျတတ်ဖို့သာ အဓိက လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရတာဘဲ ရှိပါတယ်။

၂၁၆ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘိဇ္ဇာ)

ပေးဘို့ မိဘများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရပါတယ်။

ကျွန်မဆရာလုပ်သက်(၃)နှစ်ရတော့ ဘို့ကလေး ဆရာအတတ်သင်မှာ ဆရာဖြစ်သင်တန်း တစ်နှစ်တက်ရပါတယ်။ ဆရာအတတ်သင်တက်ပြီးတော့လဲ ဤရွာကျောင်းမှာဘဲ ဆရာမပြန်လုပ်ရပါတယ်။

ယခုအချိန်မှာ ကျွန်မဆရာမစိတ်ဓာတ်တွေဝင်ပြီး ဤကျောင်း ဤကလေးတွေတိုးတက်ရေးကို တစိုက်မတ်မတ် စွာန့်ဝင်ပြီးပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ အခက်ခဲမျိုးစုံ ပြဿနာမျိုးစုံ တွေ့ခဲ့ရသော်လည်း စိတ်ဓာတ်မကျဘဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ကျွန်မဘဝမှာ အိမ်ထောင်သားမွေးဆိုတဲ့ဘဝကိုတောင် မစဉ်းစားမိခဲ့တော့ပါဘူး။ ကျောင်းဆရာမအလုပ်မှာတော့ ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးအဖြစ်ကိုရခဲ့သလို ကျွန်မမွေးထုတ်တဲ့ ဤရွာကလေးမှ သူနာပြုဆရာမများ၊ ကျောင်းဆရာမများ စာရေးမများပေါ်ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ယောက်ျားလေးဘက်ကလည်း တိုင်းပြည်သားကောင်းစစ်သားကောင်းများ ကျောင်းဆရာများပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီး ယနေ့ဤရွာကလေးမဟုတ်တော့ပါ။ စာကြည့်တိုက်တွေ တီဗွီတွေနှင့်အဆင့်အတန်း မြင့်ခဲ့သော စံပြရွာတစ်ရွာဖြစ်ခဲ့ပါပြီ။

ဤကဲ့သို့သော စံပြရွာများပေါ်ထွန်းလာရေးတွင်

ရပ်ရွာမှ အသိပညာရှင် အတတ်ပညာရှင်များစွာပေါ်ထွန်းလာဘို့ အရေးကြီးပါသည်။ ဤသို့ပေါ်ထွန်းလာဘို့အတွက် လည်း ရှေ့ဆောင်လမ်းပြဖြစ်သော ကျွန်မတို့ ဆရာ-ဆရာမများနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများ ရပ်ရွာ၌ဩဇာညောင်းကြသော ရွာဦးဘုန်းကြီးများသည် ခေတ်နှင့်ညီသော ခေတ်အမြင်ရှိကြပြီး တက်ညီလက်ညီ စုပေါင်းဆောင်ရွက်တတ်ကြဘို့ လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာများသည် ဆရာ-ဆရာမများနှင့် ရွာဦးဘုန်းကြီးကျောင်းတို့၏ ဩဇာကို အလွန်အလေးထားကြပါသည်။

သို့အတွက် ကျေးလက်ဒေသတာဝန်ကျသော ဆရာဆရာမများသည် တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ်ရှိသော ဆရာ-ဆရာမများဖြစ်ရန်လိုအပ်သလို ရွာဦးဘုန်းကြီးကျောင်းကလည်း ခေတ်မှီသော အတွေးအခေါ်နှင့် မိမိရပ်ရွာရှိ ကလေးများဘဝ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆရာ-ဆရာမများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်သည်ဟု ကျွန်မယုံကြည်မိပါသည်။

မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ

တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ(ဓမ္မာစရိယ၊ဘီအေ)

ဆရာတို့ဆောင်ရမည့် “စ” ခြောက်ပါး

- ၁။ စ - စေတနာမှန်ရမည်။
- ၂။ စ - စာရိတ္တကောင်းခြင်းနှင့်စည်းကမ်း
လိုက်နာမှုရှိရမည်။
- ၃။ စ - စိတ်ဓာတ်မွန်မြတ်ခိုင်မာမှုရှိရမည်။
- ၄။ စ - စာပေကို မပြတ်လေ့လာ နေတတ်ရမည်။
- ၅။ စ - စိစစ်ဝေဖန် ပိုင်းခြားတတ်ရမည်။
- ၆။ စ - စေလိုရာစေ သွားနိုင်ရမည်။

DESIGN

